

Edebiyat Defteri

BOZOK KIZI -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
22 Ağustos 2024 Perşembe

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

GELİNCİK

Bilirmisin ben gelincik toplayamam asla
Onlar hassas,duygusal insanlara benzer,
Değmeye görsün bir el ,
Anında döker yaprağını ,bırakır boynunu bir yana,
Küçük bahtsız bir geline benzetirim onları,
Bazende kendimi görürüm hiç doğrulmayan boyunlarına bakınca.
Aslında çok hastalığa derman dağıtırken gelincikler ,
Kendilerinin uzun süre yaşamalarına çaresizdirler..
Gül kadar ön planda olmasada şir ve sevgiliye sunuluşda,
Sarı gelin papatyayla kardeştir doğada, kır gelinidir onun diğer adı..
Senin yerin bende bir başkadır kırların güzel çiçeği GELİNCİK...

ALİYE UYANIK /GEBZE

UĞURSUZ KARA KARGA

UĞURSUZ KARA KARGA ”

Mehmet in krizler yüzünden işleri ters gitmiş vergilerini ve kredi borçlarını ,ödeyememiştir , Alman hükümeti , bu konu da kimse ye asla tolerans göstermez onların kanunları oldukça sağlam ve sıkıdır...

Sonunda borçları yüzünden Mehmet cezaevine konur, bir kaç ay ceza kesilir ve günlerini saymaya başlar . Bir gün cezaevinin avlusunda volta atarken bir karga öter o gün ciddiye almaz devam eder yürüyüşüne..Ertesi gün volta da yine cezaevinin duvarına konmuş bir kara karga başlar gakkk, gakkk ötmeye. Mehmet te sürekli yaşlı ve hasta olan annesini aklından bir türlü çıkaramaz ,Almanya da tek ailesi annesidir yıllardır onunla yaşamıştır..

Annesinin Mehmet e çok ihtiyacı olduğunu biliyodur ve karga gak dedikçe acaba annem çok mu hasta kötü bir haber mi alacağım diye yerden bir taş alıp kargaya fırlatır... Fakat taş duvarı aşır arka tarafta çalışan inşaat işçilerinin birinin başına denk gelir ve olduğu yere yığılır, işçi hastanaya götürülür.. Polisler kim attı, nerden geldi diye araştırmaya başlarlar ve cezaevinden geldiği kimin attığı tespit edilir..

Mehmet sorguya alınır neden attın? bu adama kinin nedir? birinin adınımı yaptın daha olmadık bir sürü sorular .. Alman devleti bu bırakırmı hiç yakasını.

Mehmet "kötü bir niyetim yok adamı tanımıyorum bile, inanın ki kargayı kovmak için attım" der ama asla inanmaz Hakim.

Kargaya niye taş atıyorsun orda öten kuşun sana ne zararı var der.Mehmet başlar anlatmaya biz küçükken karga öttüğünde annemiz bize kargaya taş attırıp oradan uzaklaşmasını isterdi , kara karganın ötmesi biz de kötü bir olayın habercisi sayılır diye...

Ve bu konu araştırılır ,o çevrede yaşayan Türklere sorulur bazıları var der, bazıları yok böyle bir şey der ama bir türlü ikna olmaz Hakimler ,Mehmet in avukatları ve diğerleri Türk tarihi araştırmacılarına sorarlar.... Türkler de böyle bir şey var mı diye

Türkler müslüman olmadan önce Şaman inanışında böyle şeyler ve daha bir sürü uğursuz gösterilen bu tür inanışların günümüze kadar geldiği, Anadolu'da yaşayan Türklerin bazılarında bunların yaşatıldığı görülmektedir diye kanıtlanır.

Mehmet bu olaydan berat eder ama bunu ispatlayana kadar akla kara yı seçmiştir....

(Aliye Uyanık)

Misafir Perverliğin Böylesi

Hüseyin ağa ile Mehmet emmi asker arkadaşıdır ,torun torba sahibi olsalarda dostluklarından hiç bir şey kaybetmemiş başları dara düşse hep bir birlerinin yardımına koşmuş iyi günde kötü günde sıkıntılarını paylaşmışlardır.

Mehmet emmi'nin yolu bir gün Hüseyin ağanın köyüne düşer gelmişken bir de arkadaşımı ziyaret edeyim der ve Hüseyin ağanın evine varır ve Hüseyin efendi diye seslenir..

Sesi duyan Fatma nine hemen kim o diyerek kapıya fırlar, benim ben Fatma bacı
"Hüseyin gardaşım evde yok mu"? diye sorar.

Bey yoksa bedeli var buyur Mehmet ağa Hüseyin efendi kasabaya kadar gitti gelir birazdan diye misafiri ısrarla atından inmesini söyler.

Yorgusundur bir çayımızı kahvemizi iç diye zorla buyur eder Fatma nine.hemen oğluna geline seslenir kızım bir yemeğe bakın.

Oğluna Mehmet amcanın atını ahıra al yem ver eğerini al teri soğusun diye emirler yağdırır dört bir yana Fatma nine.

Mehmet ağa konuk odasına alınır hoş, beş, hal ,hatır sorulur derken yemek yenir,çaylar içilir ,akşam olmak üzeredir Hüseyin ağanın işi uzamış bir türlü gelmemiştir.

Mehmet ağa geç oldu Fatma bacı benim kalkmam lazım karanlık basmadan eve varmalıyım der .fatma nine ve oğulları kal emmi gitme bu gece babam nasıl olsa gelir oturur sohbet eder hasret giderirsiniz desede yok oğul beni evden merak ederler mutlaka gitmem lazım diyerek kalkar Atına binip evinin yolunu tutar..

Gel zaman git zaman Hüseyin ağa bir gün yine kasabadan dönerken şu Mehmet gardaşına bir uğrayım bana gelmiş evde bulamamış o günden beri içime dert oldu bende onu ziyaret edeyim bari der hali durumu nasıl hastamı,çökelmi diyerek yola koyulur ve Mehmet ağanın evine geldiğinde atını durdurarak kapı dan bağırır...

Hey Mehmet ağa! Mehmet ağa! Diye bağırır dış kapının önünde.. mehmet emmi'nin kapı azıcık aralanır yüzü gözü nerdeyse kapalı bir bayan kısık bir sesle Mehmet efendi evde yoktur der ve kapıyı alele acele Hüseyin ağanın nerdeyse yüzüne örter..

Bu davranış Hüseyin ağanın çok ağırına gitmiştir kimseye bir şey demez ama Mehmet ağanın bir daha aylarca evine uğramaz .. aylar ya da yıl sonra Mehmet ağa ile Hüseyin ağa kasabada karşılaşılır Mehmet ağa sitem eder kendini çok özletiyorsun Hüseyin gardaşım ben seni görmek için geldim ama sen evde yoktun bir daha sen gelmedin diye bende uğramadım yalan yok der.

Hüseyin ağa bende sana uğradım seni bulamadım der,Mehmet ağa nasıl olur böyle birşey olsa haberim olurdu neden duymadım ?.Neden beni beklemediniz insan oturur az bir çay kahve içer der..

Orasını bilmem size geldim kapıdan bağırdım Mehmet ağa diye hanımınız kapı arasından Mehmet efendi yok dedi ben de köye sürdüm atımı beklemedim der. Eşinin bu hareketi Mehmet ağanın çok gücüne gider kendisini Hüseyin ağanın yanında aşağılanmış hisseder fatma bacını misafir perverliğini göz önüne getirir ve hızlıca evinin yolunu tutar.

Öyle bir hırsıyla eve girer ki Ayşeee! Diye bağırır buyur bey der Ayşe hanım ...

Çabuk buraya gel yükte hafif bahada ağır neyin varsa al ve çık git evimden diye bağırır..

Ayşe hanım daha suçunun ne olduğunu anlamadan Mehmet emmi tarafından boş ol,boş ol ,boş ol diye boşamış ve bir daha asla sözünü geri almamış evlilikleri böylece sonlanmıştı...

ALİYE UYANIK/ GEBZE

KANAYAN TASMA

-----Zehra'nın annesi bir aylığına Almanya'dan izine gelmişti; iki yıldır görmediği annesini görmek hasret gidermek, dönüşte de annesini alıp birkaç günlüğüne kendi evinde ağrılayıp annesiyle daha fazla zaman geçirmektir amacı. Bulunduğu kasabadan tirene binmiş ve iki saat sonra babasının köyüne varmıştı.

-----Ana-kız hasretle sarmaş dolaş duygusal anlar yaşayıp, sulu, selli gözlerini kuruduktan sonra annesi, "gel kızım" diyerek kızının elinden tutar ve valizlerin bulunduğu odaya geçerler. Gelirken çoban armağanı çam sakızı birkaç hediye getirmiştir çocuklarına gönül almak için. Sonuçta hepsi ciğer pareleri, birkaç hediyein sözümlü olur, ana bu isteseler canını verir çocukları için. Zaten yavruları için onca hasret, onca çile yanında bir de memleket hasreti çekmiyor mudur? Hele hele dilini ve kültürünü bilmediği yaban ellerde yaşam hiç kolay değildir.

----- Hediyeilerin içinde torununun hayvan sevgisini bildiği için ince parlak zincirden yapılmış yavru köpek tasmacı da vardır. Zehra'ya; "al kızım bu da sana koynuna koy diğerleri görmesin" dercesine işaret diliyle ifade etmeye çalışmıştı. (üvey annesi ve babasını kastederek) "çocuğun köpeğinin boynuna tak" der.

----- (Zehra'nın büyük oğlu daha küçük olmasına rağmen hayvanları çok sever, köpeklerin sevgisi ise bir başkadır onun yanında bunu anneannesi de iyi bildiği için özellikle getirmiştir zinciri.)

-----Zehra ile annesi hazırlıklarını yapıp, köye birkaç kilometre yakınlarındaki tiren istasyonuna varmak için yola çıkarlar. Daha yolu yarılardan erkek kardeşinin koşarak onlara doğru geldiğini gören Zehra, peşlerinden evde kötü bir şey olduğunu anlar ve telaş içinde kardeşine; "ne var, ne oldu bu terin, koşturman neden?" diye sorar.

Kardeşi, "şey" der kekeleyerek aslında o da buna zorlanmıştı. "Şey, anne babam ve evdekiler ablama tasmayı verirken görmüşler onu geri istiyorlar ."der.

Zehra birdenbire neye uğradığını şaşırıp içine bir burukluk düşmüştü. Altı üstü bir köpek tasmacıydı ve annesi torunu için getirmişti. Bunda yanlış neresindeydi. Düşünür, taşınır bir türlü işin içinden çıkamaz zavallı Zehracık.

-----İşin asıl garip olan yanı ise, tasmayı isteyen babası olmasıdır. Yani o bir dededir. Kızına, torununa bir köpek tasmacı çok gören zalim bir babadır o (!) Zehra elini koynuna sokup zinciri çıkarırken aslında koynundan çıkardığı zincir değildir; kanayan yüreğidir. Kanayan yüreğiyle birlikte tasmayı kardeşine uzatmıştır Zehra.

-----Annesinin üzülmemesi için belli etmese de bir daha kanamıştır babasının açtığı yara. Zaten yıllardır hiç kapanmamıştı ya... Annesinin gelmesiyle sanki bir parça kül serpilip durmuş gibi olmuştu sadece ama durmadı, durmuyor, kanıyor işte! Bir baba küçük bir tasmacı bir torundan esirgerde o yara kapanır mı?

ALİYE UYANIK

Aşk köprüsü..

İlkokulu köyünde bitirince Almanya ya yanına almıştı tek oğlu Ali'yi annesi, okusun adam olsun diye. Ali, Almanya'ya kısa zamanda adapte olmuş, hatta çokta hoşuna gitmişti buranın özgür, başıboş yaşamı. Köyünde yaz sıcaklığında dana otlatmaktan kurtulmuş, tek oğul olmanın verdiği avantajın tadını çıkarmak daha bir güzeldi şimdi.

Tabii ki, lise yıllarına gelmeden her gün bir başka kızla çıkmaya da çoktan başlamıştı bile. Sonunda Helga da karar kılmış ve onunla çıkmaya başlamıştı.

Gençliğinin verdiği heyecan ile ipe sapa gelmeyen hareketleri anasını çok üzüyordu. Tabii ki bu şekilde yetişmesinde anasının payı çoktu. "Evimin direği, tek oğlum" diye üstüne titredikçe, Ali'nin karakteri bir türlü oturmuyordu.

Ali, kız arkadaşı Helga'yla ilişkilerini bilinçsizce derinleştirdi, hesapta olmayan bir şey olmuş, Helga, hamile kalmıştı. Bu durumu öğrenen Ali'nin eli ayağı birbirine dolandı, ne yapacağını şaşırıldı. Daha liseyi bile bitirmemişti. Bu durumu annesine anlatmaya çekindi. Annesi namusuna düşkün bir insan olduğu için, Helga için de aynı iyi niyeti düşünür ve onların daha öğrenci olduklarını düşünmeden evlenmelerini şart koşardı.

Üstelik Alman Devleti reşit olmayanlara evlenme izni vermiyordu. Ali ile Helga için kâbus dolu günler geçmek bilmiyor, Helga'nın karni gün geçtikçe büyüyordu. Ali, bu şehirden kaçmak, kendisini kimsenin bulamayacağı uzak bir yerlere gitmek istiyordu da nereye?

Ali'nin beklediği fırsat, annesinin başka bir şehirden iş bulmasıyla ortaya çıkmıştı. Helga'nın hamile olduğunu anasına anlatmadan, yüzüstü bırakıp anasının peşinden uslu oğlanlar gibi gitmişti.

Helga, Ali'nin gitmesinden sonra bir oğlan çocuğu dünyaya getirmişti. Ailesi önceleri kıza da torunlarını kabullenip adını Marcus koymuşlardı.

Ali, Helga'yı terk ettiği için vicdan azabı çekip eski okul arkadaşlarından gizli gizli bilgi alıyordu. Arkadaşlarından, bir oğlu olduğunu öğrenmişti ama Helga'nın karşısına çıkacak gücü kendisinde bulamadığı için bir daha ne aramış, ne de sormuştu. Kabus gibi geçen yıllarda birkaç kez başarısız evlilikler yapmış, bu evliliklerinden bir kız, bir de erkek çocuk sahibi olmuştu.

Ali'nin gitmesinden sonra Helga, Josef'le evlenmiş, Josef, Markus'u kendi evladı gibi büyütmişti. Helga'nın, Josef'den de iki kızı olmuştu. Marcus, Josef gibi sarışın mavi gözlü değildi. Tam tersi esmer, kara gözlü atletik yapılı bir delikanlı olmuştu.

Marcus'a âşık olmayan kız yoktu okulunda ama onun gözü İranlı Leyla'dan başkasını görmüyordu. Marcus'un bütün dinlere saygısı vardı ama Leyla'nın ailesinin bu konuda ne düşündüğünü bilmediği için üzülmüyordu. Aşkı ile arasına hiçbir şeyin girmesini istemiyordu.

Marcus'un aşkıdan emin olan Leyla, arkadaşlık ettiklerini bir şekilde babasına anlatıyor; fakat Leyla'nın babası Hıristiyan bir damat istemediğini açık açık söyleyip, Markus'la arkadaşlık etmesini yasaklıyor. Hatta gerekirse okuldan alacağını da söylüyor.

Bu olaya çok üzülen Marcus, konuyu annesine açıyor, Leyla'nın babası, kendilerinin Müslüman olmadığı için kızıyla evlenmesine karşı çıktığı için, gerekirse Leyla'yı kaçıracağını, bütün sorunlarla savaşaacağını söylüyor.

Helga ise, oğlunun üzüntüsü karşısında ne yapacağını şaşırıp gerçek babasını açıklıyor. Babasının Müslüman olduğunu öğrenen Marcus, sevincinden göklere uçuyor ve hemen babasını nasıl bulacağını araştırmaya başlıyor.

Birkaç ay sonra, babasının okul arkadaşlarına ulaşıp onlardan babasının yeni adresini alıyor. Sevincini annesine anlatıp babasını bulmak için izin istiyor. Arabasına atladığı gibi şehir kazan Markus kepece babası Ali'yi arıyor. Kendisine verilen adresi buluyor. Tesadüf bu ya, adreste gerçekten Ali adında yaşlı bir adam oturuyor. Markus, adamı görünce "Papa!" diye öyle bir sarılıyor ki, heyecandan adamın yaşına başına bile bakmıyor. Yaşlı adam ne olduğunu anlamıyor. Markus, niye geldiğini iyice anlatıp babasının annesinde kalan tek fotoğrafını gösterince gerçeği anlıyor yaşlı adam. Markus'u kendi elleriyle götürüp Ali'ye teslim ediyor ama oğlu olduğunu söylemiyor.

Baba-oğul karşılaşmaları çok dramatik oluyor. Ali, kendisine ikizi gibi benzeyen gence bakıyor. Eli ayağı titriyor, dizlerinin bağı çözülüyor. Hemen gerçeği anlıyor, bu olsa olsa oğlu Markus olmalı diye düşünüp genç adama sıkıca sarılıyor. Böylece baba-oğul kavuşmuş oluyor.

(Ali anasına daha önceden bir oğlu olduğunu söylüyor, fakat uzakta kalındığı Helga'nın evliliğine zarar gelmemesi için peşine düşmüyorlar.)

Marcus,la babası eve geldiklerinde babaannesi, gelenin torunu olduğunu daha ilk bakış da anlıyor. Çocuğa sarılıp pişmanlıklar içinde ağlıyor.

Birkaç gün babasında misafir kalan Marcus, sevdiği kızı ve kızın babasının tavırlarını anlatıyor. Ali buna çok üzülmüyor.

Marcus, Müslüman olmaya ve sünnet olup adını Mahmut olarak değiştirmeye karar veriyor.

Leyla'yı babasından istetiyor. Markus'un Müslüman olacağını öğrenen adam, kızını veriyor ve düğün hazırlıklarına başlıyorlar. Ali ile Helga'nın başlattığı köprüyü, Leyla ile Markus kuruyor. Darısı diğer aşıkların başına.

Aliye Uyanık

BALIĞI BİR DE BÖYLE DENEYİN..

İki gündür durmaksızın kar yağıyordu havalar çok soğumuştı, o gün Günsel yengeyi çok solgun gördüm merdivenleri çıkarken, hayırdır yenge bu ne hal pek solgunsun bugün..

“Üşütmüşüm Aliye ayakta zor duruyorum çok ateşim var” dedi. Çocukları müdüre bıraktım ve izin alıp eve geldim, birazdan Sabri abinde gelir bir kaşık yemek yok evde (Sabri bey ortaokul resim öğretmeni ve eşimin de çocukluk arkadaşıydı) “Günsel yenge sen yat ben hemen bir şeyler yaparım birlikte yeriz” diye söze atladım ki yengeyle ancak içtiğimiz su ayrı giderdi. İki yaşındaki büyük oğlumla onun küçük oğlu aynı akrandı ve bazen kayın validesine bırakmadığı günler bende kalırdı..

O zaman mezzgit balığı almış Sabri abin akşam, temizledim dolapta onu kızart bir de salata ve bana da bir sıcak çorba yapar mısın canım dedi..

“Sözümü olur yende bende evde bir şeyler yaptım getirir birlikte yeriz” hemen kolları sıvayıp önce sobasını yakıp yatağını sobalı odadaki kanepeye hazırladım limonlu ıhlamur kaynattım yenge ıhlamurunu içerken ben mutfağa balıkları kızartmaya geçtim..

Unu aradım bulamayınca mutfaktan “yenge un nerede acaba”? Diye seslendim, “kese kâğıdıyla tezgâhın altında olacak canım” dedi.

İki tane kese kâğıdı vardı ve ben birinin ağzını açtım baktım ki beyaz aldım tabağa döktüm başladım balıkları bulayıp kızgın yağda kızartmaya.

Tavada balıkların kızarma süresi uzasa da bir türlü istediğim kızarıklığa erişmiyorlardı. Neyse bu balıklarda böyle galiba dedim ben yine her zaman ki sürede balıkları kızartıp servis tabağına aldım. Salata ve çorba da hazır bu arada, Sobanın üzerinde ki çaydanlık kaymaya başlamıştı bile, eşim ve Sabri abi gelmeden aynı apartmanda olan daireme geçip Allah ne verdiyse kendi pişirdiklerimi ve oğlumu da alıp döndüm..

Ben tam masayı hazırlıyordum ki önce Sabri abi, on beş dakika sonra da eşim geldi ve hep birlikte masaya oturduk, çorbalarımızı içtik sıra balık servisine geldi ben maşayla herkesin tabağına eşit miktarda balıkları servis yaptım boş tabağı mutfağa bırakmaya gittim daha dönmeden bu ney!.. Diye bir sesle irkildim taş gibi bunlar ne bıçak kesiyor ne çatal batıyordu, balıkların hepsi birer minyatür heykel balıklara dönüşmüştü..

Günsel yenge” ne ile kızarttın Aliye diye telaşlı, telaşlı soruyor bir yanda da gülüyorlardı, un la dedim ben hiç orali bile olmuyor kendimden çok emin bir cevapla..

Mutfağa koştuğum gibi kese kâğıdını alıp getirdim işte bunula dedim gülümseyerek. Sabri abi o benim resim dersinde kalıp için kullandığım alçı demez mi. ben utanç ve şaşkınlıkla yüzüm kıp kırmızı bir vaziyette ama ne işi var tezgâhın altında una o kadar çok benzeyen şeyin dedim. Ve hep birlikte gözlerimizden yaş gelircesine güldük o gün ve her aklımıza geldiğinde hala güleriz.

Hayatıma renk veren iyi ki bu ve buna benzeyen daha çok sakarlıklarım olmuştur..

ALİYE UYANIK

Sahibine Yar Olmayan Altınlar

Babası Çanakkale de kaldığında İsmail kundakta altı aylıktı.

O yıllarda seferberlik ilan edilmiş köyünde bir tane genç kalmadan askere çağrılmıştı, bunların içinde on sekiz yaşında ki babası Çanakkale'ye, on altı yaşındaki amcası Haydar Batum'a, evin tek oğlu olan dayısı Mehmet ise Yemen'e gönderilmiş ve de şehit düşmüşlerdir..

Yaşlı babaannesi ise Sakarya savaşında cepheye cephane götürürken yağmurlu bir günde Elmadağ yakınlarında kağnısı kayarak üzerine devrilir, yaralı olarak eve getirirler de çok yaşamaz...

Annesi de aynı köyden Kurtuluş savaşı gazisi olan başka bir adamla evlenir o zamanlar Yedi yaşında olan İsmail'e ev de ki halaları bakıp büyütürler..

Fakat o yıllar çok zor yıllardır.. İsmail içinse hayat daha bir zordur, yedi yaşında komşuların kazlarını gütmeye başlar, biraz daha büyüyüp serpilince de komşu köy de zengin bir aileye azap (çiftlik uşağı)durur. İsmail akıllı ve zeki çocuktur okumayı, yazmayı dağlarda koyun güderken kendi kendine öğrenir.

İsmail artık büyümüş ve evlenip ev bark sahibi olmak ister, peki ama nasıl elin verdiği üç beş kuruşla bu işler olmayacak der ve aklına başka fikirler gelir.

Bir eşek alıp köylerde çerçilik yapmaya başlar.(Köylerde dolaşarak ufak tefek eşya satan gezgin satıcı)..

Halaları da evlenince yalnız kalır. Nişanlı olan tek oğlu Yemende şehit düşen yaşlı ve hasta olan annesinin annesi olan yaşlı ninesini yanına alır. Askerlik vakti de gelmiştir, fakat İsmail önce evlenir çünkü ninesini yalnız bırakıp Askere gitmeyi içine sindiremez..

Vatani görevi otuz ay sürer, köyüne dönmüştür artık, fakat ninesi çok hastadır birkaç ay boyunca hiç kalkmadan yatmıştır. Yaşlı kadının babadan kalma bayağı toprağı da vardır..

Seferberlik zamanı çoğunun köyünde tarlasını ekecek ne erkek kalmıştır ne de doğru dürüst hayvanları. Ayrık otunun kökünü ezip ekmek yapan millet buğday bulamazlarken İsmail'in yaşlı ninesi Ambarlar dolusu buğdayının ölçeğini bir Osmanlı altına sattığını bütün köylü bilir o zamanlar İsmail daha kundakta olduğu için bunu kendi annesinden duyar hatta ninesinin bu altınları küçük bir çömlekte sakladığını da.

yaşlı kadın akli dengesini iyice yitirmiştir hala Yemen'de şehit düşen oğlunun döneceğini sanarak çömleğin yerini öz kızı olan İsmail'in annesine dahi söylemez..

Ninesine çömleğin yerini defalarca sorsa da asla cevap alamaz oldukça inat ve ağzı sıkıdır. İsmail'in yoksul fakat çok çalışkan olduğunu bilen ve bu haline acıyan köyün önde gelenleri nineye defalarca gelip "ölüm hak miras helal, senin bu çocuktan başka mirasçın yok söyle şu altınların yerini " diye baskı yapsalar da bir türlü söylemezler..

İsmail onurlu bir çocuktur daha fazla yaşlı ninesine eziyet etmek onu üzmemek istemez ve bu olayı unutup yine eşeği ile köy köy dolaşarak çerçilik yapar.

Aradan zaman geçmiş ninesi hakkın rahmetine kavuşmuştur. İsmail'de köylerde dolaşmanın yorgunluğuna dayanamayıp ilçede kendine kalıcı bir tuhafiye dükkanı açmayı aklına koymuş.

Ninesinin altınlarını yaşadıkları toprak köy evlerinin tüm duvarları ve yerleri kazarak aramaya başlar.

Bu arama işi günlerce sürer, tüm duvarları yıkar tek bir duvar vardır odanın birinde Yar'ın yüzeyine örülmüş(şimdiki istinat duvarı gibi)tüm umutları tükenen İsmail diğer duvarlara koymayan ninesinin bu duvara hiç koyacağına ihtimal vermez ve de iyice yorulduğu için son duvarı yıkmaktan vaz geçer.

Evin yerini arsa fiyatına kendi köylüsüne satar, arsayı alan köylüsü yerine ev yapmak için son duvarı da yıkar ve çömleği o bulur, fakat oraya ev yapmaktan vaz geçer hemen ege kıyılarında başka bir büyük şehre göçer ev için alıp ta ev yapmadığından İsmail ve köylülerde altınları bulduğundan şüphelenirler köylüler sorarlar ama adam sürekli inkar eder.

(çömleğin o duvardan çıktığını daha sonra köylüsü aynı köyden bir akrabasına söyler tabi yıllar sonra bu da İsmail'in kulağına kadar gelir)

Apar topar köyden kaçır gibi çıktığından herkes çömleği bulduğuna emindir.. büyük şehirde kendisine iş kurmuş büyütmüş fakat genç yaşta kanser hastası olup vefat etmiştir şimdi onun çocukları ve torunları bayağı zenginler İsmail ise yıllarca hayatını idame ettirmek için çok zorlanmıştır ölürken dahi refah içinde değildir..

(İsmail'in ninesinin toprakları önceleri annesi ne, daha sonra da annesi ikinci evliliğinden olan kızına bağışlar.)

ALİYE UYANIK /GEBZE

27.02.2012

Sevmek bana yanlış öğretilmiş

Daha çocukken derdi annem sevince yaşam olacaksın can suyu, gözlerinin buğusunda sevdiğinin adı yazarken başka gözlere şimdiki yeni moda deyimiyle Elektrik almak için bakmayacaksın...
Birlikte güleceksin birlikte ağladığın gibi aynı şeylere...

Var olmak ve var etmek için seveceksin bugün biriyle, yarın bir başkasıyla laçka ilişkilerden laçka ağızlardan kaçınacaksın..

Sevdin mi edebiyle erbabıyla koca bir yürekle cesurca seveceksin hayat verip yaşam alacaksın..
Tek onun için kırlardan çiçek toplayıp tek ona şiirler yazacaksın dendi...

(ŞİMDİ ANNEME ÇOK KIZGINIM)

Bende öyle sevmiştim..

Bir tek oydu dinmeyen gözlerimin ışığı
Oydu yalan dünyada gönlümün yakışığı
Bir sarhoş sofrasında hazırladı sonumu
Mezeye katık etti hem aşkı hem aşığı

ALİYE UYANIK

HAYAT'A SÜRPRİZ

Hayatlarına geç katılsa da gerçekten hayat olmuştu yaşamlarına, Ahmet beyin ve Fatma Hanım tek çocukları olan güzeller güzeli kızı Hayat.

Siyasal bilgileri fakültesi uluslararası ilişkileri kazanmıştı, hem de Türkiye de okuyacaktı bundan daha güzel bir haber olamazdı babası için.

Ahmet Bey de Almanya'dan iyice sıkılmış Türkiye ye kesin olarak dönmeyi iple çekiyordu, malulen emekli olalı iki yıl olmuştu ama güzeller güzeli tek kızının liseyi bitirip üniversiteyi kazanması için birkaç yıl daha beklemişti.

Hayat
"babacığım seninle kaydımı yaptırmaya gittiğimizde yıllardır hayalini kurduğumuz yazlık işini halledersin artık zaten emeklisin altı ay burada altı ay Türkiye'desin ben bu yaz tatilimi Almanya yerine sizin yanınızda Türkiye'de geçirmek istiyorum" dedi.

Ahmet Bey de dününden razıydı eşi Fatma hanımla hazırlıklara başladılar, hemen alış veriş yapıldı, Hayat'ın ve kendi ihtiyaçları uzun süre Türkiye'de kalınacak diye, otomobilin bagajı zor kapanacak şekilde bolca alınıp yerleştirildi hatta otomobilin üstüne yedek bagaj dahi konuldu.

İki gün sonra memleketleri olan Çanakkale'ye gelinmişti, yol da otomobili arada bir Hayat kullansa da bayağı yorucu bir yolculuk olmuştu.

Hayat'ın kaydı yapılmış okuluna devam ederken babası bir yandan da yakınlarında ki bir tatil köyünden arsayı almıştı.

Sürpriz yapmak istediği için kızına ev tamamlana kadar söylemeyeceklerdi.

"Yazlık için ne gibi plan düşünüyorsun iç planı nasıl olsun kızım biz yaşlandık gayri yarın bize bir şey olursa sen yaşayacaksın burada senin zevkin olsun" diyerek arada bir çaktırmadan fikrini almış evin planını kabataslak çizmesini isteyip akrabası olan mühendise plan proje için vermişti bile.

Geçen sene tatillerini yapmış oldukları bu yerleri çok beğenmişler sakin el değmemiş bakir yerler babacığım diye sık sık söz ederdi Hayat. Ahmet Bey'in kulağında kaldığı için kızının beğendiği yerden almış arsayı, Hayat'ın sene sonu tatiline yetişmesi için ustalara arada bir de bahşış verip işi sıkı tutmasını tembihler kendisi de bir an olsun başlarını boş bırakmıyor derken nihayet inşaatı yaz tatiline anahtar teslimi bitirmişlerdi.

Arada üniversiteye kızını görmeye gittiğinde de Fatma Hanım Hayat'a ev dekorasyonu dergilerini götürüyor kızının yazlık için ne gibi mobilyalar düşündüğünü üstü kapalı fikrini alıp aynı mobilyalardan kızları sene sonu tatilinde eliyle yerleştirensin diye ambalajını dahi açmadan öylece eve bırakmışlardı.

Ahmet Bey Hayat'ın sınavlara kendini verip başarılı olması için yazlığın bittiğinden her şeyin tamamlandığından hiç bahsetmemiş sadece geçen sene tatil yaptıkları yerde bir pansiyonda kalıp tatil yaptıklarını söylemişti, kendisi geldiğinde bir arsa bakacaklarını demişti, Hayat'ın bildiklerinin hepsi bu kadardı. Son sınavını da verip valizini hazırlarken aradı babasını.

" Babacığım ben birazdan yola çıkacağım sen bana kaldığınız pansiyonu adresini verir misin" demişti,

Ahmet Bey "sen bana kasabaya gelince telefon et ben seni girişteki kafenin önünde bekleyeceğim "dedi.

Sabaha doğru gelen bir ses

"Ahmet Tolun siz misiniz"?

"Evet, benim efendim siz kimsiniz"?

"Ben polis memuru Mehmet "

"Şey efendim nasıl desem bilmiyorum ki kızınız efendim kızınız Hayat Hanım kaza yapmış en yakın hastaneye kaldırıldı durumu iyi korkmayın" diyerek telefonu kapatırken,Ahmet Bey ve Fatma hanımın dizleri bükülmüş olduğu yere yıkılmışlardı bile.

Hayat bitkisel hayatta birkaç yıl yaşadıktan sonra hayata gözlerini yummuştur. Ahmet Bey ve Fatma Hanım yaşama küserler, kızlarının görmeye ve içinde yaşamaya nasip olamadığı evin kapısını bir daha açmazlar.

ALİYE UYANIK// ÇANAKKALE

26.05.2012

Hikâyesini öğrendikten sonra yıllardır yürüyüş yolumun üzerinde ki dışı doğal taşlarla süslenmiş bu yazlığın önünden her geçişimde Ahmet Bey ve Fatma hanımın yaşadığı o büyük acıyı yüreğimin tam ortasında yakıcı bir kor gibi hissediyorum..

İKRAR

Yıl bin dokuz yüz seksen çiçeği burnunda yeni gelindim, komşu ilçede ki bir tanıdıktan duymuştu satılık bir kamyonetimiz olduğunu Sadık.

Uzun yoldan gelmişlerdi o gece misafirimiz oldular, ertesi gün sabah kahvaltıdan sonra kayın babamla kamyonetin pazarlığı harman sonuna yapılarak el tokalaştılar.

Bizim amacımız kamyonetin parasıyla var olan mandıramıza bir kaç hayvan alıp besi yapmaktı inşaatı başlı olan evimize maddi destek sağlamak için. Fakat Sadık'ın ehliyeti olsa da hiç pratiği yoktu, eşimde birkaç gün Sadıklarda kalıp araba sürmeyi kendisine iyice öğretmişti.

Sadık o sene tarlalardan istenilen verimi alamamış işleri kötü gitmiş üstüne üstlük arabayla bir kaç takla atmış ufak bir yarayla canına bir şey olmadan kurtulmuştu. Bunları duyan eşim geçmiş olsun taziyesine de gitmişti, borcunu ödeyemeyen Sadık'ın psikolojisi bozulmuş davranışları kabalaşmıştı, arabamızı kırıp dökmüş eşimin elinden borç senetlerini alıp yırtarak bizi çok zor durumda bırakmıştı.

Bu olayı ailecek sineye çekmiş unutmuştuk artık, fakat Sadık bir yıl sonra mahcup bir tavırla kapımıza gelince kendisinde çok büyük bir değişiklik fark etmiştik, saygı ve tevazuuyla kayın babamın ellerini öpmeye eğilirken. Buyur edip hal hatırdan sonra neler olduğunu sordu eşim.

“size verdiğim sözü tutup borcunuzu gününde ödeyemediğim gibi, sizleri üzecek çok kötü davranışlarda da buldum bunları bilen köylüm beni Cem toplantılarına almadılar, çobanlar ineklerimi koyunlarımı hayvanlarından ayırdılar resmen toplumdan tecrit edildim ve üzüntü yaşadığım bir gecenin rüyasında HACI BEKTAŞ VELİ evlatlarından biri rüyama girdi ve bana şu sözleri söyledi.”

“sen o insanlara yanlış yaptın o insanlar senden daha zor durumdayken” kaç gündür uykularım kaçtı para olarak değil ama tarlamın kıyısında ki kavaklardan paranız tutarı ya da inşaatınıza istediğiniz kadar kesip alabilirsiniz derken oldukça mahcuptu.

Ev halkı kayın babam eşim hatta ben sofraya sermekle meşgulken bu sözlerin esrarına kitlenmişim adeta. Sonra yerinden kalkarak kayın babama İsmail amca ben arabayı tamir ettirdim kışın köylere giyecek satmak istiyorum ama hiç param yok, senin Tokat esnaflarından tanıdıkların vardır bana biraz mal almak için kefil olur musun dedi.

Kayın babam seve seve olurum oğlum deyince yerinden kalkarak babamın ellerini öpemeye sarılırken epeydir gözlerinde tutmaya çalıştığı yaşlar yüzüne süzülüyordu bile..

Yemekler yenmiş çaylar içilirken kayınbabama dönüp ben size o kadar kötülük yaptım arabanızı kırdım paranızı ödemedim senetlerinizi yırttım ama sen bana hala iyilik ediyorsun dedi.

Kayınbabam,

“İnsanı kaybetmeyi değil kazanmayı öğreten bir kültürün çocuğusun sende, beklentilerimiz bazen istediğimiz gibi gitmez, ikrar ederek dersini almış olmanın verdiği erdemliliği sergiledin” dedi.

ALİYE UYANIK
ÇANAKKALE/GEYİKLİ

02.06.2012

KÖR TALİH

- Komşu düğünlerine ya da nişana gitse bekar oğlu olanlar ertesi gün dünürücü gönderirdi istemeye. Sımsiyah saçları belini döver, Ela'ya çalan gözleriyle kıvrım kıvrım kirpikleri yeterdi güzelliğini anlatmaya Nazlı kızın.
- Komşuları Gülsüm hanımlarda bir kaç yıl olmuştu mahalleye taşınalı, büyük oğlu Kemal ilk görüşte aşık olmuş, sürekli annesi Gülsüm hanıma gidip Nazlı'yı ailesinden istemesini söyleyip dururdu.
- Gülsüm hanım onlar güçlü kudretli insanlar senin baban bir maden işçisi sen ise işsiz güçsüzsün, daha bir mesleğin bile yok ne ile bakıp besleyeceksin kızı desede Kemal'i ikna edemez.
- Kızın anasıyla ahbap olup şaka yoluyla kızını oğluna istediğini söylesede Fatma hanımdan asla olmaz cevabı alır,
- "Abileri babası Nazlı'nın üzerine çok düşerler bir dediğini iki etmezler bu zamana kadar daha bir eviniz dahi olmamış, oğlun aylak aylak gezer benim kızıma nasıl bir koca olacak neyle bakıp besleyecek" der ve bir daha Nazlı'yı isteme sözünü duymak istemediğini söyler..
- Fakat koymuştur kafaya Kemal ne edip eyleyip Nazlı'yla evlenecektir Gülsüm hanım adaklar adar Nazlı gelinim olsun diye ,
- Kızın anasıyla sıkı fıkı arkadaş olur her gördüğünde evine çağırıp sofralar donatır sohbet sırasında lafı evirip çevirir Nazlı ya getirir, "oğlum aşık başka çaresi yok Fatma hanım yemeden içmeden kesildi" der...
- Konuyu Nazlı'nın babasına ve abilerine açmasını söyler. Fatma hanım da kocasının keyifli bir anını kollayıp Gülsüm hanım'ın oğlunun kızları Nazlı'yı istediğini yakında dünürücü salacaklarını söyler.Ali bey asla yer gök ile kavuşsa kızımı o aylak adama gene vermem der
- Bu arada Kemal çalışmayan bir adama hiç kimsenin kız vermeyeceğinin farkında olup bir arkadaş aracılığıyla Arabistana çalışmaya gider.
- Bir süre Gülsüm hanım kulağının üstüne yatıp oğlunun çalışıp düğün ihtiyaçları için para biriktirip döndüğünde yere daha bir sağlam basarak gidecektir Nazlı'yı istemeye.
- Kemal işinde çok istekli çalışır mektuplarında kendisi izine geldiğinde Nazlı'yı mutlaka isteyeceğini bayağı birikim yaptığını, o zamana kadar da annesinin Nazlı'nın ailesinin razı etmesini yazar..
- Artık oğlunun bir işi var iyi de para kazanıyor Nazlı'ya gül gibi bakabileceğini söyleyerek kız evini su yolu eder Gülsüm hanım.
- Nazlı'nın babası ve ceza evindeki abisi hariç küçük abi ve anne Fatma hanım rızalığında kızında isteyip istemediği öğrenilerek Kemal bir aylığına izine geldiğinde söz kesilip nişan ve düğün yapılır..
- Kemal düğünü yapıp Nazlı'yla on beş gün kaldıktan sonra annesi Gülsüm hanım ve dört kardeşiyle birlikte bırakarak Arabistan uçağına binmek için bulunduğu şehirden Ankara'ya akrabası Kasım beylere oradan da uçakla Arabistana geçecektir.
- Fakat Kasım bey'in kızı Filiz Kemal'in ilk aşkıdır babasının ısrarı üzerine kendinden yaşça büyük iş adamıyla evlendirilir.
- Evliliği dört veya beş yıl sürer daha fazla götüremez ve boşanarak üç yaşında oğlu ile baba evine geri döner...
- Kemal'e kapıyı açan ise Filiz'dir..
- devam edecek.

KÖR TALİH-2

---Filiz "kısa boylu tıknaz pek de güzel olmayan fakat büyük şehirde büyümüşlüğü verdiği rahat giyim kuşam ve bakımlı oluşu albenili gösterir kendisini".

---- Ertesi gün gün Arabistan'a uçak bileti almaya gidecek olan Kemal'i bir kaç gün birlikte Ankara'da gezip eğlenmek için ikna eder.

Kemal'i görür görmez zaten bir türlü küllenmeyen aşkı tekrar alevlenir Filiz'in.

---Kahvaltıdan sonra Kasım bey ve ev halkından müsade alınarak gezmeye çıkarlar, el ele göz göze gece geç vakitlere kadar eğlence mekanlarında gülüp eğlenirken Filiz nasıl yapsada Kemal'i

Arabistan'a gitmekten vaz geçirse diye bir sürü plan hazırlamıştır kafasında eve döndüklerinde bir kahve yapar ve balkonda içerlerken, Kemal'e "sende beni hala unutamamışsın bunu her halinle belli ediyorsun deli gibi aşkınsın, gel Arabistan'a gitme ben boşanırken yüklü bir nafaka aldım oğlum ve kendim için onunla bir ev açarız sana da Ankara da iş buluruz" der ..

---Kemal beden gücü işini pek sevmeyen biraz tembel yapılıdır, Filiz'in Teklifine hayır demek gelmez içinden, Kasım bey'inde bir kaç tane evi vardır birini dayar döşer ve yerleşirler.

--Filiz, babasının ahablarından Hasan bey'in şehir içi taksilerinden birine şöför lazım olduğunu öğrenir tam Kemal'e göre bir iş der ve yerleştirir.

----Kemal Nazlı ile evliliğinden hiç kimseye bahsetmez.Bir kaç ay sonra Filiz hamile kalır, bu duruma ve rahatlığa alışan Kemal halinden pek memnundur, kendi ailesine eskisi kadar olmasa da arada para gönderip mektup yazar, hala Arabistan'daymış izlenimi vardır evde fakat Gülsüm hanım oğlunun akrabaları olan Kasım bey'in kızı ile Ankara'da yaşadığını yine ortak bir akraba aracılığı ile öğrenir fakat gelini Nazlı'dan çocuklardan ve eşinden gizler.

---Onbeş günlük elinin kınasıyla kalan taze gelin Nazlı baba evinden aldığı terbiye ve yengelerinden gördüğü kayınpeder ve kayınvalideye hizmetinde hiç kusur etmeden devam etmekte kocasının biraz daha maddi birikimle dönüp ayrı bir ev açacağı günü ipe çekmektedir..

---Gülsüm hanım çok otoriter baskın karakterli biridir fakat ne olduysa son günlerde kurbanlar keserek aldığı Nazlı'ya bir külkedisi muamelesi yapar, sanki bu durumdan yılıp kendi kendi kendine baba evine çekip gitmesini istercesine ezmeye başlar gelinini.

---Kayın pederi hariç evde ki iki görümce ve yaşları biraz daha ufak olan iki kayın biraderlerde annesine uyararak sürekli emirler yağdırıp durup dinlenme bilmeden hizmet isterler Nazlı gelinden, kayın pederi karısına kızsız da gelinine davranışından dolayı Gülsüm hanım onuda yıllarca onu da çok ezmiş sindirmiştir, adamcağız canından bezmiş fakat çocukların hatırına sesini çıkaramaz hale gelmiştir, hep başı önünde Maden'e işine gider gelir ne fazla güler, ne de bir

muhabbete bulunur, içine kapanır kendi halinde sakin sessiz biri olup çıkar Naci bey..

--Nazlı ise maruz kaldığı bu durumu kendi ailesine yansıtmayı pek istemez, yengelerinin yanında koca evinden dedi kodu götürmüş olma durumuna düşmeyi onuruna yediremez, kayınvalide ve görümcelerin yaptığı eziyetleri içine atıp özlemle kocasının Arabistandan geleceği günü bekler.

Gün günü zayıflayan ve elinden yüzünden iltihaplı sevilceler çıkan Nazlı'nın kötü bir şeyler yaşadığının farkına varır ailesi sorsalarda söylemez çünkü küçük abisi ve eşine bir keresinde söylemek istemiş küçük abi "çekeceksin kızım bizim eşlerimizde ana babamıza hiç söylenmeden hizmet ediyor bir sürü kahr çekiyorlar bu iş böyle kocan gelene kadar sabret"diye kız kardeşini terslemiştir..

----Annesi ve küçük abisi Nazlı'yı Kemal'e vermekle doğru yaptıklarına inanırken, baba ve siyasi suçtan ceza evinde yatan büyük Abi hala içlerine sindirememişlerdir bu evliliği,büyük abi daha önce Kemal damatları olmadan aylak gezip sırf yakışılığına güvenip bazı genç kızlarla gezip tozduğunu duymuş bir türlü içi ısınmamıştı...

---Nişanlarının ilk günü Ceza evine abisinin elini öpmeye giden Nazlı ve Kemal'e "bak Kemal bana kalsa bacımı asla sana vermezdim, madem ki birbirinizi istemişsiniz diyecek sözüm yok. Eğer bacımın değerini kıymetini bilmezsen ister dokuz çocuğun olsun çeker bacımı alırım senin elinden demişti" .Onun içinde Nazlı'ya koca evinde ne yaşarsa yaşasın bazı şeylerin baba ve büyük abiye söylenmesini istemiyordu annesi ve küçük abi kaderinmiş yaşayacakmışın sen bizim kızımızsın saygın bir aileye layık olduğunu göstermelisin daha iyi bir gelin olmalısın diyerekte üstelik tembih ediliyorlardı..

Bu durum böylece tam dokuz ay geçmişti ki Fatma hanım Ankara'ya tedavi için gidip dönen komşusu Hatice hanıma geçmiş olsun'a gidene kadar..

devam edecek

KÖR TALİH-3

Hatice hanımla, Gülsüm hanımın aynı köyden göç edip kasabaya yerleşmişlerdir köyden hısımlıkları vardır. Ankara'da bulunan aynı köylülerde bir birini tanımaktadırlar.

---Hatice hanım tedavi için misafir gittiği dayı oğlu da, Kasım beyleri çok iyi tanıyıp hatta arasına oturmaya gittiği ortak akrabalarıdır..

---hastanede tedavi gördüğü sürede yanına gelen ziyaretçilerden Kemail'in Kasım bey'i kızı filizle yaşadığını öğrenir çok ama çok üzülür kapı koşusu Nazlı 'yı çocukluğun beri çok iyi tanıyıp bilen ve evlenme sürecinde yaşananların hepsine şahit olan Hatice hanım daha fazla susamaz ve her şeyi Fatma hanıma anlatır..

---Fatma hanım beyninden vurulmuşa döner adeta ev başına yıkılır sanki. Yaşadıklarını şokunu atlatınca bunları ev halkına ve kızı Nazlıya nasıl izah edeceğini düşünür.

---Bu arada büyük oğlunun mahkumiyet süresi birmiş çikalı on gün olmuştur, ve hala gözü çok karadır bütün bu olanları ona nasıl açıklayacaklarını düşünerek doğru Gülsüm hanıma giderek işin aslını öğrenmek ister.

---Gülsüm hanım inkar etse de telaşa kapılarak oğluna tel edip hemen gelmesini yoksa bir pislik çıkacağını söyler..

---Kemal bir kaç gün sonra gelir ve ana oğul bir plan hazırlar sanki Arabistan'dan gelmiş gibi Nazlı'yı da alıp babasının evine hem ziyaret hem Abi'ye geçmiş olsuna giderler...

Hal hatırdan sonra Arabistan'dan kesin döndüğünü ev kiralayıp Ankara'ya yerleşeceğini Nazlı'yı da yanına alacağını söyler, hatta birde ticari taksi alacağını bunun için Nazlı'nın düğünde olan altınları bileziklerini de da alıp gideceğini, taksiyi alıp evi kiralayınca gelip Nazlıyla eşyalarını götüreceğini o zamana kadar Nazlı'nın sizinle kalmasında bir sakınca olmadığını söyler.

--- O gece Nazlıyla birlikte orada kalır, sabah kahvaltıdan sonra otobüse bineceğini söyleyerek Nazlı'dan ne kadar altın inci varsa alarak Allah'a ısmarladık der..

--- Bu arada büyük abiye geçmiş olsuna gelen giden ev günlerce dolar boşalır bir tarafta da Kemal den haber beklenir ki .Nazlı eşyalarını ona göre derleyip toplasın,

Bir ay olmuş ne bir haber, ne bir tel gelmiş Kemal'den bu hale dayamayan ev halkı neler oluyor bir gidip bakalım diye küçük abinin yanına dayı oğlu Ali'yi de katarak Ankara'ya gönderilir.

---Adres soruşturulup bulunur ve kapı ziline basılır, kapıyı karnı burnunda olan Filiz açar...

KÖR TALİH-4

Gördüğü manzara karşısında çok sinirlenen abiyi dayı oğlu teskin eder ve neler olup bittiğini Kemal'in kendi ağzından dinlemek isterler..

Olan biteni tüm ayrıntılarıyla anlatan Kemal bir daha Nazlı'nın yüzüne bakamacağını fakat Nazlı'yı hala çok sevdiğini söyler.

Abi ve dayıoğlu Ali olan biteni Nazlı'ya söylerler.. Nazlı Kemal'den nefret eder ve en kısa zamanda boşanır...

Eskiden Boşanmaların bu denli sık yaşanmadığı ufak kasabalarda dedi koduların çok olacağı için büyük abi, iki kız kardeşini kendi eşi ve çocuklarını bir de , anne, babasını alarak büyük şehre göç eder, burada kız kardeşleri ve kendisi farklı fabrikalarda iş bulup çalışarak hayata yeniden tutunmaya çalışır..

Nazlı tam on iki yıl çalışarak hem ev bütçesine katkıda bulunur hemde kendince birikim yapar.Bu arada çok yaşlı olan babası vefat etmiştir..

Annesi kendisininde ölmeden kızlarının mürüvvetini görmek istediğini söyleyerek Nazlı'nın tekrar evlenmesini çok ister..

Nazlı erkeklere olan güvenini kaybederse tanıdık vasıtasıyla kendi memleketinden göçücü usulu, eşinden ayrılan Yusuf'la evlenir. Yusuf'un işi Ankara da olduğundan Nazlı kendi işinden çıkarak Eşinin yanına yerleşir, bu evlilikten peş peşe iki kızı olur büyük kızı ilk okul bir de küçük kız üç yaşındayken Yusuf trafik kazasından hayatını kaybeder..

Nazlı ikinci kez yıkılmış ve hayata küsmüştür çocukları için ayakta durmaya çalışır, eşinden çocuklara maaş kalır. Kendi SSK eksikliğinde yatırıp emekli olur, kızları için elinden geleni esirgemeyip onları okutur.. Bir daha ne evlenir ne de evlenmeyi düşünür...

(Nazlının büyük kızı şimdi Üniversite öğrencisi, küçük kızı lise okuyor.)

SON

ALİYE UYANIK

DÜN DEN BUGÜNE

Geçenlerde bir tanıdığın evine misafirlığe gitmiştim ve beş yaşındaki kız torununun kıyafetini değiştirirken şimdiki çocukların ne kadar bilinçli mi demeliyim ya da bizler mi çocuklarımıza kötü örnek oluyoruz artık, şaşkınlık içinde kaldığım o günü irdelemek istedim...

Çekmeceler dolusu kıyafetler ve her birinin altına uyumlu ayakkabıların haddi hesabı yoktu, fakat küçük kızımı anneannesine resmen işkence ediyordu; yok onu değil bunu, bu rengin altına ayakkabım yok!

Büyümüş de küçülmüştü sanki. Kadıncağz ne yapacağını şaşıyor, çocuğu üzüp ağlatmakta istemiyordu.

Gördüklerimi yazmamdaki amacım, asla yargılayıp ayıplamak değil, o anki korkularımdan ibaretti.

Çünkü kızımdan bir erkek torunum var. Yakında da oğlumdan bir kız torunum olacak olması, beni korkularıyla yüzleştirdi.

Bizler neler yaptığımızın farkında olmadan yanlış örnek oluyoruz gelecek nesillere. Hayat, sadece giyim kuşamdan ibaret değil. O, duru, saf beyinlere oysa ne güzel şeyler verebiliriz...

Ebeveynlerin kendilerinin kıyafet seçimi, giyimlerindeki tutum ve davranışları çocuklarına nasıl yansıdığının farkında olmamaları ve görsel medyanın özendirmedi reklâmlarıydı değinmek istediğim.

Tam yeri gelmişken çocukluk anımdan bir kesiti anlatmadan geçemeyeceğim; Daha sekiz yaşımdaydım, bunu çok iyi biliyorum. Annem, 1970 de Almanya ya gitmişti. Aynı yıl, bizler babamın görevinden istifa etmesiyle şehir hayatımızdan geri köyümüze dönmüştük.

Artık ailemizin geçim kaynağı olan bir maaşı yoktu. Babam, bütün ailemizi köye bırakıp İzmir'e çalışmaya gitmişti. Annem de elinden geldiğince terzilik yapıyordu.

Köy yerinde tarlan, ineğin, davarın yoksa yaşam çok zordur. Dedemin ve iki amcamın malı mülkü vardı; ama dedem hayatta olduğu için mallar hep beraber ekilip biçiliyordu.

Ancak annem onlara yardıma giderse yaptığı iş karşılığında bize de bir miktar kalkan üründen veriyorlardı.

Köy hayatı, bizim o görkemli kıyafetlerimizi ve iskarpin ayakkabılarımızı eskitmişti. Üstelikte bayram yaklaşmaktaydı.

Annem çaresiz, kasabamıza gidip ablamlara bana birer çift naylon ayakkabı ve elbiselik kumaş almıştı.

Elinden az çok dikiş geldiği için elbiselerimizi kendi dikmişti. O gün nasıl sevinmişik anlatamam... Bayramlıklarımıza sarılıp uyuduğumuzu hiç unutamam.

Aradan bir hafta geçmişti ki, benim elbisemin eteğindeki bir çiçek yırtılmıştı. Bu olay beni çok üzmüştü. Üstelik elbisemizi temiz giymemiz gerektiğini, seneye bayrama yine bu elbiseleri giyeceğimizi defalarca söylemişti annem. Elbisemin yırtığını anneme göstersem, kızacağından adım gibi emin olduğum için, evde kimsenin olmadığı bir günde dikiş kutusuna koşmuştum. Elbisenin artık parçalarından çiçeğin renginde olan bir parçayı bulup yırtık yeri öyle bir yamamıştım ki, bazen ben bile bilemiyordum.

Yine de tedbiri elden bırakmıyor, elbisem kirlendiğinde kimsenin yıkamasına fırsat vermeden kendim yıkıyordum. Yamayı görüp bana kızmalarından çok korkuyordum.

Bir gün ben okuldayken annem, çamaşır yıkamaya koyuluyor. O zamanlar çamaşırılar üşenmeden tek tek çevrilirdi renkleri solmasın diye. Annem, benim elbisemi çevirince yamayı görüyor ve yırtığı unutup yamanın muntazamlığına şaşırıp komşu kadına dahi gösteriyor.

Sekiz yaşındaki bir çocuğun yaptığı yamayı hayranlıkla inceliyorlar. Annemin ve komşu kadının takdirini alınca, dikiş dikmeye öyle heveslenmişim ki, gizli gizli makineye oturup parmağımı çok kez delmişim. E, terzilik zor zanaatmış. Şimdi benim şaşkınlığım, bizler böyle yoklukla büyüdüğümüz halde savruğuz. Bazen alış veriş güdümüzü kontrol edemiyoruz.

Bizler böyle davranırsak, çocuklarımızın ve torunlarımızın farklı olmasını nasıl bekleriz...

ÇOCUKLUĞUM

Duvarda çiviye lamba takardık
Fitili gaz tutan evde büyüdüm
Soba kömür nerde tezek yakardık
Ocağı köz tutan evde büyüdüm

Bağ bahçemiz vardı bostan ekerdik
Kış hazını pahlı kumpir sökerdik
Babamın iznini ipe çekerdik
Hasreti öz tutan evde büyüdüm

Radyomuzda yurttan sesler dinlerdik
Soframıza konu komşu ünlerdik
Kavga kargaşayı hemen önlerdik
Uşağı söz tutan evde büyüdüm

Günlerce sürerdi düğünü toyu
Toplardı başına sülale soyu
Metreyi aşardı karların boyu
Saçağı buz tutan evde büyüdüm

Has buğday ununu seçerdi elek
Çok işe yarardı bildiğin kelek
Azıktı tere yağ peynir çökelek
Kaymağı yüz tutan evde büyüdüm

Kilidi küreği kapısı açık
Yaz odası büyük kışlığı küçük
Türbanlı değildik başörtü keçik
Beliği düz tutan evde büyüdüm

Korundum dillerden söz olur diye
Konu komşularla yüz olur diye
Uzadı gelinlik kız olur diye
Çeyizi tez tutan evde büyüdüm

BOZOK kızı işte böyle yaşardı
Evin işi gücü baştan aşardı
Babam dedem bir çift öküz koşardı
Harmanı güz tutan evde büyüdüm

ALİYE UYANIK (BOZOK KIZI)

Ano Yemendir

Kayın babamın babası Veli oğlu Hüseyin Çanakkale'de, amcası Haydar Batum'da şehit düşer. Dayısı Mehmet ise nişanlıdır başka bir cephe de savaşırken Yemen'e gönderilir, nişanlısını son kez görmek için sevkıyat'dan saklıca köyüne kaçar, kimse görmesin diye de gece evine girer, fakat nişanlısı başka bir köydedir.. Kendi köylüleri görüp'de askerden kaçmış demesinler diye, nişanlısının bulunduğu köye yine bir başka gece gidecektir, annesi Mehmet'i buğday sepetlerinin arkasında saklar. Kayın babam da daha 3- 4 yaşlarında çocuk, dayısını görür sepetlerin arkasında..

Büyükler tarafından sınımsızca tembih edilir dayının geldiğini kimseye söyleme diye, fakat çocuk bu ya, daha dışarı çıkar çıkmaz dayım gelmedi ki der, bu arada eskiden beri husümetliği olan köylüsü bunu duyar ve direk zile'ye giderek şikayet eder, Mehmet nişanlısını göremeden Yemen'e gönderilir, orada İngilizlerle iş birliği yapan Araplar tarafından yaralı olarak esir alınır ve parmağında ki yüzük için kolunu bileğinden keserler, Mehmet kan kaybından şehit olur..

Bu tarafta annesi tek oğlunun geleceğini beklerken aklını kaybeder .

.(Kayın babamdan dinlediğim Şehit çocuğu anılarından sadece biri)
Rahmetli kayın babam üç oğluna bu isimleri takmıştır..Hüseyin, Haydar ve Mehmet

Aliye Uyanık / BOZOK KIZI

ERKEKLER TUVALETİNDEKİ İSİM

Yıl 1972 sanırım, amca oğullarım ya da halamın çocuklarından biri tam anımsayamıyorum (bizim sülaleden amca, dayı, hala ,çocukları alt ve üst sınıflarda hep okuldaydık o zaman) nefes nefese koştı o gün ilk teneffüste yanıma. “Aliye, kim yazdıysa senin adın erkekler tuvaletinin kapısının arkasına yazılmış ” dedi. Elim ayağım kesildi betim benzim attı, suçların en büyüğüdü benim için o kadar kız varken okulda benim adım yazılmıştı, namusum gitmiş, onurum beş paralık olmuştu, sinirden ölecektim, doğru koştum öğretmenimin yanına ,

Hiç unutmam; kızım dedi öğretmenim, yazsınlar bir şey olmaz arkadaşın onlar senin.

Bana ne, ben anlamam diyordum içimden neden benim adım bunca kız varken..:

Olmaz öğretmenim yazamazlar, ya annem babam duyarsa beni bir daha okula salmazlar..Ben kimseyle teneffüste bile oynamıyorum ,okulun kitaplığından kitap alır bir köşeye çekilir okurum. sadece kuzenlerimle arada bir saklambaç oyarız o kadar dedim.

Öğretmenim yüzüme baktı ağlamaktan gözlerim kızarmış “acıdı halime sanırım”.. tamam kızım kim yazmış olabilir biliyor musun ? dedi.

Bir yandan ağlıyor bir yandan da kim yapmış olabilir diye içimden düşünürken bir çırpıda saydım 4.sınıftaki bana azıcık ilgi alaka gösteren dört beş erkek arkadaşlarımı, hatta burnum sık kanardı her kanamasında kolumdan tutup çeşmede başımı suyun altına tutan o değerli en iyi sınıf arkadaşımı da ispiyonlamıştım (ahh ne kadar kötüyümüşüm ben).

Ders zili çaldı sınıfta öğretmen isimlerimi söylediğim arkadaşlarımı tahtaya kaldırdı ve tek tek sordu “kim yazdı Aliye arkadaşınızın adını erkekler tuvaletine” ?

hepside yüzüme bakarak yemin edip yazmadıklarını söylüyorlardı ben içimden öyle üzülyordum ki anlatamam, onların öğretmenden şamar yiyeceklerini adım gibi biliyordum eğer benim yüzümden suçsuz yere tokat yerlerse kendimi asla affetmezdim fakat bir yandan da adım çıkacak diğer kızlar ve erkekler bana kötü bakacaklar diye namusumu kurtarmalıydım olsun bir tokattan bir şey olmazdı diyordum kendi kendime..:

Bir daha kimseye yanlış yapmazlar diyor teselli buluyordum.

Öğretmen son defa soruyorum çocuklar dedi kendiniz söylerseniz ceza vermeyeceğim aksi halde hepiniz birer tokatımı yiyeceksiniz dedi ve hepsinin tek yüzüne çok hızlı olmayarak tokat attı.

Bende onurumu kurtarmış oldum bu arada..

Ah o vefalı arkadaşım ahh! ufak yaşta dört kardeşiyle öksüzlüğünü bakışlarında saklayan erdemli onurlu sınıf arkadaşım, bir kaç gün yüzüme bile bakmadı,"haklıydı da suçlanmıştı suçlu olmadığı halde", hiç bir zaman haksızlığı kabullenmeyen kişiliği o zamandan belirgindi.

Tüm okulu araştırıp gerçek yazanı bulmuş okul çıkışı bir güzel dövmüştü, Tabi gelip sınıfta söyledi kimin yaptığını ve ben hepsinden özür dilemiştim..

Yıllar sonra öldüğünü duyduğumda çok üzülüp ağlamıştım, hayatının baharında sağ sol davası yüzünden Ankara'da vurulmuştu.

Aliye UYANIK / BOZOK KIZI

07.10.2015/ GEBZE (RESİM: KENDİ KÖYÜM)

PALA MENEKŞE

Köy yolları henüz asfaltla tanışmamıştı daha, Şose yolların tozu tepemizden düğümlendiği yıllardı, komşu köyden Hasan amca, lakabı "Pala" nın BMC külüstür kamyonu ile kar kış demeden yolcu taşıdığı o güzelim günlerin zengin ruhlu, henüz bu kadar kirlenmemiş dünyanın kirlenmemiş has insanlarıyla bir ilginç gündü o gün .

İlkokul son sınıf diploması için resim çektirmem gerekiyordu, dedemle bende bindik bizim köyden üç beş yolcu ve 8. çocuğuna hamile olan Satı bacı, eşi Sami ağa köyümüzün ebe kadını Şirin hala, palanın külüstüre,

külüstür dedimse inanmayın bayağı komforluymuştu o güne göre vagonun üstü çadırla kapatılmış kapakların üç kıyısı tahtadan oturmak için sedir yapılmış, vagonun tam orta yerine de üstten yakmalı bir teneke soba kurulup boruları tepeden tellerle bağlanıp sağlamlaştırılmıştı, birde kasislerde yüreğimi ağzıma getirmese devrilip yanma korkusundan gayet komforlu bir yolculuğa heyecanla hazırlanmak keyf veriyordu ya.

yaşı bayağı ilerlediği için Satı bacının, bu bebeğin doğumunu şehirde hastanede yaptırılmı demmişti Şirin ebe.

kasabayla köyün arası en az 70 km, daha 30 km sini gitmedik ki artık kamyonun sallamasından midir doğum anının gelmesinden midir bilinmez Satı bacı öyle bir bağırdı ki diğer yolcuları bilmem fakat ben bir irkildim dedemin dizinde uyumuştum, sandım soba devrildi de yanıyoruz..

Oradakiler yaşlı başlı insanlar olduğu için durumu hemen anlayıp pala emmiye kamyonu durdurmasını söylediler, erkekler kamyonun dışarıda nasıl bir soğuk var ki tükürüklerimiz donuyordu nerdeyse dediler amyona geri binerlerken, sanırım Mart ayının sonları "goca garı soğuğu" derdi dedem o günlerde ikide bir. Dedem ben çocuğum diye "kalsın sobanın yanında kız" dedi indi.

Şosenin yanında ufak kaya ve ağaçların duldasına sığındılar. Ebe kadın sadece Satı bacının eşine sen kal dedi bana da "sırtını dön kız sakın bakma" dedi ve doğumun başladığını söyledi Satı'nın kocasına, gelirken hazırladıkları çakını açmasını çakı ve ip hazırlamasını emirler üst üste verilirken ben öyle bir kapatmışım ki gözlerimi ve kulağımı kadının çığlıklarını duymamak için sırf doğacak bebeği merak ediyordum ki bir veya iki avaz sonra bebek sesiyle içimin bir hoş olduğunu hatırlıyorum, ebe aha gızı beşledin Sami ağa derken, bir yandan da emirler yağdırıyordu Sami ayağa ne bahıyon ağzı açık hayran delüsü gibi çakıyı ver, ipi ver çabuk diyerek.

Adamcağızın eli ağayı telaştan bir birine dolaşıyor çakı ve ipi koyduğu yere gidip gidip geri dönüyordu,

dışardaysa kimi dereden kamyonu su getirdi verdi, kimisi yardıma ihtiyaç var mı diye ikide bir dışardan bağırdılarsa da yılların ebesi olan Şirin hala nerdeyse köyün tüm kadınlarının doğumunu yaptıran o iri yarı kadın bir kahraman edasıyla çocuğu sarıp sarmalayıp, kadına kamyonun ne kadar çul, çuval minder ne varsa rahat ettirip geri dönmeliyiz köye, bu soğukta doğum yapmış kadınla kasabada dolaşamayız dedi ve herkesi geri kamyonu çağırıp palaya "sür geri kamyonu köye Hasan ağa".diye bağırdı ve hiç kimsenin gıkı bile çıkmadan bindiler.

Dedemse bana bir demet yaban menekşesi ve çiğdemle döndü kamyonu, al kızım sana çiçek topladım, artık başka zaman gideriz fotoğraf çekinmeye bugün olmadı diyerek elime tutuşturdu, o anda bebeğin adını ben koyacağım menekşe olsun dedim, kimsede itiraz etmedi hatta çok güzel isim diyenlerde oldu ve böylece bebeğin adı da menekşe oldu .

Fakat bunlar bizim köylü lakapsız bırakılmı, kızı nerde gördülerse o günkü o kamyonun yolcu köylülerimiz sanki kızı kamyonun doğduğunu hatırlatırcasına pala menekşe demeye başladılar ve köy yerinde kızcağızın adı pala Menekşe kaldı ...

Aliye Uyanık /BOZOK KIZI

19.07.2015/ GEBZE/ KOCAELİ

ZOR GÜNLERİN MUTLU ÇOCUKLARIYDIK BİZ

" Kendimle hep gurur duyduğum kesik izlerim, iyi ki silinmediz parmaklarımdan".

Sanırım ilkokul üçe gidiyordum annem fırından keşik almam için fırın sahibi olan teyzesine saldı beni, dönerken komşumuz Ahmet emmiyi gördüm bahçede baltayla bir şeyler kesiyordu oldu bitti çok meraklı bir çocuktum değişik alışılmışın dışındaki şeyler bende soru işaretleri uyandıyordu.

O günde öyle oldu, doğru Ahmet emminin yanına gittim ve o saplarını baltayla döverek tirşeledikten sonra ince ince kıydığı şeyin ne olduğunu sordum..

"Geven " dedi

"ne işe yarıyor ki" dedim

"İneklerin samanı bitti sığıra göndersek havalar soğuk, hemde otlar daha karın altından çıkmadı kızım"

-bizim ineklerinde samanı çok az kalmış, ya bir gün, ya da iki günlük diyor annem dedim,
"sen bunları nereden buldun Ahmet emmi"?

Dağdan gidip getirdim.

O zaman yarın senle bende gelsem olmaz mı,?

bende kendi İneklerimize toplasam dedim.

"Olmaz kızım, sen yapamazsın bu çok dikenlidir önce dikenlerini yakıyorsun sonra köklerinden baltayla kesmen lazım bir çocuğun yapacağı iş değil"

nasıl ezilip parçalara ayrılacağınıda tarif ederek, elime ayağıma da dikkat etmemi bir güzel tembihledi ve baltayla, keserle şaka olmaz diye gülümseyerek bir kucakta bana verdi.

Ben çocuk kucağımla öyle bir geveni kucaklayıp yürüdüm ki, danalarımıza ineklerimize yeni bir yemek ziyafeti çekeceğim edasıyla.

Bahçedeki odun kütüğünün yanına bırakıp baltayı almamla gevenlerin kalın saplarını önce baltanın düğdüsüyle (tersiyle) ezerek Ahmet emmiden gördüğüm gibi parçalamam bir oluyordu.

Yarisını yaptım yada yapmadım ki baltayı sol elimin tam üç parmağına öyle bir indirdim ki üçünöde yarıya kadar kesmişim, nasıl bağıriyorum ama annee!!!! annee!!!! diyerek fırına doğru bir koşuyorum kesilen sol elimin parmakları sağ avucumun içinde, koştukça kanlar üstüme başıma saçılmış korkunç bir görüntüyle her şeyden habersiz zavallı anam beni görünce yüzü bembeyaz kesilmiş daha ne olduğunu merak edip sormadan parmaklarımı sağ elimin içinden alıp fırında dikilen komşu oğlan çocuğunu sidikletti, tabi ben sidiğin yakmasıyla daha bir canhıraş bağıriyorum ki yakındaki konu komşuyu da fırına dökmüşüm...

Orada bulunan bir bez parçasından yakıp parmaklarımı bir güzel sardılar ağrı sızı içindeki ben olanı biteni anlattım tabi anneme.

Annem, bir daha senin yanında yokluğumuzdan asla söz etmeyeceğim dedi..

Çok duyarlı olmamdan şikayetçi bir tavırla, hem seviniyor hemde çok üzülüyordu..

Ahmet emmi, bana geven verdiği için kendisini kötü hissetmesin diye parmaklarım iyi olana kadar gözüne gözükmeden okuluma gidip gelmişim..

Aliye Uyanık/ BOZOK KIZI

26 . 07.2015/ GEBZE

GEVEN : Kışın, sökülüp kökleri dövülerek hayvanlara yem olarak verilen iğne yapraklı bir bitki

KEŞİK : Sıra, nöbet.

DÜĞDÜ: Çekiç ve keser gibi âletlerin bir şeyi döğmeye ve ezmeye yarayan tarafı, düz ve yuvarlak kısmı

ÇOCUK İÇİN, ÇOCUK GELİN

Atlı gelin alayı taşlı topraklı patika yollardan inerken, atın başını bir adam gelini de diğeri tutar. mola verilir yol üzerindeki köylerde adettendir, gelin alayı dinlendirilir, ayran, yemek ikram edilir düğüncülere, sonra koyun sürüsünün içinden geçirilirdi gelinin atı, gelin eğilip koyunlardan birini kaldırıp kucağına alırsa onun olurdu o koyun.

Öyle ufak tefekti ki, bırak kucağına almayı eğilip tutmak dahi mümkün olmamıştı.

Kumalık üstüne çocuk için gelin gittiğinin farkında bile değildi.

Üstelik kuması da gelin alayının içinde ve hemen yanı başındaydı, kocasının soyu kuruyacak diye eliyle gidip istemişti öksüzü.

Evleneli ve bir kız bebeği olup öleli tam yirmi yıl olmuş, ve bir daha hiç çocuğu olmamıştı.

Diğertarafıtan oda çaresizdi, gönlü razı gelmese de bu evliliğe, mecbur hissediyordu kendini eşine çocuk vermemenin suçluluğunun altında ezilerek..

Büyükçe bir odanın tam ortasındaki direğin tam dibinde sorudan gelin damadın gelmesini bekledi, orta yaşlı bir adam girer içeri dizine kadar çamurlu sarıklarını oturduğu yerden çözer ve arada da geline bakar.

Gelin “galiba bu kayın babam” der içinden.

Gece olur o adam yatağına almaya varır yanına korkar ve anaaa!! diye bağırıp kumasının eteğine sarılır ve o gece dokunmaz adam .

Kızcağız beyninden vurulmuşa döner neye uğradığını şaşar, olayı yeni anlamıştır, Evinden gelin çıkarken anasının söylediği o sözler gelir aklına birden “git kızım evin, kocan, çoluk çocuğun olur, evinin hanımı olursun burada üvey kardeşlerini yumruğu altında itilip kakılma na daha fazla dayanamayacağım ” dediği işte o an dang eder kafası, anlar ki çocuk için çocuk gelin olmuştur,

Aylarca kocasından her gün sopa dayak yese de köşe bucak kaçır bir türlü girmez yatağına .

Böyle tam altı ay, bir sene geçer, bu arada büyük kuma hamiledir (şaşılacak iş ama oluyor işte belki kıskançlığın verdiği güçle hormanlarının tekrar işlev görmesi, belki Allah'ın işi) dokuz ay sonra bir erkek çocuk dünya ya gelir.

Yirmi yıldan sonra evin ortasına gün düşer sanki loğusa yatağındaki kumaya hizmetler dört dörtlük edilir küçük kuma tarafından bir dediği iki edilmez...

ve lakin büyük kuma gelin hanımın mutfakta oldu bir an eşine, Bir çocuğumuz oldu artık, istersen baba evine geri gönderelim kızı der.

Kocası razı olmaz, “Allah'ın gücüne gider, oğlumuzu belki Rabbim onun yüzü, gözü hürmetine bize verdiyse..onu geri gönderirsek eğer Allah çocuğumuzu elimizden alır diye korkarım, ben cesaret edemem, kanına ekmek doğradık elin öksüzünün” der ve göndermez..

Üç yıl sonra çocuk gelinde 16 yaşında ilk bebeğini dünya ya getirir üçer yıl arayla iki erkek, iki kız çocukları daha olur büyük hanımdan bir oğlan çocuğundan başka çocuk olmaz ufak kumanın çocuklarını çok sever çocuklarda gerçek annelerinden daha çok onu severler ve böylece iki eş birbirlerine saygı ve sevgi çerçevesinde bir ömür geçirirler...

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI

14.08.2015

HAC, BAZEN KAPIMIZIN ÖNÜNDEDİR

“Komşularımızla mezhep farklılıklarımız olsa da, babamın bilgisine güvenirler bazı önemli işlerine akıl danışıp fikrini almadan başlamazlardı, o yılların insanların samimiyeti sıcaklığı bambaşkaydı.”.

Avludaki kaysının dibine iki sandalye ve iki tane de Türk kahvesi istedi babam. Önce sandalyeleri bıraktım gölgesi koyu dalın altına, sonra mutfağa dönüp kahveleri yapmaya başladım (O zaman evimiz bahçe içinde müstakil yer kattı ,ve mutfak camımı avlumuzda ki kaysı ya bakıyordu) bu arada da Hasan amcayla babamın konuşması ister istemez kulağıma geliyordu.

Konuşmalardan anladığıma göre,Hasan amca biraz birikim yapmış ölmeden eşiyle hac görevini de yerine getirmek istiyordu.

Fakat babama da akıl danıştıyordu, iki oğlu ve ikide kızı vardı hepsi evlenmiş yuvadan uçmuştu büyük kızı hariç hepsinin evi barkı da vardı.

Büyük kızının boy boy tam sekiz çocuğu vardı, damadı i madende çalışıyor aldığı para boğazlarına ancak yetişiyordu, yıllardır yakın komşu oldukları için durumlarını çok iyi biliyordu babam.

Dayanamadı ve sözünü kesti Hasan amcanın, eğer sözümü dinlersen ve benim kendi düşüncem ve bence de doğru olanı Hac hayrı yapmak istersen eğer.

İ Evinin önünde iki üç dönüm bahçen var, büyük kızın onca çocukla kiralarda ser sefiller, önce onlara bahçenden yer ver, evlerini de yap, getir yanına hem siz yaşlandınız ele avuca düşünce el atar size de bakar dedi.

Hasan amca, itiraz etti önce “biz yaşlandık bir daha birikim yapmam üstelik hanımda hasta biran evvel gidip ibadetimiz edelim” dedi, ama babam yine sözünü kesti “ yazıktır el alemin Arapına gidip paranı harcayacaksın, Hasan ağa asıl hac kapın dadır , dinimizde de bu böyledir aslında, varsa önce kendi yoksulunun, fakirinin, öksüz'ünün elinden tutulup yardım edilmeli dediğini duydum su ikram ederken.

“Belki de sen haklısın İsmail ağa” dedi yolcu ederken.

Ve hemen damadı ve kızını çağırıp bahçeden yer verdi, biriktirdiği o parayla da evini yaptı, kızını, torunlarını başına topladı.

O fikir babamdan çıktığı için arada kızı, damadı ve çocukları bize uğrar, babama minnetini bildirip elini öperlerdi.

Hasan amca üç sene sonra Hac görevini yerine getirip döndükten sonra, ziyaretine gittiğimizde babama, iyi ki sözünü dinledim, o zaman gitseydim döndüğümde bu kadar iç huzurum olmazdı diyerek teşekkür etti. hatta bu olayı yol arkadaşlarına bahsettiğini, onların bir kaçının “bizim etrafımızda öyle çok yapacak işimiz vardı ki, çoğunu ihmal edip geldik keşke önceliği onlara verseydik” diyenler olduğunu söylediklerini bize aktardı...

.....RUHLARI ŞAD OLSUN..

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI

15.08.2015/GEBZE

BARIŞ KAZANACAK

Haydi, bir şeyler yapalım, ayrıştırıp, ötekileştirip birbirimize düşünelere inat.

Esnafı, memuru, işçisi ev hanımına kadar, bu vatani sevmiş, bu toprakları benimsemiş, Türk, Kürt, Alevi, Sunni, Laz, Çerkez, Ermeni, Yahudi, Hristiyan demeden.

"Yaradılanı sevelim, Yaradandan ötürü"

Savaşa inat, barış için hepimiz elimizi taşın altına koyalım, bizler başlatalım, çocuklarımız devam ettirsin, torunlarımız kardeşçe yaşasınlar.

Bir ev hanımı olarak günaydın demeliyiz balkonunda çarşafına sarılıp oturan komşumuza, bir kahve içimi çağırıp sohbet etmeliyiz hal hatrını sormalıyız, değişmeli bakış açımız birbirlerimize, yıkmalıyız! insana olan sevgimizle önyargılarımızı, başı açıklara, inançsız dememeliler, perdesiz ev gözüyle bakmamalılar, insana yakışan, insani yanlarımızı önce bizler ortaya koyalım karşıdan beklemeden. (Unutmayalım ki, "sevgi, verdikçe çoğalan bir olgudur")

Esnafı, memuru işçisi, kahve de oturan emekli beyleri, yani toplumun her kesimi kadını, erkeğiyle, koltuk kavgaları yüzünden birbirlerini yiyen, kirlenmiş siyasetçilerin, kirliliğini değil, bu ayrıştırılan mozaik bütünlüğümüzün tabanındaki barışı nasıl sağlayacağımızı konuşmalıyız. Çünkü tepedekiler kavgadan beslenirler...

Onlar, halkın birbiriyle kavgaları üzerinden siyaset yaptıkça, ülkemizde ne savaşın sonu gelecek, ne şehitlerin..

Karınca kararınca omuz vermeliyiz güneşini, havasını suyunu paylaştığımız ülkenin günü geldiğinde ekmeğini de paylaşmasını öğrenmeye...

Yurtta barışı saylayan ülkelerin, Cihan da sözü sayılır..

"Ya hep birlikte kardeşçe yaşamayı öğreneceğiz, ya da birlikte yok olacağız."

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI

20.08.2015 /GEBZE

ERİMEYE DİRENMEK

(AMACIM BURADA KİMSEYİ ÜZMEK KIRMAK DEĞİL .. HER DAİM BİRLİK BERABERLİKTEN YANA.. HER ŞEYE RAĞMEN İNTİKAM DUYGUSU GÜTMİYEN BİR TOPLUMUN ÖĞRETİSİNDEN GELİYORUM... YARATILANI YARATANDAN ÖTÜRÜ SEVENLERİN DÜSTURUYLA BÜYÜDÜM, ..YALNIZ DEMEM O Kİ YÜZ YILLARIN O ÇİRKİN İTHAM DOLU SÖYLENCELERİNİ GÜNÜMÜZE TAŞIYAN YOBAZ DÜŞÜNCELİ BEYİNLERE İNSANLIĞIMIZI TESLİM ETMEYELİM. HER İNSANIN YAŞAM HAKKINA VE DEĞERLERİNE SAYGI DUYARAK BARIŞ İÇİNDE YAŞAYALIM ..)

Yüz yıllardır süre gelen asimilasyondan bizlerinde payına düşenlere şahit olduklarım ve yaşadıklarım sadece bir kaçı..

Hemen hemen her tarihçinin TV ekranlarında ve tarih kitaplarında açıkça Anadolu Alevileri gerçek Türk'tür (Türkmenlerdir) Türk kültürünü yaşayıp yaşatanlar demelerine rağmen sırf aleviyiz diye yaşadıklarımızdan onlarca kitap çıkar, fakat ben burada elli yıllık yaşam hayatımda sadece benim ailemin yaşadıklarına ve şahit olduklarımızın bir kaçına değineceğim ... bizleri yaşamadan, tanımadan sırf ön yargılarıyla bakış açılarına çok ta kızmıyorum.

Biliyorum ki ta! Osmanlı döneminin asimilasyon politikalarına baş eğmeyen bizlere atılan karalamaların günümüze kadar taşınmasından süregelmiştir.. Taşınması dedimde evet bile bile yapılması bazen de, hutbelerle camilerde okutarak, bazen TDK kurumunun Türkçe sözlüğe bile "Aleviler kimdir" yazdığımızda karşılığına "sapık mezhep" yazacak kadar alçalan TDK nin geçmişini bilmeyecek kadar cahil olmalarına inanırım o açıklama yazısından daha çok içlerim..(ha sonradan şikayetlerimiz üzerine o açıklama kaldırılmıştı sanırım,)

Ufak oğlum sekiz yaşındaydı, aynı mahalledeki sınıf arkadaşlarıyla top oynarken babasının yeni aldığı milli takım forması olan kırmızılı eşorfanlarını giymişti o gün. oyundan sonra eve girer girmez sorduğu soru " baba arkadaşım bana neden kırmızı giydin siz Kızılbaş mısınız dedi, kızılbaş ne demek oluyor?" biz oğlumuz ne diyeceğimiz konusunda suskun kalmıştık yaşam tarzımızı bizim, Allah sevgisi ve inancı Allah la kişi arasındaydı, biz insanları sevmeyi öğretmiştik çocuklarımıza buna rağmen, beklemediğimiz şeylerle karşılaşmıştık.o zamanda şimdiki mahallemizde yaşayan tek alevi bizdik anladık ki çocuklarımıza rahat vermeyeceklerdi. Eşim az sonra nezaketle o komşuyu ziyarete gitti ve "çocuklarınız nasıl oluyor da bu yaşta böyle şeyler biliyorlar, sizler çocuklarınıza bunları mı öğretiyorsunuz, alevilere karşı nefretle mi yetiştiriyorsunuz demişti. Bey efendi özürlü dilese de çocuğu adına. Bizler biliyorduk ki bunlar sadece o ev de olan şeyler değildi. ..

Daha buna benzer onlarca olaylar, yine bir seferinde ev sahibimiz, tutup kiraladığımız ve üstelik badana boyasını da yaptığımız evden tam eşyaları taşıyorken vazgeçmişti, sebebini sorunca siz aleviymiş siniz evimizi size veremeyiz sözleriyle karşılaşmıştık..

Hatta başka bir ev sahibim "eşin ve ailesi alevi de sen değilsin galiba, sen çok temizsin çamaşırlarını öyle beyaz yıkıyorsun ki özeniyorum doğrusu" demişti.

1980 li yıllarda köyden büyük şehre göçler dolayısıyla hastanelerde çok kalabalık olurdu, normal doğumlarda bazen bir yatakta iki hasta yatardı, bende yine küçük oğlumun doğumunda yatak kalmamış sadece yan odadaki hasta gidene kadar birkaç saatliğine o hastanın ayak tarafına dinlenmem için yatıracaklardı, nereden öğrendi bilmiyorum alnımda da yazmıyor ama alevi olduğum... daha sonra bebek hemşiresinden öğrendim dediği o sözü.."o kadın aleviymiş ben onunla aynı yatakta yatmam" dediğini..

Yine Anadolu lisesi din dersi hocasının oğluma masanın üzerinde namaz kıldırması, tüm duaları ve din dersinden eksiksiz ve yanlışsız sınav kağıdı verdiği halde sizin evde namaz kılan var mı?sorusuna beklediği cevabı alamayınca notuna zayıf vermesi.

eşim gidip hocalarla konuşmuştu... bu asimilasyon eritme politikalarıyla öz kültürlerini kaybettiklerini, biz aleviler olmazsak siz de olamazsınız kültürünüzün yaşam tarzınızın Araplar dan farklı kalmayacağını tartışmıştı ve bazı yerlerinde de eşime hak vermiş ve saygıyla uğurlamışlardı...

ve yine şahit olduğum, bir tanıdığım yaş olarak bizlerden daha büyük bir aile.

1970 lerde fabrika da çalışmak için köyünden göç etmişti büyük şehre, o zamanlar iki kız çocuğu vardı daha sonra bir de erkek çocuğu olmuş.

(her zaman derim kadınlar daha aydın olmalı) ilkokul dahi okumayan bu anne büyük şehirdeki mezhep farklılığı olan komşularının mahalle baskısı dediğimiz eritme politikasına yenik düşmüş kızlarının başını örtüp hatta ilkokuldan

sonra okutmamıştı, kızlarını o ailelerden isteyenlerle evlendirmişti de, "elbette evlenebilirler insan bir birini sevince aşkın dili dini, ırkı olur mu hiç" , fakat oğlu da komşu kızıyla birbirlerini sevmişti, bu bizim tanıdık aile kızı istemeye gidince s"iz alevisiniz size verecek kızımız yok" sözüyle yıkılmışlardı.

Oğlan aracılar salarak kaç kez kızı istetse de babası kızımı keser doğrar yine size vermem deyince oğlan kendini asarak intihar etti, arkasında acıları hala taptaze bir anne baba bırakarak..

Değer miydi bilmiyorum ama, ne yazık ki ne yaparsan yap, asimilasyona boyun eğsende ön yargılar yerini asla terk etmiyordu..

ALİYE UYANIK/ BOZOK KIZI

01.09.2015 ..GEBZE

ÜLKELER, İNSANLARI VARSA ÜLKEDİR

Bariş şart olmazsa olmazımızdır

Seksenli, doksanlı yıllarda değiliz artık yetmiş ve seksenin gençleri 12 Eylül'ün Askeri darbesini yaşayan ağır işkenceler ve hapis cezalarıyla yaşamlarının en güzel yıllarını harcadılar. Kimileri de idoolojileri uğruna canlarından oldular. o zaman ki birbirinden farklı ve ayrı örgütsel oluşumların ve ayrı siyasi görüşlerin aynı vatan, aynı bayrak uğruna canını verecek kadar severken birbirlerini anlamadan düşmanca bakış açısıyla kardeş kanı akıttılar.

Evet o günün gençleri baba, hatta dede oldular şimdilerde, ve ben şuna eminim ki bu acılı babaların bir çoğu o günün yanlışından doğrularını sentezleyerek daha bir barışçıl tüm halkların insanca yaşamını anlatarak yetiştirdiler çocuklarını.

Bugün doğusuyla batısıyla onların çocukları bu ülkenin çeşitli illerinin Üniversitelerinde okuyup aynı sınıfın aynı sıralarında yan yana ders aldılar, okuyup mimar,mühendis, doktor, avukat. v.s mesleklerle birer birey olarak fakültelerinin kantininde dostça sohbet edip yurtlarda veya evlerde oda arkadaşı oldular, muhabbetlerinde atalarının, dedelerinin bir birine düşmanca bakış açılarını eleştirdiler çözümün sadece barışta olduğunun bilinciyle hareket ettiler, Suruç ta, Reyhanlı da Diyarbakır da, Ankara da meydanlara taşıyarak bunu yönetimlerden istediler.

Rize'li Urfa'lısıyla, Sinoplu, Adana'lıyla, Alevi'si,sünnisiyle, Kürt'ü Türküyle, Laz'ı, Çerkez'i, Ermeni'si, Hıristiyan'ı, Müslümanı, gençlerimizin bir çoğu birbiriyle içlerinden gelen duygularını serbest bırakıp kaynaşp doğal olarak evlendiler de.

Yine Anadolu'nun her bir kentinden büyük şehirlere göç eden Anadolu'nun tüm halkı da buldukları şehirlerde hem evlilikler hem de kültür kaynaşması yaşayarak bir bütün oluşturdular.

Eskiden doğulu Kürt dediğimiz, ve ya Kürt kardeşlerimizin şu kafa taşı Türkler dediklerini çok duymuşumdur, neredeyse birbirini akraba dahi olsa bir bardak suda boğacağı günlere geri dönmeyi insanca düşünen kim ister. Bence bunlar artık çok geride kalmıştır ve gerici bağnaz bir bakış açıdır bir toplumun diğer bir toplumu yok sayması ne çirkindir.

“BARIŞ” artık olmazsa olmazımızdır.

Çocuklarımızı mutsuz etmek, torunlarımızın geleceğini karartmak hangimizin yüreğinde bombalar patlatmaz ki.? Hem her insanın insanca yaşam hakkı vardır,

İnsan olmak yaşatmaktır öldürmek değil.

“ÜLKELER” İNSANLARI VARSA ÜLKEDİR

SANRILARIN MİZAH İ GERÇEĞİ

Gözleri duvardaki tabloya, at üstündeki Kızıl derilinin kararlı bakışına, takıldı, ok' unu doğrultup bunun alınına nişan almışçasına gözlerine dikmişti gözünü “yeter içme artık, bu akşam son olsun bırak şu mereti” der gibiydi gözleri, silkelendi birden,başını iki yana döndürüp, göz kapaklarını yumup açtı bir kaç kez o bir resim dedi içinden.

Birden susadığını hissetti ve buzdolabındaki şişeden biten kadehini tazelemek için kanepenin kenarından tutarak kalkmaya çalıştı.

Bir sancı tutup oturttu sağ böğrünün hemen altından.

Oturma şeklinden oluştuğunu düşünüp ciddiye almadı, buzdolabının kapağını tam açacaktı ki sırtından yediği okun acısıyla irkildi, öyle bir acı ki olduğu yerde kala kaldı, azıcık kımıldasa ya da dönse taa! ciğerine batıyordu sanki.

Komşudan yardım istemek için, sırtındaki ok ile iki büküm eğilmiş biçimde dış kapıyı açıp merdivenin tam başına dikilmişti ki Kızıl derilinin atı öyle bir çifte attı ki poposuna ne olduğunu anlamadan merdivenlerin dibinde buldu kendini, şaşkın ve acılar içindeydi öyle bir acı ve sancı ki kımıldamak imkansızdı.

Yüz üstü öylece kalakaldı, zaman sonra zihnini toparlayıp cep ten 112 yi çağırdı, sağlıkçılar ilk müdahaleyi yapıp hastaneye yattığında kaburgalarında kırık teşhisi konmuştu.

Sanrılar, yerini gerçek sancıya bırakarak uzaklaşmıştı zihninden.

Aliye Uyanık / BOZOK KIZI

05. 11.2015/ GEBZE

ORTALIĞI B....K GÖTÜRDÜ

İstanbul'un henüz alt yapısı olmayan ücra semtlerinin hızla gece kondulaştığı yıllarda, bir yandan ataerkil düzen, bir yandan ekonomik zorluklarla yaşayan ve Almanya'ya çalışmaya giden ablasının çocuklarına bakmak için bir kaç ay İstanbul da kalmaya gider Aysel.

Zaten zar zor geçinen aileye bir de kendinin boğazını yük gören Aysel evdeki tüm işlere el atar, yeğenlerinin ve evde ki yaşlı büyüklerin hizmetlerinde kusur etmez.

"Bazı gece konduların etrafları alabildiğince açık arazi olurdu, bazılarını da sahiplenmek amaçlı duvar veya tellerle kaplı bahçeler yaparlardı".

Her ne kadar gece kondulaşma yasak olsa da sırf o insanların oylarına talip olmak için, bir taraftan da yapılaşmasına göz yumardı Belediyeler.

En acısı da alt yapısı, suyu elektiriği henüz olmayan gece kondular, görünüm ve sefalat olarak Anadolunun hiç bir devlet hizmeti gitmeyen köylerinden farksızdı.

Bazen belediyenin zor bela yaptığı tek bir çeşmeye doluşup sıra bekleyen kadınların su bidonlarıyla kavgalarına şahit olur, bazen de itfaiyenin içme suyu getirdiği saati bekleyerek elinde bidonlarıyla en ön sırayı kapsa da gece kondulu kocaman yaşlı teyzelerinin "kızım ayakta zor duruyorum önce ben alamda gidem" demesine dayanamayıp sıranı vere vere en sona kaldığı da olur Aysel'in.

Yine sıcak bir İstanbul günü, dolan posiftik çukurları için sık sık boşaltım uyarısı yapan belediye zabıtalарının sesine dışarıya fırlar Aysel.

Bir de ne görsün zabitanın biri eline almış megefonu, ablasının yaşlı kayın validesine öyle bir bağılıyor ki " bugün bu b..k çukurunu boşaltmazsanız, yarın geldiğimde 100 tl ceza keseceğim size "der.

Yaşlı kadın çaresiz ne diyeceğini bilemez..ne posiftikçukurunu taşıyacak vidanjöre verecek para var, ne de kesilecek ceza ya..

Ellerini ovuşturarak dolaşır durur evin içinde. Akşam olur herkes yatar, fakat Aysel bir türlü uyuyamaz, aklına bir fikir gelir milletin tam uyuduğundan emin olduktan sonra kalkıp eski naylon bidonların birinin kulpuna ip bağlayıp çukura salar, sabah tan yeri ağarana kadar posiftik çukurunu bahçedeki domates fidelerinin diblerine, hatta komşu bahçelere boşaltıp kimseye fark ettirmeden yatağına yatar.

Sabah evdekiler kalktığında ortalığı bir *ok kokusu almıştır ki! ta aşağı mahalleden hissedilir, fakat ev halkı Aysel'in bu duyarlılığına minnet duyguları yüzünden hiç kızmazlar, hatta çok yorulduğu için üzülürler de.

Zabıtalарın bu duruma kızmalarından endişelenip ellerine birer çapa alarak bahçenin bu çirkin görünümünü çarçabuk toprakla örterler.

Zabıtalар tekrar geldiğinde "çukur boşalmış boşalmasına da,ortalığıda *ok götürmüş" diye gülerek oradan ayrılırlar.. O sene bahçedeki sebzelerin bolluğu, verimliliği gözden kaçmaz..

Tabi ki zabıtalарında payını da ayırırlar...

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI

23.11.2015 /GEBZE

AFACAN'A MEKTUP

"Hâlâ, sokağımda gördüğüm, her Tekir cinsi kedinin gözlerinde, senden izlere rastlıyorum ve belki, senin torunlarıdır diyerek seviyorum onları."

Bilseydim hiç salar mıydım o gün seni dışarıya. Sende, çıkmadan duramıyordun ki." Yat işte yerinde, sıcak sobanın başında" deyip kızıp bırakmasam, koltukları tırnağınla tırmalıyor kucağıma defalarca zıplayarak beni bıktırıyordun. Hele o, arka patilerin üzerine kalkıp, ön patilerini dizlerime koyarak, yüzüme, konuşur gibi bakmaların yok muydu; işte o an, illa bırak beni dışarıya der gibiydin. Oysa sen evcildin sevgiyle büyütülüp korunmuştun kötülüklerden, yapamazdın oralarda, tanıyamazdın hayvan düşmanlarını.

Sokağa indiğinde nasıl endişelenirdim bilemezdin, sağ salim dönünce dünyalar benim olurdu. Hatırlıyorum da... Bu korkum, bir gün asfalta, evin gibi tereddütsüz uzandığın zaman oluşmuştu bende:

"Evimize geldiğin senenin, bir yaz günüydü, nasıl ağzıma getirmiştin yüreğimi o gün. Balkon da çamaşır asıyordum, evimiz dört yol ağzındaydı. Sende, tam o dört yolun ortasına sıcağın bunalmış ulu orta yatmıştın, arabalar ezecek diye, ikinci katın merdivenlerinden, ayağıma terlik bile giymeden, nasıl indiğimi hatırlayamıyorum bile.

Diğer kedilerden çok farklıydın, sende insanın en hası olan; arif, duygusal, gururlu bir ruh vardı sanki. Arif yönün ne idi biliyor musun?

Acıkmış olarak gelirdin mutfağa, mırır mırır diyerek dolanırdın ya ayaklarıma, bazen çok yoğun olurdu, elim ermezdi zaman ayırmaya ve sana izah ederdim durumu:

"Şimdi işim var Afacan, sonra yemek vereceğim sana, az bekle"diyerek balkona gidip beklemeni söylerdim. Sen de gider, tam eşiğin dibine yatı, başını karnına çekip kıvrılarak beklerdin, ta ki ben yemeğini getirene kadar. Ha, bir de misafirlerim olduğunda ayağımın altında dolanma Afacan derdim ve sen hemen çekilirdin bir kenara. Çok insandan daha arifin işte.

Ya duygusal yönün:

Üzülüp ağladığımda, sen yüzüme bakıp anlardın sanki, gözlerini iri iri açıp gözlerimin ta içine bakardın. Çok kez, şahit olmuş ve yaşamıştım bunları. Hatta üzgün olduğum bir gün, balkonda dalgın dalgın otururken, yine ön patilerini dizlerime atıp, arka patilerin üzerine kalkarak, derin derin yüzüme bakmıştın; 'neler oldu? Anlat bana' der gibiydin sanki. Sevgi doluydu bakışların hep, gülümsüyordun, bunu sadece ben ve seni, bulup, bana getiren oğlum, görüyor, biliyorduk.

Çok gururluydun;

Yine bir keresinde, sobanın yanında, kayın validemin koltuğunun hemen dibindeki sepetine minder dikip, seni yatırmıştım da, kayın validem sana söylenmiş ve ayağının ucuyla itekleyerek:

"Şuna bak, keyfi bey de bile yok" demişti de, sen bir daha o, oradayken, sepetine gidip yatmıyor yanıma gelip uyuyordun.

Hatta bir keresinde ben, bir kaç günlüğüne, bir başka şehre gitmişim, kayın validemin, ne verdiği yemeği yemiş, ne de sütü içmişsin. İki gün boyunca bir gıdım bir şey yememişsin elinden. Geldiğimde senin hiç bir şey yemediğini duyunca, çok üzülmüştüm. Daha kıyafetlerimi çıkartmadan, yemek vermişim de sana, nasıl saldırmıştın hiç unutmam. işte sen o kadar guruluydun. (Hem de sizin gibilere hayvan diyenlerden daha çok:)

("İnanın ki abartmıyorum, bunları ben kendi evimde, hayvan dediğimiz, asil bir kediyle yaşayarak gördüm. Hissettim, konuştum, dertleştim o bir hayvan değildi, evimin nüfusuymuş, çocuklarımdan biriydi.")

Üç yıl önce el kadar bile yoktun, Kayseri de, üniversite ye giderken oğlumun, yolda bulup bana getirdiğinde, ev de bir kedi ye bakıp büyüteceği mi duyunca hiç sevinmemiştim hatta oğluma da:

" Olmaz, apatman katında bir kediye nasıl bakarız, ev ocak kıl, tüyden geçilmez" diye kızmıştım doğrusu. (Sonra nasıl utanmıştım bu sözümden ahh!)

Oğlum da:

" El kadar bir şey anne, ne olacak bakımından, benim evim öğrenci evi ders çalışıyorum ilgilenmiyorum" demişti.

Kendisinin okulda olduğu zamanlarda, ev arkadaşlarının sana eziyet ettiklerini söylemişti. Soğuk ve karlı bir kış gününde, anneni araba çığnemiş ve seni otobüs beklerken görüp, donmak üzereyken alıp eve getirdiklerini anlatınca merhametim tavan yapmış, vicdanımsa tüm annelik duygularına rehber olmuştu.

O andan itibaren seninde annen olmuşum. Hemen seni alıp şampuanla bir güzel yıkamış, kurulamak için, sana özel, havluya sarmış, saç kurutma makinesiyle kurutmuşum. O günden sonra sevgiyle bağırma basmıştım, sanki yeni doğmuş bebeğim din. Adını da, AFACAN olsun diyerek kızım takmıştı.

Üç yılı birlikte geçirmiştik, pikniğe bile beraber gidiyorduk. Zaten sen, arabayı çalıştırır, çalıştırmaz atlıyordun koltuğa.

Nasıl alıyordun kokumuzu bilmiyorum, dört beş ev öteden koşuyor bacaklarımıza dolanıyor dun, Keşke büyümeyip hep geldiğin gün gibi kalsaydın. O dişi kedciklerin miyavlamaları çektir seni dışarıya biliyorum. Sen de büyümüş, delikanlı olmuştun, hakkım da yoktu senin özgürlüğünü elinden almaya.

Artık her sabah dışarı çıkıyor, akşam ta! karanlıkta eve dönüyordun, tabi ben patilerini silmeden eve almıyordum. Sen de artık alışmıştın buna, kapının önüne gelip mırıldayarak beni bekliyordun. Tabi ki, ben senin mırıldından anlıyordum geldiğini ve ıslak bez elimde açıyordum kapını. Öyle ki kurulmuş saat gibiydin sanki. Biraz geç kalsan balkondan, Afacan! gel, pisi pisi demem yetiyordu, hemen bitiyordun kapının dibinde.

Uzaklara gitmiyordun ki sen hiç. Ya o gün nereye gittin? Nerede dokundun zehir yemiş o, ölü fareye. Sen, fareleri dişlemiyordun ki hiç, yakalayıp onlarla oynuyordun ve bırakıyordun, onlarda hopluya zıplaya kaçıyorlardı. Sen sevgiyle büyümüştün ev de, sokak kedisi değildin, öldürmeyi bilmiyordun.

Ya da ben, senin zehirli fareyle oynadığını sanıyorum hâlâ, belki de, sana zehirli yiyeceği bilerek verdiler hayvan düşmanları. Buna tam da emin değilim, ama bu ölüm şekli, başka türlüünü aklıma getirmiyor. Ölümün, ve o beni kurtarın dercesine, evin kapısına gelip, can havliyle pat pat patilerin le bir insan gibi vurup, kapı da beni görür görmez, merdivenlere kirletmemek için, nasıl da gerisin geri hızla inip istifra ederek düştün apartmanın giriş kapısına. Ah! O gün, o akşamı zihnimden hâlâ silemiyorum. Elim ayağıma dolaşmıştı.

Sağa sola ve evdekilere:

" Yetişin kedim ölüyor " diyerek bağıarak yardım istiyordum. Ayrarı, yoğurdu ağzına zorla akıtıyor seni kurtarmaya çalışırken, bir yandan da avazım la ağlıyordum. Komşular sesimi duyup koşmuşlar evdekilere bir şey oldu sanarak yanıma inmişlerdi ve gördükleri manzara karşısında, bana dönerek:

"Aliye hanım, bir kediye bu kadar gözyaşı dökülür mü hiç, yazık gözlerine" derlerken, seni bir çöp gibi, kürekle çöpe atmaya kalkışmışlardı da, nasıl kızmıştım onlara:

Onun çöp arabalarında eziyet çekmesine gönlüm razı gelmez diyerek başımdan gitmelerini söylemişim. Tam iki saat orada ağlamış, o çöp değil, o bir canlı diyerek toprağa defnetmişim eşimle.

Seni belki de komşularımdan biri zehirlemişti, ya da sebep olmuştu ölümüne, fakat ben gözümle göremediğim için, hiç birini sorumlu tutamamıştım ölümünden.

Belki seni tanısalar onlarda severdi kim bilir, nereden bilirlerdi ki, on yıl önce öldüğün gün değil; bugün, bunları yazarken ve her aklıma geldiğinde göz yaşlarına boğulacağımı.

ALİYE UYANIK/ BOZOK KIZI
06.02.2016/GEBZE

İşte, O kadınlara sesleniyorum.

(Resim: Kocasının üstüne kuma getirilmesine karşı çıkan 22 yaşındaki Afgan kadın, Reza Gül)

“Afganistan'da kökten dinci hükümetin iktidara gelmesiyle birlikte Eylül 1992'de başkentin büyük parkında "İslam'a uygun davranışlarda bulunmadıkları için" toplu idamlar gerçekleştirildi. Bu tarihlerde Afganistan kadını da bütün haklarını kaybetti”

- Afgan kadınlarını örnek vererek, Türkiye’ de yaşayan, kirlenmiş, köhne düşüncelerini de alıp, ev, ev gezen, bu ülkenin birliğini ve renkliliğini bozarak, birbirine düşürmek isteyen, bazı güçlerin maşalığını yapan ve şeriatla yönetilmeye aş eren, o kadınlara seslenmek istedim.

-Evet kadınlara sesleniyorum. Şeriat yönetimleri egoizmi tavan yapmış erkeklerin idealidir. Çünkü, bu tür yönetimlerin yükü, kadının sırtında patlar. Siz kadınlar olarak, aydınlanmak sizin ellerinizden geçer çocuklarınızı siz eğitirsiniz. Kız ve erkek torunlarınızın hayatlarını karartmak istemiyorsanız, geleceğe bir mum yakın.

Afganistan da ki kadınları düşünüyorum da, burkanın arkasında ki, iki güzel gözün görebildiği bir alanın, onların kadınca ruhlarına ne kadar kafidir “acaba?.” Bana göre kadın olmanın en büyük zorluğunu yaşayanlar, Afgan kadınlarıdır. Tüm yeti ve ifadeleri ellerinden alınmış, kalbi duyguları, sevmeye, sevilme hisleri kara peçelerin ardına kilitlemiştir.

Yüz yıllar boyunca bazı toplumlarda da kadınlar ötelenmiş, saklanmış bastırılmıştır. fakat, çağımızda bazı milletlerin ve, bazı karanlık ideolojileri olan erkeklerin kadınlarını düşündüm. Kendi egosuna yenilmiş Kadınlarına hayat vermekten aciz kalan erkek eline bırakılmışlardır.

“Kadın hayata bağlıdır. Hayat, kadına bağlıdır.” demişti bir yazarımız ve çokta haklıydı. Kadınların okutulup aydınlanması: Önce aileyi, sonra yaşadığı şehri ve ya köyü aydınlatır. Aydın insanların varlığı ve birliği, hak, hukuk, eşitlik ilkeleriyle yönetilen; çağdaş, dik duran bir ülkeyi oluşturur.

Kendilerinin bencilce, keyfi arzularının, otokontrollerini dizginleyemeyen erkekler toplumu, dini de alet ederek uydurdukları yasalarıyla, kadınları yok sayarak, anlamaya çalışmayanlar; dünya var oldukça yarasalar gibi karanlıktan çıkamazlar.

-Türk, Kürt, Ermeni, Yahudi ve ya, hangi millet olursa olsun. Ülkem de yaşayan, kara peçelere bürünmüş ve de şerri işlere gark olmuşlara, arkasında erkek mi, kadın mı, belli olmayan iki yüzlülüre söylüyorum. Siz Şeriatla yönetilmenin ne olduğunu biliyor musunuz acaba?

ALİYE UYANIK·10 ŞUBAT 2016 ÇARŞAMBA

Yazımı güne seçen seçki kuruluna sonsuz teşekkürler.

Arkadaşlar, yazımın üzerinden polimik yaparak birbirimizi kırmayalım lütfen. Burada İslam dinine söz etmedim, hatta bir kelime dahi kullanmadım.. İslamın içinde var diyerek kendi çıkarlarına İslam dinini yorumlayanları sizin de eleştirmeniz sorgulamanız gerekmez mi?. Birileri Allahu ekber diyerek insanların başını kesiyorsa birileri, benzin döküp yakıyorsa, bana biat etmiyor, benim gibi düşünmüyor diye, soy kırım yapıyorsa.. erkek günah işlediğinde kırbaç, kadın işlediğinde Recm -ediliyorsa, yanlış din de de olsa, körü körüne seyretmek, görmemek bi müslümana yakışır mı acaba? Bu gidişat Gelecekte tüm İslam coğrafyasındaki insanlığın körelerek yok oluşu ve eziyeti olacaktır, vurdum duymazlığımızın günahını gelecek nesillere bırakıp gideceğiz.. ben kendi adıma diyorum ki.. Eğer ki "İNSAN DEĞİLSEM, İSLAM, HIÇ DEĞİLİM". saygılar..

ADI KADIN

Ülkemin batısında bulunan ve herkesin rüyalarını süsleyen, o büyük şehrin hastanelerinin birinde görev almak, milli piyangoonun büyük ikramiyesini kazanmak gibiydi o yıllarda. Benim de bu şehirdeki hastanelerin birine tayinim çıkmış ve göreve başlayalı iki ay olmuştu. Şehrin, başka semtlerinde memleketlim olmasına rağmen, bu hastane de bir tane bile tanıdığım yoktu. Kendimi çok garip hissediyordum. Kendi bölümüm de, benden daha önce çalışmaya başlamış diğer hemşire arkadaşlar ve Doktorlarla iş ilişkilerimde, sıcak, candan olmaya çalışıyor, saygı da kusur etmeden, hangi görevi verseler yapıyordum.

Gülü,de, orada tanıdım, benden bir ay sonra da o gelmişti hastanemize. On üçüne yeni basmış, yanakları (tabir edildiği üzere) Amasya elması kırmızılığın da, yuvarlak çehreli, oldukça sempatik, iyi niyetli, oldukça doğal, samimi ve saf, güzel mi güzel, tipik bir köylü kızıydı.Dedesi, Gül'ün boğazındaki neredeyse 2 kg kadar(ameliyat sonrası sorduğumda öğrenmişim ağırlığını) büyüklükteki guatrını aldirtmak için getirmiş ve tez zamanda ameliyat olamayacağını öğrenince Gülü, tek başına hastaneye bırakıp köyüne dönmüştü. Fakat, tam bir ay olmasına rağmen, ameliyatı sürekli erteleniyor, en basit ve acil olmayan ameliyatlar yapılıp, tedavileri edilip çoktan taburcu oluyorlardı.

Hastane prosedürlerini bilmeyen Gül ise, her şeyin normal olduğunu sanarak ameliyat olacağı günü bekliyordu. Nöbetçi olduğum bir geceydi, hastalarımın tansiyonlarını ölçüp, iğnesi olanların iğnelerini yaptıktan sonra; her zaman olduğu üzere, malzeme odasına sargı bezi, yara pamuğu hazırlamaya geçmişim ki... Bir ağlama sesi duydum, bu saat de herkesin kan uykuda olması gerekirken, bu ağlama sesi kimden gelebilirdi diye, sesin geldiği yöne doğru, hastaları da rahatsız etmemek için parmaklarımın ucunda yürüyerek wc nin önünde durdum.

Ağlayanın Gül olduğunu görünce sormadan yapamadım:

“Ne oldu, Gül niçin ağlıyorsun?” dedim.

“Yok bir şey abla,” dese de, yüzü sapsarı kesilmiş, tüm bedeni titriyordu, belki bir şeyden çok korkmuştu. Onu, o durumda bırakamazdım ve sorularımı sormaya devam ettim:

“Köyünü mü özledin yoksa”dedim.”

“Evet özledim, ama onun için ağlamıyorum, Seher abla” deyince. Ben bu sefer daha çok merakta kalmıştım ve:

“O zaman seni biri üzdü,bak bana söylemezsen olan biteni, daha seninle konuşmam, ablan olmam” dedim.

Gül de, bende oraya yeni gelmiştik ve ikimizde kimseyi tanımıyor, kendimizi yalnız hissediyorduk. Onu en iyi ben anladığım için ona yalnız olmadığını hissettiriyor, benim onun yanında olduğumu davranışım ve samimiyetimi anlıyordu. Merak ettiği ve bilmediği her şeyi, sadece bana soruyor benim görevde olmadığım gün beni sabırsızlıkla beklediğini, kimsenin benim kadar ona ilgi sıcaklık göstermediği söylüyordu.

Onun içindir ki “bir daha ablan olmam”dememden etkilenmiş, gözleri nemli ve tedirgin, gözlerimin içine acı acı bakmıştı.

Gül, O bölümdeki hastalar koğuşunun iyilik meleğiymiş sanki. Herkesin yardımına koşuyor, eli titreyen yaşlı teyzelerin sularını içiriyor, kollarına girerek lavaboya götürüyordu. Bazen de, malzeme odasına yanıma gelerek, bana yardım ediyordu. Bu koğuşta onu, kim üzebilirdi ki? demiştim aklımdan ve cevap almak için ablan olmam demiştim.

“Şey abla” dedi ve sustu, gözlerime bakarak yeniden başladı ağlamaya.Dilinin ucuna gelip geri dönen bu “şey” ne idi? İçime kurt düşmüştü ve Gülü de alarak malzeme odasına geçtim, bana hiç bir şeyi gizlemeden anlatmasını, resmen emri vaki söyledim:

“Şey abla, aramızda kalsın olur mu, şu adam var ya hani kel kafalı,kocaman göbekli buraları temizleyen, işte o adam.Hep beni takip ediyor, ne zaman lavaboya çıksam, beni sıkıştırıyor, sağıma, soluma, ellemeye çalışıyor” dedi.

(O zamanlar “taciz” kelimesi bu kadar yaygın değil, yaygın olsa da, bir köylü kızının lügatın da henüz yerini almamıştı. Bahsettiği kişiyi çok iyi tanıyordum. Adı Remzi idi

“ Peki; ne zamandan beri yeni mi?” diye sordum:

Gül.

“Geldikten bir hafta sonraydı sanırım, O adam sapık gibi bakıyor abla, ondan çok korkuyorum gördüğüm yerde elim ayağım titriyor, bir de,her gördüğü yerde kaş, göz hareketleri yapıyor. Nöbetçi olduğu geceleri bana saldırıyor”dedi.

Güle inanmak istemedim o an, içimden yalandır belki diyordum fakat kızcağızın ağlamasına şahit olmuşum.Remzinin o tür bir adam olacağına hiç ihtimal vermiyordum. Torun tosun sahibi olmuş bir adamın, çocuğu denecek yaşta ve kimi kimsesi yok, köy yerinden gelmiş garip bir kıza, nasıl böyle bir şey yapardı, doğrusu kafam almıyordu...

Remzi, Doktorları ve bizleri gördüğü yerde önünü ilikleyip selam verip, hal hatır soran, saygılı bir adamdı. Gerçi ben o hastaneye geleli kısa bir süre olmuştu, tam da detaylı tanımıyordum ama izlenimlerim bunlardı. Demek ki insanların

bir başka yüzü daha vardı dedim içimden.

Şimdi ne yapmalıyım dedim kendi kendime. Remzi'yi takibe almalıyım mutlaka gözümle görüp emin olmalıyım diyordum. Ona göre doktorlara ve yönetime şikayet etmeliyim,yoksa yok yere ekmeğinden etmekte vardı sonuçta. Eğer böyle bir şey yapıyorsa cezasız da kalmamalıydı diyordum içimden. Fakat bu fikrimden Güle hiç bahsetmedim. Güle sadece:

“ Bir daha öyle bir şey yapamaz sana, rahat ol” dedim. Kızın yüzüne bir sevinç ve gülümseme gelince de; odasına yatmaya gönderdim. O gece Remzi başka servise indi ve bir daha yukarı çıkmadı. Ben hemen hastane çalışma cetvelinden, Remzinin hangi günler nöbetçi olduğunu çalışanlar çizelgesinden not ettim.Çünkü gündüz mesaisinde Doktorlar ve hemşirelerin göz önünde olacağı için cesaret edemezdi kıza dokunmaya.Bir yandan da kızın ameliyat işlerini öne aldirmek için doktorlarla konuşacaktım. Sanırım ya kıızı unutmuşlar, ya da zavallı kızcağız, hakkını aramayı bilmediği için, başkalarını araya almışlardı.

Remzinin üç gün sonraya tekrar nöbeti vardı, benim de dört gün sonraya olan nöbetimi arkadaşımınla yer değiştirerek, aynı güne aldirttim.

Üç gün sonra, başka hemşire arkadaşım, bir bayan hasta bakıcı, ben ve Remzi nöbetçiydik.Hastane de yeni olduğum için, olur ya beki bana da inanmazlar diyerek birlikte görev yaptığım hemşire arkadaşımın da olayı anlattım ve benimle birlikte lavaboya yakın olan malzeme odasına sargı bezi yapmaya gelmesini söyledim. Arkadaşımınla gizlenip Gülün odasından çıkmasını bekledik. Gül neredeyse yarın saat sonra, ürkek sağına soluna bakarak koridora çıktı ve sessizce lavaboya geçti ve peşinden iki üç dakika geçmedi ki, nerede gizlendiği, nereden çıktığı belli olmadan Remzi de parmaklarının ucuna basarak sessizce lavaboya süzüldü, az bekleyip arkadaşımınla beraber bizde peşine girdik ki ne görelim,kızcağızı öyle bir kıstırmış ki köşeye,bağırmasın diye de, bir eliyle ağzını kapatmış, diğer eliyle de kızın dokunmadık yerini bırakmıyor, zavallı kız bağırmasa bağırıyor. İçeriye nasıl dalıp Remzi'ye nasıl saldırdım hatırlamıyorum. Arkadaşım zor aldı elimden.Remzi af diliyor elimize eteğimize yapışiyor bir daha böyle bir şey yapmayacağına yeminler etse de, Nöbetçi doktora olanları anlattık. Bir kaç gün sonra yönetimden, arkadaşımınla beni çağırıp olayın gerçekliliği hakkında gördüklerimiz ve bildiklerimiz soruldu. Gülün ameliyatı derhal yapıp taburcu edildi. Sonradan duyduğuma göre, Remzi kimselerin yüzüne bakamaz olmuş ve başka bir hastaneye tayin istemiş.

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI
21 ŞUBAT 2016 PAZAR

Otuz yıl sonra gelen diploma

Otuz yıl sonra gelen diploma

Her zaman ki gibi, uzun yol dönüşü ilk önce duşunu aldı, kuşağını kaybettiği bornozunu eski kravatıyla belinden bağladıktan sonra, bir eline çerez dolu tabağını, diğer eline de viski dolu kadehini alıp oturma odasına geçti. Tam televizyonun karşısındaki fıstık yeşili koltuğana oturacaktı ki, apartman komşusu Yusuf Bey, kapısının ziline bastı.

"Hoş geldin Yusuf Abi, içeriye gelsene." dedi Ali.

"Hoş buldum Ali, sende hoş gelmişsin, bu sefer çok uzun kaldın, hiç dönmeyeceksin sandım."

"Tır, İspanya da arıza yaptı Abi, tamir ettirdim bu seferde kar yolları kapadı, birde dona çevirince yolların açılmasını bekledim."

" Neyse sıkma canını Ali, sağ selamet döndünya, yorgunsundur sen şimdi, akşam akşam rahatsız ettim kusura bakma."

" Ne rahatsızlığı Yusuf Abi, buyur; kendi kendi kendime demleniyordum, bir kadehte sana doldurayım mı?"

"Sağol Ali, sabah iş var yatmam lazım. Senin posta kutusunda epeydir bekleyen bir zarf vardı, birileri alır, ya da kaybolur diye ben almıştım, onu getirdim de, ben gideyim, iyi geceler sana".

"Sağol Abi, iyi geceler, görüşüz".

"Görüşürüz."

Ali, önce zarfın üstündeki adrese baktı, 'Bu adres, eski okulunun adresi, Allah Allah ne gelebilir ki bunca yıl sonra?' dedi. Zarfı yırtarak içindeki kağıdı çıkartması çok çabuk oldu. Fakat okumaya başlamasıyla yere fırlatması da. Sonra odanın sağ köşesinde duran, yemek masasının üzerindeki viski şişesinden biten kadehini doldurduktan sonra, eğilip kağıdı yerden geri aldı. Tekrar baştan aşağı okudu, okudu bir daha okudu. Sonra kağıdı masanın üzerindeki viski şişene dayadı. Baktı baktı, tam iki saat boyunca odanın içinde bir oyana, bir bu yana, dolanıp durdu. Ara da bir fıstık yeşili koltuğana bir oturup, bir kalktı ve gelip gidip o kağıt parçasına gözlerini dikti, öylesine, boş boş, kirpiklerini dahi kıpırdatmadan baktı, baktı bir daha baktı.

"Şimdi ben bu kafayla sevincimden çifte tellimi oynamalıyım, yoksa kahrımdan sana dünyadaki tüm horoz sesi bile işitmedik küfürlerimi sayayım Hans Kraut.! O gün otomolinin tekerlerini değil, asıl senin kafanı kesmeliymişim. Şu an; o gün ki davranışım da ne kadar haklı olduğumu bir kez daha anladım. Hayatımın içine ettikten sonra, alay etmek için mi gönderdin şimdi bunu bana ha !?"

Çoktan çürüyüp toprağa karıştı hayallerimim ölüsü çoktan! Son otuz yılımdan geri kalanı, hurda araba gibi tekleyen ben ve titrek ellerim ne işe yaraya bilir ki bundan sonra. dedi içinden;

"Belki de sen göndermedin Hans Krauft, kim bilir artık hayatta da değildir. Ya da yerine gelen hoca senden daha merhametliydi o gönderdi mutlaka. Umarım oda anlamıştır senin ne malanet biri olduğunu. Çünkü sen gönderseydin eğer, tam 30 yıl önce gönderirdin. Hatta o sınava katılan diğer çocuklarımla birlikte, o gün elime verirdin. Sanırım sen geberdin Hans krauft, Umarım gebermişsindir." Diyerek yumruğunu masaya vurdu.

Ali yi, ilkokulu Türkiye'de; kendi köyünde bitirdikten sonra, Almanya'ya işçi olarak çalışmaya giden annesi, yanına almıştı. Geri kalan eğitimini Almanya'da tamamlayarak meslek sahibi olmasını istiyordu. Türkiye'deki meslek okuluna denk olan, Alman ve Türk çocuklarının karma okuduğu Beruf Schul'un motor bölümünü son sınıfına geçmişti artık. Tam da sevdiği bölüm olduğu için derslerinde de oldukça başarılıydı.

Türk düşmanlığının yeni yeni hortlaması bu ikinci kuşak işçi çocuklarına denk gelmişti, Ali 'de her fırsatta Alman çocuklarının luzumsuz saldırılarına maruz kalmıştı. Gençlik hükmünün de verdiği asabiyetle, ister istemez kavganın içinde buluyordu kendini. Ne zaman okul yönetimine ve ya hocalarına şikayete etse, hep alman çocukları haklı çıkıyor kendisi ise sık sık ya disiplin cezası alıyor, ya da okuldan uzaklaştırılıyordu.

Bir gün, motor dersi öğretmeni Hans Kraut.

"Ali, buraya gel" dedi.

"Buyur hocam,"

"Bundan sonra, bu sınıfta ve tenefüste kavga istemiyorum.

" Hocam, kavgayı ben çıkartmıyorum, onlar gelip bana sataşılıyorlar, hatta yanıma gelip tam kulağıma eğilip pis Türk'ler (Alles raus) hepimiz dışarı diyorlar."

"Haklı değiller mi? Çok kalabalık oldunuz, belli ki istenmiyorsunuz artık".

Ali'nin yüzü kıpkırmızı kesildi birden, parmak uçlarındaki kan bile beynine sıçramıştı sanki. Zaten asabiyeti oldukça yüksek bir çocuktur. Başından kaynar sular dökülmüş gibi şaşkıncı, ne yapacağını ne diyeceğini de toparlayıp konuşamıyordu.Kavgaya sebep olanlar çocuk sayılırlardı, onların sözleri bu kadar ağırına gitmemiştir. Akli başında eğitilmiş birinden bunu duyması, hele bu kişi bir de öğretmeni ise,beyninden vurulmuşa döndü ve aklına ilk gelen sözleri söylemeden yapamadı.

"Hocam, Türkiye'den ilk gelen işçileri, davul ve zurna ile karşıladığınız günleri ne çabuk unuttunuz."dedi.

Hans çok fena sinirlenmiş, o sarı teni kıp kırmızı kesilmişti, mavi gözlerinin, bem beyaz akı, ateşler çıkarırcasına, alev gibi parlıyordu.Hiddettinden yumruğunu önündeki masaya vurarak,"Sen nasıl olurda benimle böyle konuşursun (scheisse! Kinder) Lanet olası çocuk (aus) defol".

Ali'nin çantasını kapmasıyla, kapıyı çarpması bir oldu. Hans sıçramaktan kendini alıkoyamadı. Kapıyı hırsla çarparak kapatmasını, sanki yüzüne atılan bir şamar gibi algılayan Hans kruft, Ali'nin peşinden koşarak merdivenlerde yakaladı. Bir devin kızgınlığına bürünmüş tavrıyla, o kocaman sağ elini havaya kaldırıp öyle bir şamar attı ki; Ali nin iki gözü de yuvalarından çıkıp yerine geri girdiler sanki.Ağlamamak için kendini zor tutan Ali, olan biteni akşam annesine anlattı.

Annesi, büyük bir endişeye kapılıp, oğlunun geleceğinden korktu ve...

"Bu okulda daha fazla kalamazsın, bırak öğrencileri, bundan sonra öğretmenlerde seninle uğraşıp, bozuk olan sınırlarını hepten harap edecekler oğlum."dedi.

"Şurada sene sonuna ne kaldı ki anne, zaten son yılım, motor ustası diplomamı mutlaka almalıyım, ahtım var kendi iş yerimi açmak istiyorum, çocukluğumdan beri hayallerimi de, arabalara olan merakımı da biliyorsun." dedi annesine.

"Sen benim gözümün kökü tek oğlumsun, Almanlar geldiğimiz zaman ki gibi değiller, komşularımız bile çok kinli bakıyorlar, istemiyorlar bizleri Almanya'da artık,sana bir şey olursa kahrımdan ölürüm oğul,sözü mü dinle."

Annesi daha büyük belalara maruz kalmasın diye, başka bir okula Ali'nin naklini aldırttı. Fakat Ali; Hans'tan, sırf yüzüne değil, ruhuna da atılan o şamarın intikamını almayı aklına koymuştu bir kere. Ne yapıp edip bir şekilde Hans'ın. canını acıtmak istiyordu. Bir gün diğer okulundaki dersleri biter bitmez, Hans'ı; adım adım takip ederek otomobilini park ettiği yerde buldu ve tekerlerini keserek param parça etti. Bu yüzden mahkemelik bile olmuşlardı.Çocuk psikolojisi doktorlarının raporlarıyla Ali, bu işten ucuz kurtulmuştu.

Gittiği diğer okulda da başarısından ödün vermeden yıl sonunu getirmişti. Tek amacı bitirme sınavını verip, diplomasını alıp, kendi işyerini açmaktı.Sene sonu bitirme sınavı uygulamalı yapılacaktı. Konu; Dağınık bir otomobil motorunu toplayıp, çalışır duruma getirmektir.Sınavın sorumlu hocası ise tecrübesi ve kıdeminden dolayı, tüm o yörenin bitirme sınavlarında görev alan Hans Kraufttu. Sınavda,12 motor ve 25 öğrenci vardı, hoca 2 şerli eşleşip birlikte yapmalarını söyledi. 24 öğrenci eşleşti, Ali'ye eşleşecek öğrenci ve motor kalmadığı için tek kalmıştı:

"Hocam, bana arkadaş ve motor kalmadı, ben nasıl yapacağım?" dedi.

Hoca:

"Okulun arka tarafında hurda arabalar var, bir tane motor söküp getirebilirsin." dedi.

Ali, Hemen hemen sınavın yarı zaman süresini hurda arabalardan, çalışır durumda olacak motor aramakla geçirse de, kucağında eski bir motorla, eli yüzü, yağ, pas ve kan ter içinde sınıfa döner. Sökerek tekrar topladığı motoru çalışır duruma getirir. Fakat sabitleşmesi için ufak bir vida eksiktir, gidip diğer arabalardan bulmak için Hoca'dan, sadece 5 dakika daha ek süre ister ama nafi değildir çabası.

Ve şimdi onu üzense, bu diplomanın bugün eline geçmesiydi.

Saat gecenin sıfır üçü'nü gösteriyordu:

"Geleceğimle oynadın bile yedin hakkımı Hans Karuft. O gün sınavda, en zor yöntemlerle baş başa bıraktığın halde yapmıştım ben."Dedi. Son kadehine, şişedeki son damlayı dökerken.

Üç yıl önce Türkiye'deki kız kardeşine gönderdiği alzaymır hastası olan annesinin sözlerini hatırladı birden.

"Ömrün uzun yollarda, dilini dışını bilmediğin ülkelere yük taşımakla geçti oğul, sana kaç kez dedim bir daha gir o sınava, al belgeni diye."

Kaç kez demiştim sana anne, ben hak etmiştim, onlar vermediler diye, inanmamıştın bana. Şimdi elime alıp yanına koşsam, sarılsam boynuna, işte bak diplomam anne desem; Ahmet ağam, hoş geldin diye ölmüş abine sarılırsın da, oğlunu hatırlamazsın bile.

ALİYE UYANIK..

KIRILMA NOKTASI

Bilgisayarımın saati, gece 00.30 gösteriyordu. Gözlerim de çok acıyordu, artık yatma zamanım geldiğini düşünüp, evlilik hayatım boyunca, adet olmuş üzere, yatağa girmeden mutfağı şöyle bir kolaçan eder, tencerelerde kalan yemekleri saklama kaplarına boşaltıp, dolaba koyar, bulaşıkları da makine ya yerleştirirdim. Balkon ve giriş kapılarını kilitli mi diye kontrol eder yatardım.

Aynen, bu akşam da, bu alışkanlığımın esiri olan ben, tüm bunları yapmadan yatarsam, aklıma takılır uyku girmez gözüme diye ve bu huyumu iyi bildiğim için. Dışlerimi fırçaladıktan sonra mutfağa geçtim. Nedense her zaman bu durumu kabullenmiş olan ben, beni ve neredeyse mutfak tezgahını bile, bu halinden şikayetçi tavrıyla buldum. Daha akşam yemeğinden sonra bulaşıkları makineye koymuş, teghahı tertemiz yapmışım. Çay bardakları ve meyve tabaklarından başka bir şey olmaması gereken tezgahın üstü, bir baştan bir başa, tencere, tava kap kaçak doluydu. Hem içimden söyleniyor, hemde bulaşıkları makineye dolduruyordum.

' Akşam yemeğini ailecek akşam saat 19 da, yemiştik. Bu adam (yani eşim) neden bu kadar çabuk acıkıp, çok yemek yiyor anlamış değilim, hem de tam yatağa girerken.'

Tezgah temizliğinin son rütüşünü yaparken, düşünmeden de yapamıyordum. Her daim olumsuz bir durumda öz eleştirim ilk kendime olduğu için, bu konuda da, oldukça cömert davranıp içimden konuşmaya devam ediyordum.

' Acaba, bu adamı (eşimi) çok mu ihmal ediyordum ki, yemeğe vermişti kendisini. Evliliğim boyunca her gece tam yatağa girerken tıka basa yemeden yatmıyordu. Hani bir laf vardır " Kiminin kalbine giden yol midesinden geçer" diye. Ha işte, tam da o benim eşim için söylenmiş bir söz. Hemen hemen her sabah, kahvaltı hazırlanırken, akşam yemeğini de yapıp dinlenmeye bırakan, tek bayanın ben olduğumu düşünmeye başlayalı seneler olmuştu. Ya da, ertesi gün bir yerlere gezmeye falan gideceksem, üç beş çeşit yemek yapmak zorunda kalırım hep. Ne olur, ne olmaz, evde hazır yapılmış yemek bulamazsa tepesi atar beyimizin diye. Maalesef ki, ev hanımlığından emekli olamama durumlarını da iyi bildiğim için, nasıl olsa görevim, şikayet etmek ne haddime diyerek kolları sıvardım. Bir de benim gibi biri sürekli eşinin ailesiyle birlikte, kalabalıkla yaşarsa, sanırım kendimce tükenmek bu oluyordu, bu akşam ki bu söylenmelerim.

Ömrüm, göz göre göre, avuçlarımdan akıp gidiyor ve ben, yapmak istediklerimi yapamıyordum. Hatta eşim sürekli kitap okuyor, ben bir kitabı bir yıl da bitiremiyordum. Onun okuduğu kitaplar tarzım olmasa da, dinleyerek okumuş gibi oluyordum. Mutfakta soğan doğrarken, patates soyarken eşimde benim sabrım ve hoşgörüme sığınarak paylaşıyordu benimle. Elbette eşim çok keyif alıyordu, iyi bir dinleyicisi ve eleştirmeni vardı. Sonuçta bende, o kitabın içeriğinden haberdar olup, kendimi bilgi sahibi olmuş kabul ediyor sesimi çıkarmıyordum.

Bazen de, eşime çatmadan duramıyordum:

"Oh ne âlâ, ne güzel, sen istediğin kitabı okuyorsun, canın çektiği yemeği ve ziyafeti, bu kül kedisi kılıklı eşine emredip yaptırıyorsun, hatta daha çorap çekmecenin yerini bile bilmiyor, kazağını, gömleğini, gardrobunun hangi bölmesinde olduğundan bihabersin", yeter demek istercesine, bende ki isyanlar kazan kaldırıyordu artık.

Benimde yapmam gerekenlerim vardı. Bende kendimi ifade etmek istiyor, bunun için geç bile kalmışım, bir zaman yaratmalıydım kendime. Yaşımın gelip geçtiğini düşünüp, emekli olmuş bir kocanın, kendi işlerini kendisinin yapmasını istiyordum. Bunu kendisine defalarca da söylemişim oysa. Ben akşam yemeğinden sonra mutfağı toparlayıp, bilgisayarımda yapılacak işlerimle uğraşıyorum. En azından, ondan sonra yiyip, içtiklerinizi toparlayıp koy makineye diye. Ufak, tefek şeyler diye serzenişte bulunuyordum, "ama nerede":

'Ne rahat adam ya, bunca yıl bir gıdım değiştirmede kendisini' diyerek içten içe dert yapıyor, bu söylenişlerimi yine çoktan yatıp uyumuş olduğu için, kendime aktarıp soruyor, yine kendim cevaplıyordum.

"Yok canım, bu kadar çok yemesinin bunca yıllık evliliğimizden sonra benimle alakası olamaz. Bu adam, ilk nişanlandığımız günlerde, bize misafir gelmişti de, gece yatarken, bana sarımsak dövdürüp, sarımsaklı yoğurt yemiş yatmıştı. O günde, çok şaşırmışım, hâlâ bir değişim yok."

Peki bana ne oluyordu ki? Evliliğim otuz beşi, yaşım elliye devirmiş, o zaman ki görmediğim bu şeyleri gözümde büyütüyordum. Oysa ben kendimi bildim bileli çalışmayı, işi çok seven biriydim. Hiç bir zaman boş boş oturmak, ya da gereksiz işe yaramaz şeylerle uğraşmak bana göre olmamıştı. Öyle ki, çocuklarımı büyütürken, şimdi ki gibi hazır giyimler yoktu. Kıyafetlerini kendi dikiş makinem de dikerdim. Kazak, hırka, şapka, eldiven yün işi ne kadar giysi varsa elde örerdim.

Şimdi ney alıkoymuştu bütün bu işlerden beni? Bir zamanlar nokta kadar kiri parmaklarım acıyana kadar cifleyip,

ovan ben, artık yüzüsel yapıyor, görsem de görmemezlikten gelmeye çalışıyordum.,Ya da o an değilde daha sonra yapıyordum ama sonuçta gene yapıyordum.

Epeyden beri, gece yatağımda bir zaman uyuyamıyor, kendi kendime sorular soruyordum.

Bir zaman sabahın altısında yatak odamın kapısına gelip bağırın:

“Kalk sobayı yak!, babana çorba pişir, kahvaltı geç kaldı, daha inekler sağılıp, yayıklar yayılacak “diyen kayın validem.

Bugün bana:

“Neden erken kalkıyorsun, yat, uyu, dinlensene” dese de. Aslında o günlerde, bu günler için, kurduğu çalar saattin, o bile farkında değildi.

Bazen, ‘iyi ki de uyuyamıyorum, onlar gibi, on, onbirlere, kadar. Zaten kaçmışlardı, çok mesafe açılmıştı, kaçırdıklarıyla aramda..’Ya da elimden alınmışlardı. Çocukluğum, gençliğim, kazandığım okulum. Hatta yaşitlarım sokakta sek,sek sekip, oyuncak bebeklerle oynarken, sahici bebeklerime büyükler yanında veremediğim sevgimle anneliğimde.

Eşimin babası ve abisinin de çocukları çok geç olmuştu. Hep çocuk özlemi çeken bir eve bebek gelmek elbette bambaşkaydı çocuklarım için. Fakat ben, kül kedisinden farksız halimle, sadece süt anneliği yapıyor, bazı geceler babanesi tarafından bencilce sevmek için uyandırıldıktan sonra bir türlü uyutamadığım bebeklerimi uyutmak ve ertesi gece, belki uyurum umuduyla ağaçtan olan beşiklerini sallayarak sabahlıyordum.

O zaman ki, yaktığım sobalarda, odunların kolay tutuşması için, ana sayfadaki başlıklarını okuyup, iç sayfalarını merak ettiğim, saklasamda, zaman bulup asla okuyamadığım o gazeteler kaçmıştı. Başlayıp da bitiremediğim şiirler, hatta bir zamanlar maddi imkansızlık yüzünden isimlerini okuyup içindeki dünyayı merak ettiğim kitaplar, hepsi geçip gitmiştilerdi, ömrüm ve hevesimle birlikte.

Bir kırılma noktasıydı belki de bendeki bu durum. Teknoloji gelişmiş İnternet çıkmış, her eve bilgisayar girmişti.

(Teknik kafamda bayağı iyiymiş, tabi bunu çocuklarım söylüyorlar, ben bir şey fark etmiyorum da.) Elektronik mühendisi olan büyük oğlum sayesinde bilgisayarı da kısa sürede öğrenmiştim. Çocuklar okulda oldukları zaman bilgisayarı açar açmaz edebiyat siteleri dikkatimi çekerdi. Şiir ve yazı okuma isteğime engel olamıyordum. Yanımda her yere çantamda kitap taşıyor, hastane de sıra beklerken, metro da, otobüste her yerde okuyordum artık.

Geçmişte yazıp yazıp yırtarak, bir türlü okuyamadığım şiirlerimin, tam da yeriydi buralar. Nereye gizleyip, nerede sakladığımı ben bile unuttuğum ,hatta üzerine bir daha çıkmasın diye bastırdığım duyguların hepsi depreşerek su yüzüne çıkmaya başlayıp, amatörce şiir ve düz yazı olmak için can atıyorlardı.

Tabi ki, bir bayan olarak, her kadın gibi, kendini ifade ederken, yaşadığı zorluğu bende yaşayanlardanım. Önceleri ailem ve akrabalar tarafından yadırgandım; Hâlâ bilmelerinin gereksiz olduğunu düşündüğüm çok yakınım vardır. Ve ben kendimi ifadem de baskılar gördükçe, pes etmeyip daha da hırslanmıştım. Mücadelem amaç, amacım mücadele olmuştu.

“Sen, bir annesin, üstüne üstlük, kadınsın, senin neyine Şiir, yazı yazmak “, diyenlere inat, elimden alınanları geri almaya çalışıyordum.

Ruhum, benliğim, hatta, duruş, bakış, yüzümdeki ifadeleriminle birlikte her halim, geç kalmışlara koşturuyordu sanki. Bir şeye ihtiyacım da yoktu, ya da olmadığını düşünüyordum, her şey elimin altındaydı. Eşim, bir dediğimi iki etmiyor, çocuklarımsa, gözümün içine bakıyorlardı. Her birini, yüksek okullarda okutmuş yuvadan da uçurmuştum üstelik. Peki neydi bu telaşım, niye, niçin? koşturuyordum böyle yarış atı gibi. Neyi kaçırmıştım? Ya da, neye yetişmek istiyordum? Her yaşta ki ev hanımları gibi yirmi dört saat, dizileri ve tekrarlarını izlemek varken, neden televizyon daki onlarca kanal, yetersiz kalıyor istediğimi alamıyordum. Sorusuyla cevabıyla hayat labirentinin içinde kaybolan beni bulmaya çalışarak, kendimi kendimde arıyordum sanki..

ALİYE UYANIK /BOZOK KIZI

23.01.2016/ GEBZE

ANNEME MEKTUP

Canım annem, bu mektubu sana sağlığında yazmayı çok isterdim, fakat senin üzüleceğini düşündüğüm için bir türlü yazamaya ve yüz yüze konuşmaya cesaret edemedim. Anneciğim, daha dün gibi aklımda, kırk dört yıl önce Almanya ya gidişin. Boynumuza sarılıp ablama ve bana:" Birbirinize ve kardeşlerinize iyi bakın, bir kaç yıl çalışıp döneceğim "derken, dönüp dönüp defalarca bizi öpmekten kapıdan bir türlü çıkamadığın. Hiç unutamam o günü, aklıma geldikçe burnumun direği sızlar, gözlerime biriken yaşlar, vanası bozulmuş çeşme gibi akar yüzümden.

Seni yolcu ettiğimiz o gün, içime düşen ateş yüreğimi, yere vurdukça, taş toprak topuklarımı parçalamıştı. O küçük kızın var ya anne, aslında o gün en çok anne şefkatinden yoksun kalacağına ağlamıştı saatlerce. İçime doğmuştu, hissetmişim sanki bir kaç yıl da değil, yıllar sonra döneceğini. Sanırım, sen gittikten sonra bizler de tam büyüyemedik, bıraktığın yerde kaldı çocukluğumuz. Sana hiç fark ettirmedik ama biz kardeşler, şimdi bile bir araya geldiğimizde, çocukluk yıllarımızın muhabbetine giremeyiz bir türlü. Çünkü kanayan bir yaranın kabuğunu kaldırmak gibi acıtıyor anılarımız.

Her izin dönüşlerin, ilk gidişin gibi hüzne boğardı bizi, bir kaç gün ne yer, ne içerdik. Hiç istemezdim ki gitmeni. Evin geçimini düşünmesi gereken, bir baba varken evde, neden sen gitmiştin ki sanki. (Neden senin çalışmaya gittiğini, büyüdüğçe anlamıştık.) Biliyor musun anne? Ben bayramları ve anneler gününü bir türlü sevemedim, hatta gelmesini hiç istemezdim. Çünkü o günlerde çok kederlenir ağlardım. Çocukluğumda ve evliliğimde; herkes bayramlarda, anneler gününde, annelerinin elini öpmeye giderken, benim ise sana olan özlemim bin kat daha artıyordu gözlerim uzaklara daldıkça.

Anneciğim şimdilerde bazen, sorguluyorum da, sensiz geçen çocukluğumuzu; Belki teselliye ihtiyaç duyarak, ya da iyi tarafına bakmak istediğimden sanırım. Sensizlik, ruhumuzda onarılmayan yaralar açmış olabilir, fakat bizlere de, hayatın zorluklarına karşı, güçlü ve mücadelecı olmayı öğretti.

Kardeşim, dizlerindeki sorundan dolayı, tekerlekli sandalyeyle ve koltuk değnekleriyle yürüdüğünü söylediğinde, ne çok üzüldüm kahrolmuşum. Hayatın, sana olan acımasızlığına isyan ederek. Kesin dönüş yapacağını duyduğumda dünyalar benim olmuştu hasretimiz bitecek, biz de özel günler de bir arada olacağız diye.

Meğer doktorun, alzaymır hastalığına yakalandığını ve sana birilerinin bakması gerektiğini söylemiş. Kardeşim seni getirdiğinde, bizleri tanıyıyordun artık. Arada yanına geliyordum hem kız kardeşimi dinlendirmek, hem de yılların özlemimi biraz olsun gidermek için. Ve sen her seferinde tanıyamıyordun "sen kimsin, kimin kızsın?" diyerek beni bana soruyordun. Sen bizleri unutmuşsun, ama olsun anne hiç önemi yoktu artık tanımanın, sen bizim annemizdin ya; o yetiyordu bize.

Annelik görevi bizdeydi artık. Kız kardeşimle, banyonu yaptırıp, saçlarını tararken, sen çocukluğuna giderek anneni hiç görmediğini daha iki yaşındayken kaybettiğini söylüyordun, " benim saçlarımı kimse taramadı, ben hiç anne sevgisi görmedim" diyordun.

Biz de: "senin annen biziz" diye sana sarılıp doya doya öpüp kokluyorduk kardeşimle. Ne çok seviniyordun gözlerin ışıklanıyor, tebessüm ediyordun etrafına. Sık sık çocukluğunu hatırlıyor, bu günü unutuyordun hemen. Çocukken sana bakan akraba kadınların ismiyle çağırıyordun bizleri. Biz de sana çaktırmadan onlar olarak cevap veriyorduk sana.

Ah annecim,içimiz de biriken hasretinin acısı hafiflemeden, (01.11 2015)kaybetmenin acısıyla bir kez daha yıkılmıştı evlatların.

Canım annem; sen katkın olmadığı sofraya elini uzatmayan, hayatımda tanıdığım en onurlu en dürüst kadındın. Evlatların olarak hepimiz, senin mücadelecı yanın ve her şeye rağmen dimdik duruşunla gurur duyduk. Bizdeki seni anlatamaya, ne sözcükler ne de sayfalar yeterli olacaktır. Seni asla unutmayacağız. Ömrümüzce hatıraların, anılarımızda yaşayacak. Seni çok seviyorum anneciğim. Mekânın cennet olsun.

KIZIN: ALİYE

ALİYE UYANIK/ BOZOK KIZI

DERTLENMEYEN DERTLENDİRİR

Bir insanın, 0-6 yaşına kadar aldığı eğitim ve öğretimin tüm ömrünce aldığı eğitimden daha kalıcı ve önemli olduğunu hatta bu yaşlardaki eğitim ve öğretim, mermer taşta kazınmış gibidir bir daha silinmez dediklerini hepimiz duymuşuzdur.

Tabi ki karakterimizde, kalıtımın payı olduğu kadar, toplumun ve çevresel olaylarında katkısı vardır: Kimimiz bencil, narşist, kimi ise sevecen, iyimser karakter sahibi olarak kendini gösterir.

Dertlenmeyen dertlendirir derken: Bazıları aldığı nefese şükredip zenginlik sayarken. Kimileri, zihinsel ve ruhsal açlığını doyumak adına birilerini üzerek kendilerini şarz ederler.

Genelde narşist yapıya sahip olan bu kişiliklerin sorumsuz, umarsız kendi kendinin bencilliğine yenilmiş ve ruhunu beslemeye ihtiyaç duymayan ,ülke ve çevresel olayları dert edinip empati kurmayan, rahatına düşün insanlar olduklarını görürüz.

Her alanda bulunan bu kişilerin yanında, normal insan olarak yaşamının zorluğu hiç de küçümsenecek gibi değildir.

Aynı ortamda (iş, ev, okul, v.s)de buluna Narsist kişilik deki bu kimseler, kendinin aksi olan, hoş görülü, sevecen, idareci, her hangi bir zorlukta, şikayet etmeden, kolları sıvayıp çözüm üreten başarılı kimselere, kendi başarısızlığının kendi ruhundaki yansımalarını, eğer iş veren veya üst ise ezerek, ya da aile de iseler, onları toplumda rencide ederek yansıtırlar.

İyi niyetli, sevecen insanların kendi kendisini suçlayıp sorgulamasına sebep olurlar.

Aslında narşist insanlar kendi güçsüzlüklerinin altında ezildikleri için, sizin iyi ve güzel kişiliğinizin olduğuna ne inanmak, ne de görmek isterler.

Üstelik onun tüm bu ezici tavırlarına, umursamaz tutumunuzu ve güçlü duruşunuzu, hoş görülü bakış açınızı, fark-edip kıskandığı içindir tüm hırçınlıkları.

ALİYE UYANIK

NE OLDU BİZE ?

O küçücük kızlar, daha on, on beş yıl önce gözümün önünde doğup büyüyorlardı, dünün bebekleriydiler. Bebek arabalarının içinde canım kaynayıp severdim, o minik ellerine dokunup gözlerine bakardım. bir kaç yıldır, başlarına biri veya birileri (tabi en etkilisi olan mahalle baskısına yenik düşmüş ailesi tarafından) bağlanmış türbanla izliyorum evimin balkonundan, kışın okula, yazın kuran kurslarına gidişlerini. Doğrusu çok içim acıyor, gençlik bir daha ele geçmez, bu yaşta, yaşlı teyzeler görünümde olmanız hiç de şık durmuyor diyesim geliyor; fakat alacağım cevabın ne olacağını en başında tahmin ediyorum.

"Teyze, neden senin bu yaşta kafan açık, öldüğünde cehennemde yanacaksın diyecekler, kendilerine verilen din adı altındaki beyin uyuşturma politikasından bihaber yavrular aslında onlar... Bizim çocukluğumuzda ki ilkokullarda," Din ve Ahlak" dersleri vardı. Ahlak demek, din demek Ahlaksız kişiye dindar denemez, önce ahlakımız güzel olmalı derdi öğretmenimiz. Ne çok haklı olduğunu, günümüzdeki olayları gördüğümüzde daha iyi anlıyoruz, çevremizde küçük büyük binlerce kişiye ve davranışlara tanık oluyoruz.

Bazen en ufak bir şeyde gerilip çatışmalara dahi giriyoruz,(sizleri bilmem ama ben sayısız yaşıyorum bu tür şeyleri). Bugün bunlardan sadece birini anlatacağım size.

Bir gün kartal metrosundaydım, türbanlı bir bayanla benim ortamıza oturmuş iki üniversite öğrencisi gençler vardı belli ki sevgiliydiler ve o gün pazardı, ayrı üniversitede okuyorlarmış sonradan öğrendiğime göre birbirlerini çok özlemişler sık sık sarılıp hasret gideriyorlardı.

Kimseyi rahatsız ettikleri de yoktu, en azından ben olmuyordum çünkü iki genç; kız ve erkeğin bir birini sevmesinden daha doğal ve güzel ne olabilirdi ki bana göre. Diğer yandaki benim gibi orta yaşlı türbanlı bayan rahatsız olmuş olacak ki, önce uyarı mahiyetinde işgüzar sözcüklerle başlayıp, saçının açık, askılı giyimine kadar, sonrası hakarete varan sözcüklerle devam etti konuşmalarına.

Kızcağız belli ki sevgilisinin ve diğer yolcuların yanında çok utanmış olmalı ki, bayana; büyük diye saygısızlık yapmamak adına kendini tutup cevap vermemeye çalışsa da, gözlerinden kendiğilinden yaşlar akıyordu.

Kızın erkek arkadaşı kadına itiraz edip duruyor" biz kötü bir şey yapmıyoruz sadece sarılıp hasret gideriyoruz o kadar "dedi ve kızın kolundan tutup kadıköye gidecekleri halde ilk durakta inmek zorunda kaldılar.

Ben ise doğrusu hallerine üzüldüm, neme gerek desem de daha fazla dayanamayıp bayana," onlar genç, rahat bırakmadın çocukları" dedim; evet sadece bunu dedim..

Bayan bana öyle bir sataştı ki kendimi ona cevap vermekten asla aciz hissetmedim elbette, fakat onunla aynı kompartımanda dahi olmaktan utanç duydum, ağzından çıkan sözleri inanın burada sarf edemeyecek kadar seviyesiz buluyorum gerekte duymuyorum.

Demem o ki; iyi olan neydi? bakış açımız güzeli veya çirkini nasıl gösteriyordu bize. doğru davranış ve ahlak neydi? bunları sizin yorumlarınıza bırakıyorum, fakat şunları söylemeden de geçemeyeceğim,.

Hiç bir zaman tam olmadığını bilen biri olarak, hayata geçeceğine asla ihtimal vermesemde her zaman ve her dönemde demokrasi, demokrasi !!! diyorum.

Sadece, kimsenin yaşam tarzına karışılmadığı, giyim kuşamına müdahale edilmediği, düşüncelerinden dolayı yargılanmadığı, özgürlük ve eşitliğin, tüm insanlara hakça yad edildiği, kardeşlik ve barışın hüküm sürdüğü bir ülke arzu ediyorum. Saygılarımla

Aliye Uyanık /BOZOK KIZI

03.08.2016

KUL HAKKIDIR KUL HAKKI

Cumhuriyet ve laiklik; ne istediniz de vermedi size?

1-Diyanet başkanlığınızla ne kadar övünseniz azdır bir kere, bu ülke de yaşayan diğer dinden ve mezhepten hiç bir ibadet hanelerin temsil edilmediği ve dahi bir kişinin görevlendirilmediği, sadece sünni mezhebinin temsil edip hizmetlerini en ücra kasaba ve köylere hatta mezralara götürdüğü, bünyesinden on binlerce imamın ekmek yediği kurumunuzu; o nefret edip dinsiz, imansız dediğiniz Atatürk tarafından kurulduğunu görmezden geliyorsunuz...

2- Her mahalleye altları ticaret hane olan şaşşalı görünümleriyle baş döndüren camileriniz den an az 3 tane yapmanıza mı yoksa bu camilerin elektirik suyunu, devletin sırtına yıkmanıza mı izin vermedi?

3- Bugün, en büyüğü ve dış bağlantılı olan, hepimizin darbesiyle muzdarip olduğu tarikitlarla, cemaatlerin oluşumuna mı, ne ye izin vermedi, ya da neyi yapmayıp eksik bıraktınız?

Daha ne istiyorsunuz bu cumhuriyetten ve laiklikten.

Bir de; ömrü boyunca ödediği vergilerden ne ibadet hanelerine ne diğer sivil toplum örgütlerine tek kuruş yardım alamayan halkı ve insanları düşünün, şu an aklıma gelemeyen sayısız kurum ve kuruluşlarınız la doymak ve kanaat bilmeyen aç gözlülüğünüz başınıza daha çok iş açacaktır, ayıptır günahtır.. kul hakkıdır, kul hakkı bunlar..

Aliye Uyanık

Köle doğup,köle ölecekler.

2017 yılına gireli üç gün olmuştu ve 1989 göçmeni olan komşumda yılbaşı tatilini; Bulgaristan da bulunan köyünde geçirmişti.

Marketten gelirken sokakta rastladım kendisine ve yeni yılını kutlayıp bana kahveye çağırdım. sağolsun, bu mahallede; tek sohbeti hoş olduğumu beni çok sevdiğini sık sık söyler yüzüme, (ne yalan söyleyim bende, kendisini çok severim.)

Kahveyi yapana kadar mutfakta yanımda oturmasını rica ettikten sonra, kahveler elimizde salona geçtik. Hal hatır, çoluk çocuktan sonra, sohbet ster istemez ülkemdeki yılbaşı günü reynadaki eylenen insanların katliamına geldi.

Endişelerim ve umutsuzluğumdaki karamsar bakışlarım yüzüme yansımış olacak ki; Arkadaşım bana,

“ Aliye, son zamanlar da sendeki, eski neşeyi ve gözlerinde parlayan o ışığı göremiyorum” dedi

(Ee, ne de olsa 22 yıllık komşumdu. Çocuklarımızın okularındaki, okul aile birliğinde, görevler almış her yere birlikte gidip gelmiştik, tüm olumlu ve ya olumsuz davranış ve olaylarda, birbirimizin; mimik ve tepkilerini gözlerimizden okuyorduk.)

Hafta geçmiyorki patlamalar katliamlar oluyor,şehitler onar yirmişer geliyor,hem üzüyor hem ister, istemez panikliyoruz. Belli etmesekte, sabah işe ve alış verişe saldıığımız çocuklarımız ve bizler, akşam eve sağ salım dönecekmiyiz endişesi içimizi kemiriyor, ocaklara ateşler düşüyor ölen her gencin annesinin yerine koyuyorum kendimi, ve içim bir topak közle kavruluyor; nasıl olur ki neşem, moral olarak gerçekten berbatım istesem de gülemiyorum dedim.

Arkadaşım bana katılıp onayladı ve kendisinin de eşi ve çocukları için çok endişenlendiğini uykularının kaçtığı hatta bu patlamaların Şeriat rejimi istemiyle yapıldığından bahsetti, eğer şeriat gelirse çoluğunu çocuğunu alıp Bulgaristan'a yerleşeceğini, köyüne yeni bir ev yaptığını v.s.

Bana da bazı öğütler verdi; Eğer ki, Türkiye Cumhuriyeti tek kişi eline teslim edilirse, ve Şeriat rejimine kayarsa ülke,Türkiye de, yaşamın bizler içinde çok zor olacağını, keşke imkanlarımız olsa da bizlerde yurt dışlarına gidebilsek gibi.

Arkadaşımı gerçekten seviyorum o başka, fakat şunu görmüştüm konuşurken sözlü ifadelerinde. Evet Türkiye ye gelmişlerdi , ne bulursa çalışmış, kazanmış doymuş, bolluğa kavuşmuşlar fakat bizim kadar vatan sever olmamışlardı. Mücadele yerine, suya sabuna dokunmadan kolayı seçip kaçmayı düşünüyorlardı. (elbette bunun için asla yargılayamam imkanı varsa, herkesin kendi seçimi ve yaşamı.)

Arkadaşımı yolcu edip, konuştuklarını düşünmeye başladım, kendimin ve arkadaşımın konuştuklarınıda sorgulayarak.

Her ne kadar rahmetli annem ve babam Alevi Bektaşî inancı ve ahlaki eğimine göre yaşayıp bizi eğitip büyütse de; Eşimle aynı mezhepten olmama rağmen, nerdeyse 40 yıllık evliliğim boyunca, hiç bir din ve mezhebe sempati duymadık, duymayızda.

Kendimizi, dinler ve mezhepler kalıbından soyutlayarak, hangi din, dil ve ırktan olursa olsun, insana sunulan tek bir ömür olduğunun farkındalığında, kişinin hayatındaki olumlu ve olumsuzlukları sadece kendisini bağlayacağını ve her insanın, insanca yaşamına saygı duymanın yine insani bir görev olduğunu bildik.

Yine, çocuklarımızı da aynı bu doğrultu da, sadece ve sadece, bir insanda bulunması gereken, insani vasıfların varolması değerleriyle birer, birey olarak yetiştirdik.

İnsanları bölecek, biz ve onlar dememek adına, kendimizi mezhepten soyutlayıp soysakta, bana öteki gözüyle bakanların üzerimize giydirilen bu sıfatla konuşma gereği duyduk mecburen.

Evet, arkadaşımın demesine göre; Şeriat geldiğinde en çok zararı ben ve benim gibi Atatürk'çü laik düşünenler görecek.

Neden?

Açıklayacağım:

Şeriatla yönetilen diğer ortadoğu ülkeleri var yakın komşularımız olan, İran, irak ve Afganistan rejiminin, hangi ülkeler tarafından desteklenip kurulduğunu bilmeyen yoktur içinizde.

Sıranın bize geldiğini anlamamak için aptal olmamız gerekir, çünkü bugün bizde yaşanan patlamalar ve toplu katliamların benzeriyle kuruldu o ülkelerdeki rejimler de.

Diğer yandan ,anadoluyu, anadolu yapan kültürümüzün bel kemiğini oluşturan asli unsuru ve kadim halkı olan, kültürünü tarihler boyu, bu güne taşıyan insanlar var; kim bu insanlar? Elbetteki aleviler...

Çünkü; kapitalizm insanı köleleştirmek ister.

Peki, bunu nasıl yapacak?

Elbette ki Şeriat düzeniyle; ve dini kullanıp, kullandıracak, teröristler yaratarak..

Bizler, yani aleviler ve sünni, laik Atatürk'çü aydınlar, neden hedefiz, bunun farkındayız ve biliyoruz...

Çünkü;

Dini kullanarak insanlara dayattıkları hürafeleri din diye yutmuyoruz, ve zulüm içeren yönetimleriyle, insanı köleleştirdikleri gibi, kadının hiç bir hakkı olmadığına, hatta köle pazarlarında satılacağına farkındayız.

Sorup, sorgulamayan(Nazım Hikmet'in) dediği gibi" gocuklu celep kaldırıncı sopasını, koyun gibi sürüye katılan" nesiller yetiştirilmesine karşıyız.

Bizler; Ayakları üzerinde durabilen, körü, körüne biat etmeyen, erkek ve kızın aynı ortamda okuyup çalışmasını, kadınlarında seçme ve seçilme hakkıyla yönetimde söz almasını istiyoruz.

Bilim ve sanatın bizi çağdaş ülkeler statüsüne ulaştıracağını savunuyoruz ve bu yüzden, gericiliğe bağnazlığa karşı çıkıyoruz.

Yalnız bu konu da, bizlere destek vermeyip, gelecek (çünkü sonuç şeriata gidiyor) olan rejim değişikliğini destekleyen, ülkemizin; çıkarları uğruna satılmış ve ya koyunlaşmış, olan bitenden bihaber, bazı kişilerine sesleniyorum.

Şunu da asla unutmasınlar ki; biz olmazsak eğer; siz karanlık bir kuyunun ağzından görebildiğimiz kadarıyla haber alacaksınız dünya da olan bitenlerden. Bir gün belki siz değil, torunlarınızın, torunları, uyandığında, seni o karanlık kuyuya atanların torunları; senin torunlarını Mars veya, Ay'dan komutlarla yönetip hallerini seyrediyor olacaklar..Köle doğup,köle ölecekler..unutma

Aliye Uyanık

04.01.2017

Kıssadan; hisseli bir gerçek

Kıssadan; hisseli bir gerçek

Cumhuriyet yeni kurulmuş, halk; savaştan ıkalkı on, on beş yıl olmuş, ülke fakirlikten kırılıyor. En çokta anadolunun, kuş uçmaz, kervan geçmez köylerinde sefillik diz boyu.

Bizim köyde bunlardan sadece birisidir. Zaten rakımı yüksek ve dağlık olan arazilerinden elde ettikleri gelirleri ile tüm; alış verişlerini, ya harman veresiye, ya da, pancar parasına diyerek yapan köylüler birikmiş borçlarla yaşamını idame ettirmeye çalışırlarken,her yaz veya güzün, köy halkından bir kaçının ya oğlu evlenir ya da kız gelin ederler. Mehmet amcanında, peşpeşe olan beş kızından sonra, tek erkek ocuğ u olur.

Babadan kalma, genelde bayır ve bozkır arazisi olan köyünde, üç beş evlek tarlası,karasabana koşmaya öküzü, bir kaç koyun ve keçisi ,bir de ineğ i vardır. Dik yamaç demez kara sabanla sürer eker, biçer; Oğlu dünya'ya geldiğ i günden sonra daha çok çalışır. Yardım severliğ i de ayrıca dillere destandır. iki eli kanda olsa komşularından hangisinin iş i kalsa ona koş ar; bağ da üzüm kırmadan tut da, harmanda dü ven döndüremeye,sabanıyla çift sürüp ekinlerini ekmeye kadar. Tabi bunun karşılığ ında da komşuları elini boş çevirmezler, kimi, üzümde çıkardığı pekmez kimisi pancardan olan şekerini verir.

Bizim Mehmet amca da o yaz; gözünün kökü tek oğlunu evlendirip o yöre de dillere destan bir düğün yapmak ister. Mehmet amcanın babası; yoksulluktan kendisine düğün yapamadığından uhtesi içinde büyümüş tür. “bir oğlum olursa neyde edip, çok çalışıp dillere destan bir düğün yapacağ ım diyerek dillendirip, köylünün ağ zına düş müş tür, O yaz, oğlu Hasan, askerliğ ini yapıp köyüne dönmüş tür ve komşu köyden bir tanıdığı nın kızı istenip söz kesilmiştir. Mehmet emmi, gözünün kökü tek oğlunu evlendirip, o yöre de dillere destan bir düğün yapmak için kolları sıvar. Doğ duğ undan beri o yoksul haliyle bir dediğ ini iki etmeyen oğ lu, vatani görevini yaparken; Mehmet emmi de, sabahın alacasından, akşamın karanlığ ına kadar. yevmiye ile bazen ormana kırma gider, bazı davar güder, kimi imece kimi ücretli çalışıp ş u yoksul halim canım oğ lumakurban olsun diyerek üş beş kuruş biriktirir.

Fakat bunun için, düğün tezkeresi alması gerekir:

Köylülerine; “yarın kaymakama gidip,dillere destan düğünün tarifini yapıp izin alacam”der.

Köylüleri, Mehmet emmiyi samimiyet ve dürüstlüğ unden dolayı her ne kadar sevseler de, peşinden dedikodu yapmayıda ihmal etmezler.

Yoksulluğ undan dolayı böyle bir düğünün altına giremeyeceğ ini sadece sözde kalacağ ını, hatta kaymakamın yanına dahi çıkmadan kasabadan geri döneceğ ini konuşurlar.

Mehmet emmi, Şapkasını göğ süne bastırıp, iki büklüm, elleri titrerken, gözleri kocaman bir şekilde, yutkunararak;

“Kaymakam bey oğ lum, Eğ er müsadeniz olursa; gözümün kökü tek oğ luma, bir hafta davul,zurna aldıracam, bugünler için büyütüp beslediğ im üç beş keçimi kesip, yemekli, içkili düğün yapacağ ım” der.

Kaymakam, Mehmet amcaıyı baştan aşağı süzerek; bir yüzüne bakmış, birde orabından ve kara lastiğ inden fırlamış çıplak parmaklarına..Sonra önüne eğ diğ i başını kaşıyarak.“Tamam, sana izin, istersen kırk gün, kırk gece davul aldır “ diyerek,Kendinden ve durumundan bu kadar emin olan, Mehmet emminin peşinden, şaşkın, şaşkın bakmış ve başını iki yana sallayarak uğurlamış.

Zaten az olan varlığ ını, oğ lunun düğünü için seferber eden Mehmet emmi; o zamanın şartlarında güzel bir düğün yapmış.

(Bazen bu öyküyü, dünürümüz olan torunu; espirisine paylaşır ve gülümseriz.)

Mehmet emmiye, Allahtan Rahmet dilerim, Nur içinde uyusun.

Aliye Uyanık /BOZOK KIZI

10 MAYIS 2017 / GEBZE

GURBETİN KAPISI, MUHANETTEN YAKINDIR..

GURBETİN KAPISI, MUHANETTEN YAKINDIR..

Yaşanılan yılların acımasızlığını ve yeni nesillerin bunca varsıllığı; har vurup harman savurmasına, insani çöküşlere kaygısız kalışını gördükçe, ne kadar çok özlem duyuyorum çocukluğuma .

Yoksullukların, maddi ve manevi kaç çeşidinin dibe vuruşlarını yaşamış biri olarak, Bazen, bir bedeli olsa seve seve öderdim çocukluğuma geri dönüşe.

İstesekte, bazı hatıralar uçup gitmiyor belleğimizden.

Babamızın uzman çavuşluk görevi için üç beş yıl şehir hayatı yaşasamda sonuçta, yazın annem; köydeki dedemlere orak harman yardımı için bizleride alır yazları üç ay giderdik. Çocukluğumun ilk okul döneminde köyde geçirdim.Daha sonrası almanya ve evlilik zaten. (Burada1962 den 1970 e kadar olan yıllardan bahsediyorum, ayağında ıskarpin ayakkabıları, etekleri dantelli beyaz yakalı misafirliğe ve düğünlere giderken dışarılık giydiğimiz kadife elbiseler, annemizin bizlere; kendi singer makinasıyla diktiği rengarenk günlük pazen elbiselerle büyümüştük. Hatta o zamanlar evimizde; Atatürk koltukları denen salon koltukları, çiçekli kütahya porselen yemek takımlarıyla yemek yedik; çok iyi bir çocukluğumuz oldu en az altı yaşına kadar.)

Gerçekten çok fakirlemiştik, babamızı; sebebi ne olduğunu hala bilmediğim askeri görevinden istifa edip, evimizde ve elimizde ne var ne yok satıp; bir kaç yün yatak ve annemin singer dikiş makinesi bir de, istifa ederken ne verdilerse artık, az bir kıdem tazminatıyla ve dahası; ne yazık ki bugün bile hala tasvip etmediğim, fakat ben iki yaşındayken, görev yaptığı bu kasabadan annemin üzerine aldığı ikinci eşi ve ondan olan bir kız kardeşimizle; Ablam ben ve erkek kardeşim annemizle birlikte köyümüzde dedemlere yardım için bulunduğumuz bir harman zamanı; onların gelişi biz çocuktuk çok şeyi anlayamıyordum ama, annem için hem acı bir sürpriz, hem yıkım olmuştu.

Dedemin, toprak damlı, iki odalı evinden başka yeri olmadığı için, dedemlerin kapı komşusu ve akrabasıda olan, köyümüzün ve komşu köylerin düğünlerinde davul çaldığı ve çok uzun boylu oldukları için soyadları “Uzunkavak” tan gelen lakabı ise kavak Nesimi olarak tanınan, Nesimi amcanın yıllardır boş olan ahırını temizleyip oraya yerleştik.

O zaman yeni yeni duyulan ve birileri tarafından babamıza da iş imkanı olarak fikir sunulan kuluçka makinesi alıp tavuk üretmesi söylenmiş.

Babamız, zaten az miktarda olan kıdem tazminatıyla; elektirik olmayan köyümüzde bir kuluçka makinesi aldı ve civciv çıkacak diye günlerce beklendi ne yazık ki sonu ailemiz için hüsrana ve dibe vuruş oldu.

Çocuklukya iste, bizim için değişen fazla bir şey yoktu sanki,(aslında çok şey vardı, fakat tüm bu süreci anlayacak yaşta değildik,) olan bitenin ne olduğunu kavrayamıyorduk.

Rahat işini kaybeden babamız zor işlerde çalışmayı istemiyordu, sonuçta o zaman; dört çocuk ve iki tane eş var, ailenin yaşamını idame ettirmesi için para lazım. (şimdi iki anneden en küçüğü 38 yaşında onbir kardeşiz:..))

Dedemin; erkek kardeşimin sünnetinde hediye olarak verdiği tek ineğimizin sütü, ve dedemle amcalarımın birlikte ekip biçtiği bir kaç tarladan, bizim de emeklerimiz karşılığı düşecek on, yirmi teneke buğday veya arpadan elde edeceğimiz ekmekten başka gelirimiz kalmamıştı.

“Bizim köylerimiz dağlık alanlarda, beş on dönümlü ufak tarlalardan ibarettir, yani öyle geniş arazıları olan köyler olmadığından nüfusun artışıyla büyük şehirlere çok göç vermiştir”.

Ve günbe gün yoksulluğun sesini kavgalarla duyar algılar olmuştuk çocuklar olarak hepimizin belleğine kazınmaya başlamıştı ama bir yandanda; annem ve diğer eşin aramıza yeni kardeş getirmelerine ne baba, ne de biz pek aldıriş etmiyorduk, “yoksullukta neymiş ki, her çocuk nasıbyla gelirmiş,” (hadi oradan, kim uydurduysa bu sözü, emeksiz kimsenin nasıby ayağına gelmiyor.)

Elektiği ve ışı ışı lambaları olan bir şehirden, gaz lambasının yandığı ahıra yerleşen ailemi; sadece, annemin, inek petnilerini (yemliklerini) buğday kepeği doldurulmuş yastıklarla ve yün minderle kanepeye dönüştürmesi, ocak başını saman ve kamış yastıklarla şömüne havasına çevirmesi, çocukların yer sofrasında büyükçe bir kalaylı bakır kaptan, hep birlikte kaşıkladıkları yeşil mercimekli ve çökelek serpiştirilmiş helle çorbasının tadıyla büyük zevk şölenine çevrilmesi renk katıyordu...

Çalışmayı çok sevmeyen kocasının bu kadar duyarsızlığı karşısında, annemde isyanlar başlamıştı ve çalışmak için almanya ya yazdırmasını istedi.

Sene 1970 di Türkiye'den, çalışmak için işçiler isteyeli çok olmuştu almanyanın ve köyümüzde çok giden olmuştu ama hepsi erkekti babam önce karşı çıktı sonra ise ne ala dedi geçim sıkıntısı üstümden gidecek tabanları yere değmeyecek şekilde kısa sürede vılatemizin iş ve işçi bulma kurumuna yazdırdı ve kısa sürede cevap geldi bir ay

içinde sağlık kontrolleri yapılip Almanya ya gidecekti.

Bu süre içinde annem; sık sık bizlere sarılıyor öpüyor bir türlü gözyaşı kurumuyordu. Ablam on, ben sekiz yaşında büyük çocuklardık, diğer erkek kardeşim altı, en ufak kız kardeşim üç yaşındaydı; onları bize emanet ediyordu. (yani çocuğa , çocuk emanet ediyordu.)

Bir taraftanda köydeki insanların söylemleriyle baş etmeye çalışıyordu.

Köy yerinde duyulmamış bir şeydi; "hiç kadın çalışırmıymış yaban ellerde." Amcalarım, dedem , hatta açmısınız, tokmusunuz diye, bir hal hatır sormayan hısım akraba, ve arpa ekmeği yiyoruz diye; ödünç buydağ ekmeyi vermeyen komşularımız bile kınayarak laf söylemeye, adeta yarıştılar.

Çocuklarıyla aç biał kalmış, varlıklı bir yaşamdan, yokluğun dibine vurmuş olan annemin;

kimseyi takacak hali kalmamıştı, ve tüm o insanlara o gün söylediği o sözü, şimdi, ata sözüdür yöremizde.

GURBETİN KAPISI; MUHANETTEN YAKINDIR.... ŞERİFE HİSAR..... Nur içinde uyu annecim..seni çok özledim.

ALİYE UYANIK/ BOZOK KIZI

12.05. 2018 / GEBZE

“Derdim benim dermanım mış”

Kendi isteğimle kabullendiğim veya mecbur bırakıldığım her ne varsa hayatıma giren; günlük işlerden tut da, sosyal yaşantıma kadar, ister hayatımdan çalsın, ister zamanımdan; yoğunluğu ve yorgunluğundan şikayet ettiğim, her bir görev ve işimin, gün gelir varlığına şükrederim. Ya olmasalar dı, hiç düşündük mü acaba? Bir işe yaramazlığın ve ya, sorumluluk duygusundan, yoksun olmanın, manevi yönümüze kattıklarından mahrum kalmayı. Hem, nasıl kaçabiliriz ki: Doğumumuzdan ölümümüze, bir sürü rolümüz vardır hayat denen bu sahne de: (Evlat,anne, baba, gelin, kayın valide, kayın baba,torun,yeğen v.s;) ve de, bu rollerin bir dolu da görev ve sorumlulukları, Hatta, birer, birey ve yurttaş olarak, toplumsal görevlerimizden de sorumluyuz. Elbette ki bu görevleri ifşa ederken, güzel yanlarından haz aldığımız olduğu gibi, meşakkat dediğimiz, güçlük, zorluk ve acıya maruz kaldığımız şeylerden de kaçamayız. Bazen, bu zorluklardan, yaşımızla birlikte, adım adım ders çıkartıp; karbon madeninin işlenip elmasa dönüşmesi gibi,tecrübe sahibi olmakla birlikte, gönül yetkinliğine ulaşp, görüş açımızı genişleterek, ve deriz ki: “Derdim, benim dermanım mış bilmedim”Aşık Veysel.

Aliye Uyanık

18 Şubat 2016 saat:23.35

Corono'dan dersler

"Eski derisinden kurtulan bir yılan gibi güçlenerek değişebiliriz"

Mini minnacık bir virüs öyle ki gözle dahi görülemeyen, fakat masallardaki devler kadar canavarlaşıp canlar yakan, ağız ve dişleri olmasa da, güçsüz bulduğu insanların sonunda ölümüne sebep olan ve binlercesine o korkunç sonu hazırlayan covid 19.

Evet, o değişime uğramış yeni nesil bir virüs.

Öyle bir saldırı ki insanlara, şehir ülke kıta, zengin yoksul, genç yaşlı, din dil ırk, ayırt etmeden arkasında korku ve ölümler bırakarak tur attı dünya da.

Hiçte öyle sessiz sedasız değil, çok şey söyleyerek, duymak isteyenlere.

Bırakabilirsiniz tüm kötü alışkanlıklarınızı dedi meselâ;

Aşırı sigara ve alkol almanın akciğere bu denli zarar verdiğini genç hastaların bu virüse yenik düştüğünde söyledi.

Bacalarına filtre takmamak için direnen, gözleri paradan başka bir şey görmeyen

bazı şirket sahiplerine ve yönetimlere,

termik santrallerinin kirlettiği havayı ciğerlerine çeken ve koah hastası olan insanlarımızın yoğun bakımda solunum cihazlarının pompaladığı havanın hiç bir işe yaramadığını o hastaları kaydettiğinizde söyledi.

Mesaj verdi tüm insanlığa aslında;

Hastaneler sağlık çalışanları ve tıbbi malzemelerin yetersiz kaldığında; doğayı rant uğruna katlederek, beton yığınları olan, gökdelen ve plazaların çokluğu, o ülkeyi yönetenlerin kendi halkına verilen değeri göz önüne serdi aslında, paralarının yanlış tarafa yatırım olduğunu yaşlı hastaları ölüme terk edip, solunum cihazlarını genç hastalara takıldıkça söyledi bize.

Ve ülkemizde, yüzlerce ölümlerin olduğunda;

Sekiz bin hastanemiz, yeterince doktor ve bilim insanımızın yetersizliğini; 130 bin imam ve 90 bin camisiyle telafi edilemeyeceğini söyledi.

Bu virüs öyle ki; tarımda bizlere kota koyan kendini geliştirmiş sayan ülkelerin, salgınlarda kendi ürünlerini dahi başka ülkelere satamayacağını ve bizlere şunu söyledi ithalattan vazgeçip kendi tarımınıza yatırım yapmazsanız kıtlıktan açlıktan ölürsünüz dedi.

Özelleştirilmiş fabrika ve kurumlarınızı, yeniden devletleştirmezseniz işsizlik çığ gibi büyür, iyi beslenemezseniz, hepimizin canını almak benim için çocuk oyuncağı olur dedi.

Ve daha çok şey dedi insanlara, kendinize gelin; tüketerek tükenir, kirleterek yok olursunuz, kendinizi seviyorsanız, dünyanın ekolojik düzenini bozmayın, uyanın artık, bencil doyumsuz yaşam insanlığın sonunu getireceğini söyledi ve sadeliği seçin dedi elbette duymak isteyene.

ALİYE UYANIK/BOZOK KIZI

05.04.2020 Çanakkale/Dalyan

Ön yargı

ÖNYARGI

Adeta şok yaşıyordu Bekçi Rafet. Sağa sola hiddetleniyor, karısına bağıyordu. Ona ağır gelen şey, hiç suçu yokken suçlu gibi getirilip demir parmaklıkların ardına kapatılmasıydı. Demir parmaklıkların her bir demiri, yalnız yumruklarına değil, kalbine, zihnine hatta ruhuna atılmış ok gibi acı veriyordu.

Bir taraftan da akli, geçmişine gidip geliyor, yakalandığı bu hastalığın tek sorumlusu olarak, onu sürekli dövüp aç susuz sokağa atan üvey babasını görüyor ve ona da küfürler yağıyordu.

Kendisini nezarete ziyaret etmek için beş dakikalık izni zor koparan karısı ise; " Sabretmelisin Bey, bu da geçecek elbet "diyerek onu teselli etmeye çalışıyordu.

Rafet, hırsından tuttuğu parmaklıkları adeta sarsarak; "Ben yapmadım hanım! Sen de bana inanmazsan kahrımdan ölürüm! Muhtar neden gelmiyor? O benim işimi iyi yaptığımı bilir. Benzinliği ben soymadım!" diye bağıyordu Kadın, çaresiz, cılız bir sesle yanıtladı kocasını; "Bu saatten sonra kimi inandırabiliriz ki Bey. Tüm köylü seni tanıyor, adın çıkmış seksene."

" Beni incitiyorsun! Öyle deme! Benimki çocukluğum beri var olan kleptomani hastalığı. Bunu da herkes biliyor. Hem hangi çaldığımı satıp yedim ki? Sen de biliyorsun, hastalığım yüzünden ufak tefek şeyleri alır eve getirirdim, köyde benim hasta olduğumu bilmeyen mi var, kimin nesi kayıpsa önce bana sorar bende varsa verirdim. Benzinlik soymak kim ben kimim alla sen."

"Bunu senle ben biliyoruz. Kanun karşısında asıl ispatlayacağız?"

"Bu aynı şey değil hanım? Planlı programlı soygundan bahsediyoruz. Bunu hasta olan biri yapar mı hiç? Bekçi olduktan sonra ne çaldım ki? Bu sorumluluk bana bir iğne dahi olsa almamayı öğretilip hastalığımın kurtardığı için şükürdeydim de üstelik."

"Bu konuda haklısın elbette. İşe başladığından beri kimse kapımıza bir şeylerimiz kayıp diye gelmiyordu artık, ama bir de silemediğimiz geçmişin var ya, onu ne yapacağız."

"Muhtar gelseydi bana yardımcı olabilirdi. Onun çevresi geniş, kanun adamlarından çok tanıdıkları var."

"Bu olaydan beri Muhtarın nerede olduğunu bilen yok Bey. Eşine de azaya da gidip sordum ama onların da haberleri yok nerede olduğundan"

Rafet, daha önce şahit olduğu olayları bu olayla birleştiren sesli düşünüp 'yoksa' dedi.

Karısı, "Yoksa ne Rafet? Yoksa ne, bildiğin bir şeyler mi var?"

Rafet, düşündükleri hakkında net bir bilgiye ulaşmadan kimseyi de suçlamak istemediğinden lafı değiştirdi.

"Muhtar bulunamıyorsa, Benzinci Dursun'u çağır bana, onu mutlaka görmeliyim." Dedi.

Rafet, bir an önce Dursun'la konuşup suçsuz olduğunu anlatmak bir şekilde buradan çıkmak istiyordu. Bu demir parmaklıklar arasında daha fazla kalamazdı. Panikatakt olduğu için duvarlar üzerine yürüyor, boğulacakmış gibi oluyordu. Gece olunca parmaklıklar yerinden birer birer çıkıyor, onu yemek için üzerine gelen canavarlara dönüşüyordu. Hırsından sağa sola yumruk atıp, kaderine isyan ediyordu. Benzinci Dursun'u çağırılmak için amacı, benzinliğinde çalıştığı günlerdeki, dürüst kişiliği ve iyi hali hakkında, mahkemede şahitlik yapmasını talep etmekte.

Öte yandan kendisiyle ısrarla görüşmek isteyen Rafet'e, için için darılan Dursun, daha fazla direnmeden Rafet'i görmeye gitti. Bu işin bir an önce çözüme ulaştırılıp kaybettiği varlığına tekrar kavuşmak istiyordu.

"Geçmiş olsun Rafet"

"Sağ ol Dursun Abi, gelmeniz iyi oldu, sizinle konuşacaklarım vardı benim de. Buraya düşeli uyku tutmuyor, kim yapar bunu bana, yani bize. Benzinliğinizde az çalışmadım, beni tanır bilirsin, kursağımın ekmeğinin var, inan ben yapmadım."

Bütün birikimini kaybeden Dursun, sitem ve öfkeyle karışık yanıtladı Rafet'i.

"Peki, ben kime ne kötülük yaptım, kimin canını yaktım Rafet, intikam alır gibi kazmayla kırıp yıkılmışlar her yeri"

"Çok kötü evet, inan senden daha çok üzülüm ve çok mahcubum abi. Bilseydim o yarım günlük izni alır mıydım hiç. Benim yokluğumu fırsat bilip soymuşlar benzinliği, üstelik suçu da üstüme atarak"

"Hâlâ aklım almıyor, onca birikimlerim... Nasıl yapılır, nasıl!"

" Ne diyeceğimi bilemiyorum, çocukluğumdan kalma, yakama yapışan bu illetin, gün gelip başıma bela olacağını hiç tahmin edemezdim"

Benzinci, babasının işi dolayısıyla kasabada büyümüş olsa da, benzinliğini kasabaya değil, anayoldan köye sapan yol kavşağına uzun yıllar önce inşa etmişti. Böylece kendi köyü ve anayoldan geçen bütün araçlara hizmet veriyordu. Haliyle kazancı kasabadaki benzinliklerden daha fazla oluyordu. Üstelik açık göz bir işadamı olduğu için insan sarrafı

ölmüştü. Rafet'e karşı celallenecek yerine temkinli olmaya çalışarak;
" Sonuçta zarara uğrayan benim Rafet, mahkeme günü gelsin bakalım" dedi.

"Yapmadığım bir suça zorla ikna edilmek insana çok acı veriyor abi!" diye üzüntüsünü belirten bekçinin zihni iyice karışmıştı. Soygun olayının hemen sonrasında Muhtar'ın ortadan kaybolması bazı şüphelerini doğrular gibiydi. Bu şüphelerin başında, ormanda yapılan gelişigüzel ağaç kesimi, önceden kesilmiş tomruk denklelerinin göze batacak şekilde birden bire azalmaları, orman denetiminden gelirken gördüğü, tomruk yüklü kamyonun her zamanki yolu kullanmadan kaçır gibi dağ yoluna sapması, üstelik kaçır geçen bu kamyonun muhtarın da olması, bu işte muhtarın parmağı olduğunu kanıtlar gibiydi.

Bu arada jandarma, bütün köylüyü olay gecesi nerede olduklarına dair sorguya almış, son bir haftada kuyumcularda altın bozduranların işgali ve parmak izleri alınmış olay yerindeki delillerle karşılaştırılmıştı. Kuyumcularda altınları bozduran iki kişinin parmak izleri soygun yerinden alınan parmak izleriyle birbirini tuttuğu için tutuklanmıştı. Jandarma, tutuklanan kişileri biraz sıkıştırınca, onlar da olayı muhtarın tezgâhladığını, kendilerinin bu olayda maşa olarak kullanıldıklarını söylemişlerdi. Tutuklu kişilerin verdiği bilgiye dayanarak jandarma muhtarı saklandığı yerde bulup tutuklamıştı.

Öte yandan suçsuz yere hapse düşüp zor günler yaşayan Rafet, muhtardan bunun hesabını sormak için yüzleşmek istiyordu ama ziyaretçi olarak kabul edilmemişti. Dursun'un avukatı aracılığı ile muhtarla yüzleşmeye gitti.

"Bu bana yapılır mı Muhtarım? Kaç gündür ölüp ölüp dirildim burada. "diye sitem etti.

Muhtar pişmandı ama dönüşü olmayan bir yola girmişti artık.

"Hakkın var, ne desen yeridir Rafet, gel gelelim ben de isteyerek yapmadım bu adi işi".

"İnan çok şey söyledim ama geçmiş günlerimizin hatırı var. Seni tutukladıklarını duyduğumdan beri kendime kızmadığımı mı sanıyorsun. Öyle bir belaya maruz kaldım ki, hiç sorma! Tüm servetimi, ailemi, hısımlarımı, akrabalarımı da kaybettim."

"Nasıl bu kadar borçlandın? Aklım almıyor doğrusu Muhtarım".

"Son bir yıldır kumar bataklığı yüzünden tefecilerden para almıştım, ödemekte zorlandıkça faizi katlandı, parayı gününde ödeyemezsem beni öldürmekle tehdit ettiler, çok bunaldım ve mecbur kaldım."

Yüzünden pişmanlığı apaçık okunuyordu. Mahkeme günü duruşmada, haklı olarak en başından sürekli ikaz eden eşinin yüzüne nasıl bakacaktı.

Ya o kocaman yaşlı başlı emmi dedikleri, babasının arkadaşlarına ne diyecekti.

Çünkü "Bak Muhtar oğlum, senin baban çok iyi bir adamdı, köyüne ilk elektriği, suyu, yolu o getirdi, bizi aydınlığa kavuşturdu. Çok yetime, garibana, yardım etti. Kasabadaki, vilayetteki hükümet adamları tarafından çok sevilen biriydi. Babanın hatırına, gel vazgeç bu gidişattan, bataklığa sürükleniyorsun. Baba mirasını neredeyse bitirdin, yazıktır, günahtır" diye çok uyarılmışlardı Muhtarı.

Gel gelelim muhtarın kumar alışkanlığı gözlerini kör, kulağını sağır etmişti.

" Of! Bu insanlar sırf babamın hatırına bana oy verip, üst üste muhtar seçtiler beni, nasıl unutturum. Nasıl bakarım şimdi o insanların yüzüne. Of! Of! Nefes almaktan bile utanıyorum.

Bekçinin gözlerinin içine bakarak sözlerini sürdürdü;

"Senden ricam, sen de affet beni. Of! Ya karım, en büyük kötülüğü ona ve beni yıllar önce uyararak çocuklarıma yaptım, Üstelik onları dinlemek şöyle dursun bir de evlatlıktan reddettim. Artık benim tek çarem, suçumun cezasını çekmek, eğer ömrüm yeterse, çıktığımda Dursun Bey'in zararını ödeyip itibarımı geri kazanmak istiyorum. Üzgünüm." Dedi.

Cezasını çekmek için yattığı cezaevinde, ilk günler alışmakta çok zorlanan muhtara günler geçmek bilmiyordu. Her gece kâbuslar görüyor, batan bir gemiden kurtulmak istercesine nefes nefese uyanıyordu soğuk ranzanın üzerinde zorla daldığı uykusundan. Her nefesi boğazına yumruk gibi oturuyor, acıyla kalbini tutuyordu. Uykuya dalamadığı anlarda ise kendi içine dönüp iç sesiyle baş başa kalıyor, bakışları kirli duvarlarda gezinirken, kulakları vicdanının sesinden uğulduyordu.

ALİYE UYANIK/BOZOK KIZI
2016

ÖĞRETMENİN GÜNLÜĞÜNDEN

Öğretmenin günlüğünden

Minik elleri arasına aldığı iki yanağından süzülen damlacıkları, yine çaktırmadan avuç içlerine silerken yakalamıştım, sınıfın siyah tahtasına yazdıklarımı izlediğini.

Oysa tüm sınıfa;
"Tahtaya yazdıklarımı, sizlerde defterinize yazın" demiştim.

"Neden yazmıyor ki, neden sulu ve aktı akacak gözleri boş boş bakıyor tahtaya?" diyerek geçirdim içimden. her zaman ilk o yazardı ve sorduğum sorulara ilk onun parmağı kalkardı.

Bazende bilerek istemezdim; zekası gözlerinden okunan bu ufak kızın sorularımı yanıtlamasını, diğer öğrencilere haksızlık olur diye düşünerek.

Diğerleride benim öğrencilerimdi anlayıp anlamadıklarından emin olmalıydım, sonuçta hepsinin hakkıydı öğrenmek. Tam yirmisekiz öğrencim vardı. 1.sınıftan alıp 4.sınıfa kadar okutmuştum ve kendi öz çocuklarım kadar tanıyordum hepsini.

Zehra'yı da; dört yıldır tanıyordum, düzenli ve temiz bir kızdı, köyde elektrik olmamasına rağmen gaz lambasının titreyen ışığında ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapardı. Arkadaşları sırayla okulda görev alsalarda; Zehra'yı daha sık, kitaplık, temizlik kolu ve sınıf başkanlığına seçerlerdi.

Teneffüslerde, çocuk oyunları(sek sek, beş taş, saklambaç v.s) yerine bir köşeye çekilip kitap okumaya özen gösterir arkadaşlarının da okumak için teşvik ederdi.

Sıralarında arasında dolaşırken çaktırmadan yaklaştım yanına...

Dayanamayıp sordum...

" Neden yazmadın kızım bir sorun mu var?"

Gözleri dolu dolu, elinde ki bitmiş hatta o kadar bitmiş ki tepesine, yolda bulunduğu mermi kovanını geçirmiş olduğu kurşun kalem gösterdi.

"Şey öğretmenim" dedi utana sıkıla!

"Dedeme uğrayacaktım ama derse geç kalırdım diye gidemedim"

- "neden dedenlere uğrayacaktın ki?"

"-yumurta alıp bakkaldan yerine kalem alacaktım da" dedi.

Zehra'nın anne babası yurt dışına çalışmaya gitmişlerdi ve kendi köyünde okul yoktu.

her gün bayır tepe beş kilometrelik yoldan okula geliyordu, yakın akrabaları ve dedesi okulun bulunduğu bu köyde yaşıyorlardı.

"Hadi git, bakkaldan kalem al gel" dedim, gizlice avucuna elli kuruşu koyarken.

İtiraz eder bakışlarına fırsat vermeden çabuk koş haydi diyerek göz kırptım susturdum sessizce! arkadaşları duyup onlardan utanmasın diye.

Gülümseyerek kalkıp hızlıca çıktı sınıftan ve on dakika sonra geldiğinde gözlerinin içi gülüyordu.

Bir hafta sonra masamdaki ders kitabının üzerine bırakılmış beş adet on kuruş vardı ve kimin bıraktığını tahmin etmem güç olmadı elbette.

Parayı cebime koyup akşam paydos saatini bekledim.

Diğer öğretmen arkadaşlarla okul bahçesinde volta atıyordum ki yine Zehra'yı aynı köşesinde kitap okurken ve sayfaların arasından ürkek ürkek bana baktığını gördüm ve hiç oralı olmadım.

(Sanırsam o da,iade ettiği parayı kabullenip sessizce aldığımı sanıyordu)

Ders bitip paydos saati geldiğinde, müdür odasına çağırıp parayı geri almasını söylediğimimde

"Olmaz öğretmenim, o gün kabul ettiğimimde içimden ödünç olarak geçirmiştim yoksa almazdım" dedi.

" hediye olsun, yine kalem defter al, senin gibi başarılı çocuğun derslerden geri kalmasına gönlüm razı olamaz"diyerek zor ikna ettim.

O gün, daha; 4. Sınıfa giden bir kız çocuğunun onurlu duruşuna şahit olmuşum hali tavrı mahçubüyeti; üzdüğü kadar gururlandırmıştıta beni.

"Bu kızın mutlaka okutulması lazım" dedim içimden.

İlk aklıma gelen,bu gibi çocukların gelecekte ülkemdeki insanlara büyük faydalarının olacağını düşünmüştüm.

Yurt dışında olan anne babası; Zehra'nın başarısından bihaber diler çünkü.
Mutlaka okutulmalıydı, dürüst, sevgi dolu alçak gönüllü bu kız çocuğu mutlaka..

Ertesi yıl tayin olacaktım, 1. sınıftan 4. Sınıfa kadar bu köy okulunda görev almıştım ve gitmeden bu kız için bir şeyler yapmalıydım.

Yıl sonu müsamerelerinde Zehra'nın da rol aldığı piyesi izlemeye gelen dedesine bahsettim biraz.

" Çok başarılı zeki girişken bir çocuk, onun mutlaka okuması lazım, yazık! kız çocuğu harcanır gider köy yerinde" dedim.

Dedesi...

"Olur öğretmenim ben anne babası izine gelince söylerim".dese de...

Yaşlı adam unutulabilir diyerek o akşam yurt dışındaki anne babaya bir mektup yazdım ve okul müdürü olarak yine ben ve diğer üç öğretmende imzamızı atıp; Zehra'dan, daha önce istediğim adrese göndererek biraz olsun üzerimdeki bu sorumluluğun yükünü hafiflettiğimi sanıyordum; ki...on yıl sonra öğretmenlikten emekli olup yerleştiğim kasaba da eşimle gittiğim bir akraba düğününde tesadüfen karşılaşınca kadar.

İki çocuğunun elinden tutmuş, "hoşgeldin öğretmenim" diyerek elimi öpmeye geldiğinde; o an ki,üzüntümün tarifini hiç bir kalem yazamazdı..

ALİYE UYANIK/BOZOK KIZI

12.08.2020 ÇANAKKALE/ GEYİKLİ

BİR GÜZEL DÖVÜN

Bir güzel dövün..

Oniki Eylül darbesi olalı dört ve ya beş ay olmuştu. Doğu görevimi; kışı çok ağır geçen bu köyde yapıyordum. Daha ilk geldiğim gün yolun çamuruna saplanan ayakkabılarımı çıkarmakta zorlandığımda anlamıştım ve içimden; “demek ki böyle yoksul ve devletin hiç uğramadığı köylerde varmış” diye geçirmiştim.)

Çocukluğum; babamın görevi dolayısıyla büyük şehirlerde geçmişti. Ben ise ailemle birlikte yaz tatillerinde gittiğimiz denize yakın kentin, yine bir sahil köyü olan dedemlerde geçiriyorduk.

Dedemlerin köyü, yazları sıcak, kışları ılıman geçen ve insanları biraz daha medeni olan bir köydü, yakın komşu köylerimiz hariç başka köyler görmemişim.

Kitaplarda okusam da, bu kadar yoksul olduklarını tahmin etmiyordum.. Daha köye girer girmez burnunuza gelen tezek kokusuna önceleri alışmakta çok zorlandım. Fakat insanların sıcaklığı ve samimiyeti kısa sürede tüm zorluğu unutturmuştu bana.

Öğrencilerimden, içlerinde eğitime geç kalmış yaşça büyük çocuklarda vardı.

Diğer köyler gibi bu köyden de, büyük şehirlere göç eden aileler olmuştu.

Göç eden akrabalarının yanlarına göndererek çocuklarını okutanda vardı, bu imkandan yoksun olanlarda.

Benden önce görev alan öğretmen arkadaş çok zorlanmış ve eş görevinden dolayı başka şehre tayinini istemişti.

İlk geldiğim gün beni karşılamayan Muhtar’ın sevinçten gözleri parlıyordu. Bu kadar çok sevinmesinin sebebini sorduğumda...

“ Bu sefer ki, Öğretmenimizin bayan olmasına” demişti.

“Neden? ne farkı var öğretmen; öğretmendir” dediğimde,

“ Bayanlarda, anne hissiyatı vardır, çocuklarımızı okutup öğretmeden bırakıp gitmezler” dediğinde; orada burnumun direği sızlamış, içime bir garip duygu çökmüştü.

Evlerinde de, okumanın önemini çocuklarına anlatıklarını emindim ki; okula getirdiklerinde; “öğretmeninizi üzmeyecek can kulağı ile dinleyeceksiniz” diye tembihlerini defalarca duymuştum.

Bu köylülerin okula hasret, okumaya aç kaldıkları her hallerinden belli idi.

Zorlanacağımı sandığım bu köyde öyle bir karşılandım ki; tüm veliler kendi aralarında konuşup benim geçimimi sıraya koymuştu, kim kasabaya giderse mutlaka ihtiyaçlarım sorulup alış verişim yapılacaktı.

Hele o öğrenci annelerinin, samimiyeti içtenliğiyle bir birleriyle yarışıyorlardı sanki. En çokta okula en yakını olan Lütfiye ablam. Ne çok şey öğrenmiştim; ilk günler ön yargılarımın esiri olan ben bu kadından.

Ne tatlı dilliydi Lütfiye abla, sık sık çıkınına; gözleme, sadeyağ, taze peynir, tandırdan yeni çıkmış lavaşı sarıp getirip...

“ şehirli kızlar bilmez bunları yapmayı güzel kızım, sakın çekinme ha, gelemesem sen gel iste!” derdi.

“yok çekinmem ama böyle olmaz ki abla, hep sizler getiriyorsunuz çok mahçup oluyorum.” dedimse de.

“Sen bizim çocuklarımızı ohutuyorsun. Bah ne demiş HZ. Ali. Efendimiz, Ceylan kızım..

“bana bir harf öğretenin, kırk yıl kölesi olurum” diye boşamı demiş. Senin emeğinin yanında, bunların sözümlü olur heç; benim çocukluğumda köyümüzde ohul yohtu, en yakın ohul gasabamızdaydı, orada çoh uzah, şimdi ki gibi vasayıtta yohdu. Emmimlen babam ilçe de ev tutup oğlanları ohuttular da kızlarını cahil birahtılar köyün erkekleri ohur bizim burda kızları güçük yaşta gocaya verirler” diyerek dert yanardı, köydeki diğer kadınlarında tümünün “gız gısmı” okur mu diyerek elinden alınmış eğitimlerini dile getirerek tercümanı olurdu hepsinin kanayan yarasına.

“Esağfullah Lütfiye abla, kendine bir daha cahil deme sakın, sen hayat okulunu bitirmişsin hemde en zorunu sen benim idolümsün.”

“Oda ne ki Ceylan kızım, hodulümsün ne ki?”

“ her gün karşı evde kış kıyamet demeden koşturan ve üstelikte dört çocuğunu okula tertemiz gönderen bu maviş ablama hayranım demek.”

Lütfiye ablanın böyle özgürce kahkaha attığını ilk görüyordum ağızım açık baka kaldım; gülünce ne güzel oluyordu gamzeleri. Evliliği boyunca kocasından yediği dayaklar; gözüne güneş hüzmesi gibi yansıyan gülmeyi unutturmuş olsa da; bana her gelişinde karamsarlıktan çıkıp tebessümle maskelesede ben anlıyordum.

Öyle içten gülüyordu ki bende kahkahalarına eşlik etmek zorunda hissettim kendimi ve birlikte bıraktık gökyüzüne özgürce çarpan sesimizi.

Gülmekten ıslanan gözleri yüzüme sabitlenmişken; birden kesildi az önceki gökyüzüne kadar varan sesi.

“Bah bana gız ” dedi demin ki gülüşünden arda kalan az bir tebessümle...

Birbirimizin şaka ve gerçeklerini iyi bildiğimiz gibi; hoşgörülerimize sığınarak espirilerde yapardık. "hayran olacak başga birini bulamadın mı garagözlüm." diyerek iki yanağımı avuç içlerine alıp bıraktı.

"Niye öyle dedin ki abla? Sen çok iyi bir hanım ve iyi bir annesin,bana da analık ettin coğrafyasına yabancı kaldığım bu köyde."

"Sağol Ceylan gızım, ohumuş insanın halı bir başga oluyor, bah yine duygulardır benı" diyerek tülbentin ucuyla gözlerini silerken, bir yandan da konuşmasına devam ediyordu.

"çalışkanmışız tüm işler sırtımızdaymış ha? gel bunu bizim heriflere anlat, onların gözünde biz evde yan gelip yatıyoh, evde ne iş varmış ki onlara göre.. Buralardaki garıların gaderi hep aynı gözel gızım, altının gadrini sarrafi bilir" dedi.

Her muhabbetimizde olduğu gibi yine bir deyimle hayranlık bıraktı üzerimde.

Rahmetli babannemden de çok duyardım böyle deyimleri nasıl aklına gelirde yerleştirirdi şaşardım. Onlarca sözcükle ifade edemediklerimizi; tam yerinde kullanırdı.

Çocukluk işte; babanneme de sorardım "hani okumam yazmam yok diyorsun, bunları deyimler sözlüğünden okumuşsun işte" diyerek.

O da bana..

" Yok valla okumam güzel kızım, bunları; hayat okulundan öğreniyorsun, bu sözlerin hepsi yaşanmışlıklardan doğmuş,önemli olan; yeri geldiğinde kullanmayı bilmek" derdi.

İçimden babaannemi yad ederken, Lütfiye ablayla, babaannemi özdeşleştirmiş ondan kendime yakın bulmuştum sanki..

Lütfiye abla kendisini cahilliği ile yaftalasada benim gözümünden; davranışı insanlığı ve kendisini ifade de; çok okul okumuştan daha bilgeydi.

Bir hafta, karşıdan karşıya selamlaşarak hal hatırla geçirmiştik.

Bende dersin bitışı sonrası öğrencilerimin yarı yıl karne notları ile meşguldüm.O da,kar yağışı sonrası eşi Kamil abi de evde olunca; ev işlerinin üzerine kocaya hizmetleri de eklenince hiç çıkamaz olurdu.

Oniki eylül darbesinin getirdiği sıkı yönetimleri,şehirler ve kasabalardan sonra;devletimizin bazı köylere cömert davrandığı hizmetlerinden üstlerine düşeni alamayan bu yöre köyleri baskı ve zulmünden payını alıyordu.Gece sokağa çıkma yasaklarının gelmesi ve jandarmaların sık sık uğrayıp, evleri aramalarıyla hissedilir olmuştu.

Köy kahvesindeki, Tv den haberleri öğrendiği kadarıyla, memlekette neler olup bittiğinin farkındalardı.

Geçmiş Yönetimler tarafından zulüm görmüş atalarından aktarımla büyümüşler ve ordunun askerin kolluk gücün ne olduğunu iyi bilip tanıyorlardı.

Kimisinin, üniversite de okuyan çocuklarını apar topar götürülüp gözaltına alınıp işkence yapıldığını duymuşlardı. Fakat, günlerce haber alamadıkları gibi akibetlerini dahi sormaya cesaret edemiyorlardı. Yine en ufak bir şüphe de basılan bu köylerden götördükleri insanlara günlerce işkence yapıldığını duydukça, bu zavallı yoksul insanların korkulu rüyalarına yenileri ekleniyordu.

Lütfiye abla, eşinin kız kardeşi Fadime'yle, Berdel olarak evlendirilmişti.Fadime beş kilometre uzaklıktaki komşu köye Lütfiyenin kardeşine gelin gitmişti.

Okulumuza ek olarak yapılmış iki odalı lojmanın sobasını yakmak için odun almaya çıktığımda Lütfiye ablanın; eliyle bana işaret ettiğini görüp bekledim.

"Hayırlı sabahlar Ceylan gızım" dedi.

"Hayırlı sabahlar abla, çok telaşlı gördüm seni, eşeği de yüklemişsin yolculuk nereye?"

" Bizim Fadime ye gidiyorum sen tanıyorsun ya görümcemi"

"Evet "

"Dün geç vakit çocukla haber salmış, fırın yahıp somun ekmeği yapacahmış da, beni de gelsin somun yapsın diye çağırmış, biraz un falan yükledim eşeğe, Kamil abin de kasabaya gidiyor, okuldan çıhınca çocuklara az göz gulah olur musun? diyecektim de."

"Elbette abla, sen çocukları düşünme; hatta Kamil abi gelene kadar hiç eve göndermem, derslerini de yaptırım merak etme sen olur mu."

"Tamam Ceylan gızım, çok sağol Allah ne muradın varsa versin" diyerek hem gidiyor hem de tepeyi aşana kadar el sallıyordu.

Lütfiye abla, yaşlı ve tembel eşekle, Fadime'lere vardığında, Fadime koca bir tekne hamuru yoğurup fırını kızdırmış, fakat, Lütfiye ablanın geç kalacağını düşünerek birkaç komşuya da ekmek sırası vermiş.

Lütfiye ablanın hamuru yoğurması, mayalanması, pişmesi bayağı bir zaman alır.Kısa kış günü karanlık erken basınca, sokağa çıkma yasaklarından dolayıda; Fadime yengesini o gece gördermez.

Akşam geç saat de kasabadan dönen Kamil eve geldiğinde karısını göremeyince deliye döner. Yasaklar başladığından gidip karısını da getiremez.

Sabah hayvanlara yemini verip çocukları okula gönderdikten sonra bacısı Fadime'ye gider ve Lütfiye'yi alıp döner. Kocası Kamil,bir karış suratla eve gelene kadar iki kelime etmez. Yükü indirip eşeği ahıra bağlayan Lütfiye; kocasını elinde bir sopayla; karşına dikilmiş bulur.

İşini geç bitirip evine dönmeyip Fadime'de yatması, çok büyük suçu olan Lütfiye yi, ağzı burnu, gözü kaşı kan içinde kalana kadar döver.

Üç gün yerinden kalkıp hiç bir işe el atamayan Lütfiye'nin yardımına yakın akrabası Zeliha ile Ceylan öğretmen yani ben yetiştim.Oldu bitti kadına şiddete karşı tavrıyla Kamil abiye kızıp bağırısam da fayda etmezdi.

"Garı benim değil mi, döverim de, severim de, diyerek her seferinde üste çıkardı."

En ufak şüphede aranan köylerin baskınlarından, sıra bunların köye gelmiştir.Jandarmalar evlere girip arama yapmasına yaparlar ama izin vermeyip karşı gelenleri de karakollara alıp döverlerdi.

Arama sırası Lütfiye ablanın evine gelmişti ki, jandarmaları kapıda görünce dayanamadım ve Lütfiye abla hasta olduğu için endişelenip bende koştum.

Eve vardığımda, hasta yatağında yatan Lütfiye abla da ayaktaydı;belli ki jandarmalar gelince kalkmak zorunda kalmıştı.

Kapının dibinde dikilen iki Jandarmadan uzun boylu olanı..

"Kamil Ateş 'in evi burasıymış, sorup öğrendik, evi arayacaz" diyordu ki kapıya dikildim.

"neler oluyor abla neden gelmişler hayırdır?" der, demez...

Kaş göz ederek, işaret parmağını iki dudağına götürerek bana"sus" işareti yaptı.

"arayın oğlum arayın da , evi çok dağıtmayın, ev de Kamil den başka bir şey bulamazsınız"derken gözlerim Lütfiye ye ablaya çakılı kalmıştı. Yer ocağının önüne serili yer minderini jandarmaya sessizce gösteriyordu.

"Kamil aha orda jenderme oğlum, götüründe bir güzel dövün emi"diyordu.

Dayak yediği yılların isyanı birikmiş, haklı olarak intikama dönüşmüştü. Yirmi yıldır zulmüyle baş edemediği kocasını Jandarmalara eliyle teslim ederken.

Aslında o da biliyordu ki, kocasının devlete karşı işlenmiş hiç bir suçu yoktu. Fakat; et yumuşak, değnek katıydı ve belki anlardı Kamil de; canın, acı çekmesinin ne olduğunu..

Aliye UYANIK /BOZOK KIZI

05.12.2020 ÇANAKKALE/DALYAN

HAMAM CEFASI

HAMAM CEFASI

Yıkanma sendromu yaşayanlardan mı, ya da sık yıkanamayan toplumun geliştirdiği bir gelenek midir; banyo yaptıktan sonra büyüklerin ellerini öperken birbirlerine "sıhhatler olsun" demeyi, bayram havasında yaşamak. Gelin olup gittiğim eşimin ailesinde, gelinlere uygulattıkları bu gelenekleri, onlara sefa, bana cefa olmuştu. Asla tavsif etmesem de muzdarip olduğum bir eylemdi o yıllarda.

Evliliklerin çekirdek aile yaşamına dönüştüğü günümüzde, duş kültüründen sonra, bu eylemde tarihin maziler rafında unutulmuşlar içinde yerini almıştır umarım.

Köyden şehre gelin gidiyordum ve gelin hamamım, köyün yunağında; gelinin kız arkadaşları, akrabalar ve köylü kadınları eşliğinde düğün havasında gerçekleşmişti. Oldu bitti atalarımızdan günümüze aktarılan, abartılardan uzak, kaç, göçün olmadığı köy düğünlerine hayranımdır.

Gelin gittiğim evde farklı bir hamam kültürüyle karşılaşınca; önce şaka sandığım bu adet, pardon adetler yumağının içinde buldum kendimi. Sonuçta şehir yerdı mutlaka bir veya birkaç hamamı bulunuyordu.

Evlerde banyo olsa da; haftada veya onbeş, yirmi günde bir hamama gitmek için bahaneleri olurdu mutlaka. Bizde olduğu gibi komşularında; (saça kına yakılması, gelin hamamı, loğusa hamamı, yeni geline hoş geldin ve komşularla tanıştırma, ya da aynı şehirden oğullarına kız istenecekse; kayınvalide adayları aracı kadınları da araya koyarak kızın fiziğinde yara, bere, yanık var mı kontrollerini yaptırmadan hamamda yaparlardı.)

Tabi ki bu hamamlardan bazıları(gelin hamamları) sabahtan akşama kadar eğlenceli olduğu için; mahalle kadınlarıyla haberleşilip akşamdan, sarma, dolma börekler yapılırdı. Genelde genç kız veya gelinler önce büyükleri yıkayıp havlularına sarıp taknyasını ayağına verdikten sonra, bir eliyle anne veya kayınvalidesinin koluna girerek, diğer eline de hamam tasına su doldurup giyinme odasına kadar götürüp taknyalarını çıkardıktan sonra; üstü meşin kaplanmış olan hamam koltuklarının üzerine serilen; herkesin hamam bohçalarında olmazsa olmazı kuruluk örtüsüne oturduğunda ayağına dökerlerdi. Hatta, kıyafetlerini giydirip ellerini öpmeden hamamda icra edilen bu görev tamamlanmış sayılmazdı ve bunu yapmayan gelin görgüsüz ve kaba olurdu.

Çocukluğumun altı yılını geçirdiğim şehirde, annemiz tarafından (faytonla hamama çok götürülmüştük) ablamla benim ilgi alanımız banyo sonrası hamamı işleten kadın tarafından kapağı açılan soğuk gazozun; "foss!" diye çıkardığı cezbedici sesi ve içtiğimizde ağzımızdan geri çıkan gazın nahoşluğuyla.

Genç kız olana kadar yaşadığım baba köyümde, bu adetleri ne gördüm ne de duymuştum. Köy kadınlarının işi gücü başından aştığı gibi köy yunağında sırası üzerine dört beş bölüm olan ve bu bölümlerde birer ocak üzerinde koca bir kara kazanla ısıtılan su da; önce çocuklar yıkanır, tarladan dönen erkekler ve çamasırlar yıkandıktan sonra kendilerine ancak sıra gelirdi. (ha daha sonra suyu içinde akan evler yapılıncaya banyo ve wc de ilave edildi bir bölümüne.)

750 yıllık hamam kültürü olan ilimizin hamamlarının hepsinde bunlar yaşanıyor muydu bilmem. Bildiğim şey ise; şeker fabrikasından dolayı yakın köylerden göç alan kasabamıza gelenlerin, hamam kültürüne hemen adapte olduklarıydı.

Hiç bir alanda ve zamanda yüzüme gülmeyen şansım; kayınvalide ve annelerimi çift çift vererek bayağı bir bonkör davranmıştı. Kayınbabamın ilk eşten yirmi yıl çocuğu olmayınca, ikinciye zaruriyetten evlenmişti, ama babamın ki keyfiyet tendi.

Benim yeni gelinliğimde de böyle bir hamam sefası düzenleyen kaynanalarım, akşamdan saçlarına kınaları yakmış, bekar olan iki görümcemle bende hamamda yenecek yiyecekleri tamamlayıp bohçalarımızı da hazır etmiş, sabah kahvaltıdan sonra; komşu kadınlar, kızları gelinleri cümbür comat toplanıp çarşı hamamındaki kurnaları paylaşarak yerimizi almıştık.

Burası bir nevi yeni gelinlerin; kaynanasına itaatkarlığını gösterme arenasıydı sanki. Önceden kıdemli komşu gelinlerinde öğretileriyle kaynanalarımı yaş sırasına göre; saçlarından ayaklarına kadar en az beş altı kez sabunayıp keseledikten sonra yine kayınvalidemin sessizce yönlendirmesiyle komşu ahiretliklerini de yıkamıştım.

Aşırı sıcak ve nemi sevmeyen ben; bir de hamamın sabun kokusuyla gözümün önü kararır düşecek gibi olurdum.Sık sık soğukluğa çıkıp temiz havada kendime gelip geri döndüğümde ise; hamamın en sıcak yeri olan, kurna ağzına oturan kayınvalidemin; elinde sabunla “gel” diyen baş işaretindeki emrivakiyle yıkamaya yeni baştan başladım.

Büyük kayınvalidemde benim gibi sığağa dayanamaz nefesi daralırdı. Onu, çarçabuk yıkar giyinme odasında kıyafetlerini giydirip elini öperdim. Kendiside bana, her defasında “sağol kızım hizmetin hakka” derdi.(öz kaynanamdan bir kez olsun duymamıştım.)

Büyüklerin elini öpmek; saygıda kusur etmemek, elbette çok anlamlı. Fakat bunu nerede olursa olsun, banyo sonrası yapılması insan onuruna dokunduğunu hisseder olmuş içimden “bu ne biçim adet, nerden çıktı acaba” diye her defasında kendimce sorgulardım.

Fakat bunun yanlış olduğunu söylemek;eve yeni gelmiş bir geline yakışmayacağınıda biliyordum.Onlara göre saygı sunumu ve hizmetti.

Törelere göre büyüklere yapılan tüm hizmetler; Allah içindi...

Aradan birkaç yıl geçmiş bekar olan kayınbiraderimde evlenmişti. Evde iki gelin,iki kız ve saçları kınalı iki kayınvalidemle birlikte, hamamın kapanma saatine kadar sudan çıkmayan kaynanamı da giydirip hazırladıktan sonra iki gelin olarak elini öpmüştük.

Kararlaştırdığımız saatte arabasıyla bizi almaya gelen kayın biraderimle birlikte eve geldiğimizde; akşamın karanlığına kadar dönmeyen kaynanalarım sinirlenen kayın babamın elinde meşe odunuyla giriş kapının arkasında beklediğinden habersiz olan ben, kendimi biran evvel eve atmanın telaşıyla önden girince; kayın validem sanarak yanlışlıkla sırtıma inen odunla yere kapanmıştım.

Kayın babamın, yıllardır kayınvalidemin hamam sefalarından iyice gına geldiğinin siniri bana denk gelmişti.)))Ve bir daha bende kayınvalidemle hamama gitmemiştim.)))

ALİYE UYANIK / BOZOK KIZI

12.12.2020/ÇANAKKALE /DALYAN

Aliş ile Halime

Buzağının yaşama dönüşü.
(çocuk masalları)

Aliş ve ablası Halime, bir yaz tatilin de, dede ve babannesinin yaşadığı köye gitmişler. Yaz başlarında da, babannesinin ineklerinden birinin erkek, diğèrinin de dişi buzağısı olmuş.

Buzağılarından dişi olanının, alnının tam ortasında Yıldız şeklinde beyazı varmış ve adını Yıldız koymuşlar. Diğèrinin tüyleri altın rengine yakın kırmızıymış, onun adını da Altın olsun demişler.

Aliş de, Halime de buzağıları çok seviyormuş. Her sabah otlatmak için evlerine çok uzak olmayan, dedesinin söğüt fidanları diktiği, içinden ufak bir dere akan tarlalarının yanındaki otlığa; otlatmaya götürüyorlarmış.

Bir gün babanesi, dedesi, Aliş ve Halime'nin önüne buzağıları katıp, yularlarını da ellerine verirken sıkı sıkı tembih etmişler:

"Bak çocuklar, öğlen yemeğini yemek için eve gelirken, buzağıları bağlamayı sakın unutmayın ha!, yoksa komşu tarlalara girip, ekinlere zarar verirler, komşularımıza ayıp olur." demişler.

Aliş ve Halime de:
" Tamam dedeciğim, babanneciğim, bağlarız, unutmayız." demişler.

Altın ve Yıldız hallerinden pek memnun yemyeşil taze otlarla beslenmenin tadını çıkarırken, Alişle, Halime de çelik çomak oynar, bazende dere sularının sığ olduğu yerlere çıplak ayaklarıyla girer renkli taş toplarlarmış.

O günde, oyuna, öyle bir dalmışlarki, öyle yemeği saati çoktan gelmiş de, geçmiş bile...Aliş:

"Halime! Yemeğe geç kaldık, çabuk buzağıları bağlayalım,dedemler merak eder şimdi bizi." demiş.

Buzağıların yularlarını başlarından geçirip, yeni dikilmiş söğüt fidanlarına bağlamışlar ve koşarak eve gitmişler.

Fakat öğlen sıcağı olduğu için ninesi, yemekten sonra:

"Güneş, tam tepe de çocuklar, Temmuz sıcağı yakar adamı bu saatlerde, biraz zaman geçsin, ilkindi de gidersiniz, odalarınızda az uzanıp dinlenin." demiş.

Aliş de, Halime de, sıcağın ve koşturmacanın verdiği yorgunlukla öyle bir uyumuşlar ki; uyandaklarında, Uykü sersemiyle bir taraftan gözlerini ovuşturuyorlar, bir taraftan da saate bakıyorlarmış:

"O da ne Aliş!? Saat dört olmuş, tam iki saat uyumuşuz! çabuk kalk buzağılar, Altın, Yıldız ne haledir şimdi acıkıp, susamışlardır şimdi"diyerek, dışarıya fırlamışlar ve ayakkabılarını çarçabuk giyip tarlaya koşmuşlar. Fakat ne görsünler adı Yıldız olan buzağı, fidanın etrafında dönerek yularında hiç mesafe kalmayacak kadar boğazına oturtmuş ve başını yere bırakmış, ayaklarını germiş öyle serme seriç yerde yatıyor.

Öyle ki nefes dahi alamıyormuş Yıldız. İpini gevşetmeye çabalamışlar fakat öyle bir oturmuş ki boğazına bir parmak girecek boşluk dahi kalmamış. Yularını kesmek gelmiş akıllarına bu sefer de yanlarında çakıları olmadığını hatırlamışlar, Yıldız'ın artık kurtulma şansı kalmadığını düşünüp çok telaşlanmış, korkmuşlar ve Halimenin aklına fidanı kırmak gelmiş ve Aliş'e:

"Fidanı kıralım Aliş." demiş
"Nasıl yani?"

" Çabuk ol hadi!!" diyerek ikisi birden fidanın ucundan asılarak taa yere kadar eğip çaaat! Diye tam da Yıldız'ın yularının bağlı olduğu yerden kırmışlar. Yuların bağı kırık yere doğru çekerek çıkarmışlar. Fakat Yıldız, hala başını oynatamıyor, yerden bir türlü kalkamıyormuş. Gözleri hareketsiz durumda ipiri açılmış, yukarıya doğru boş boş bakıyormuş, öldüğünü sanan Aliş ağlamaya başlamış.

Fakat Halime pes etmemiş, daha önce, köyün çocuklarından duymuş olduğu üzere, buzağının dilinin boğazına kaçacağını düşünerek, zaman kaybetmeden buzağının ağzını açıp, elini taa boğazına kadar sokarak, geriye kaçan diline, öyle bir asılıp çekmiş ki, buzağı, meee, meeee diyerek ani bir sıçramayla ayağa kalkmış ve sağa sola meleyerek, otlığa doğru arkadaşları Altın'ın yanına koşmuş.

Aliş ile Halime, buzağıyı yeniden yaşama dönderdikleri için, bir birlerine sarılıp çok sevinmişler. Ve bundan sonra, her gittikleri yere buzağılarını da yanlarında götürüp getirmişler..

Etkisiz akıllar

Dün torunumla komşu Gülten ablaya gittik onunda iki erkek torunu var biri benim torundan; iki yaş büyük Ali, diğeri iki yaş ufak Erdal.

Bazen oğlu Sadi bey çocuklarınıda alıp denize gelir gün batımına kadar çocukları oylar.

Genelde öğlen sonu saat onaltı gibi inerler burada daimi ikamet eden yazlıkçılar.

Birkaç yıldır Gülten ablayı ve Sadi beyin eşini, yani gelinini göremiyorum denizde, bir gün merak edip sordum Sadi beye..

“- anneniz ve eşiniz, neden hiç denize gelmiyor çocukları sürekli sen getiriyorsunuz hastalar mı yoksa?”

Sadi bey..

“- eşim evden net üzerinden çalışıyor çok yoğun, anam ise ondan da yoğun “demişti.

“- kolay gelsin çok selamlarımı söyle Gülten ablaya ve eşinize derken on yaşında olan ufak oğlu Erdal o cıvıl cıvıl bakışlarıyla...

“- Oğuzla yarın bize gelsene teyze, hem annem ıslak kek yapacak Oğuz dedi torunuma bakarak.

Ben önce torunumun bunu isteyip istemeyeceğini sordum gerçi iki yaşındayken birkaç kez götürmüştüm onlara yazlığımız daha inşattı o zaman etrafımızda çok kimse yoktu çocuk sıkılmıştı götürmeyim de çocuk görsün ne de olsa çocuk çocuğun dilinden anlar diyerek.

Arada sahilde görsemde on yıl olmuş bir daha gitmemiştim Gülten ablanın evine neyse ki benim torun da gezmeye çok hevesli “- gidelim anneanane” dedi biz anlaştık ertesi gün saat ondört te Gülten ablanın küçük torunu Erdal’ın konuğu olarak gittik komşumuza.

Komşu desemde bu sahil köyünün yerlisiydi eski anlatımlarından biliyorum.

Dedeleri mubadelede gelmiş yunanistandan ve altıyüz dönümlük zeytin çam ve meşe ormanı bağışlanmış bunlara.

Çok varlıklıymışlar öyle ki Gülten abla ve diğer üç kardeş çocukluğunda hizmetçilerle kahyalarla büyümüşler.

Şimdiki yaşadığı yazlık evi babasının bağ eviymiş. Kışında nişantaşındaki lüks apartmanlarda yaşayan sosyetelerdenmişler..

Gültem ablam gençliğinde, denize mayo giymez ipli bikinilerle girermiş, gözlerini sarı saçlarını gören genç erkeklerin ilgi alakasından kendini kurtaramamış, kendi demesiyle, adate güzelli masalardaki deniz kızıymış.

Gençlik resim albümleri açıp göstermişti on yıl öncesi tanıştığımızda gerçektende öyleymiş.

Şimdi seksen yaşında, rengi salsada yüzünün, ağarsada saçları, bakışları çok canlı bir ablam..

Ablam diyorum çünkü “Gülten teyze” desem kızar mutlaka gerçi benim anam yaşasaydı anca yetmiş sekiz olurdu neyse..Gülten ablam iki kız,iki erkek dört kardeşler babadan kalan malları kavgalı gürültülü paylaşmışlar bir şekilde.

Az da olsa Gülten ablamın elinde iki dönüm bir yer kalmış .

İyi biliyorum ki ilk geldiğimizde eşimden arsalarını satması için müşteri bulmasını istemişti! Demek ki satmıştı ki babadan kalan eski yazlık evinde içinde bulunduğu iki dönümleri kalmıştı. Ha kışları yine istanbul çekmeköyde bulunun bir sitedeki evlerinde yaşıyorlarmış.

Diğer kardeşlerde aynı durumda arsa yapıp sattılar kocaman zeytinlikleri, diğer kız kardeşin eşi ise kumar, karı kız içkiyle yemiş bitirmiş anlayacağınız yine ablam demişti on yıl öncesi.

Oğlan yemiş oyuna çoban yemiş koyuna gitmiş Gülten ablam bu konuda çok dertli ama oda farkında gençliğinde tutmamış değerlendirmemişler hazır paraları yemişler anlayacağınız.

Neyse biz gelelim torunumla minik Erdal’ın davetine icabet etmeye.

Sırtımıza alış veriş çantamızıda atıp markete giderken biraz otururuz çocuklar az oynarlar diye vardık Gülten ablanın evin bahçesine ve torunum Oğuz sahil arkadaşı Erdal’a..”-

“-Erdall Erdall biz geldik diye seslendi evin kapısından içeriye.

Erdal koşarak çıkıp geldi yanımıza “hoş geldiniz Oğuz “dedi.

Oğuz.

“-hoş bulduk Erdal bak biz dün gelemedik ama bugün tam saatinde geldik dedi.

Erdal.

“- Oğuz size kek ayırmıştım ama abim onu yemiş dedi. Ben hemen mahçup olmasın çocuk diyerek araya girdim.

“- olsun Erdal biz sen çağırdın, sana yalancı çıkmayalım diye geldik diyordum ki; Gülten abla yanıma geldi .

Ben

“- Merhaba Gülten abla nasılsın derken?

Gülten ablam..

“-Aleyküm selam hoş geldin Aliye dedi.

Ben ablanın adını unutmuşum , gitmeden eşimden tekrar sorup aklıma yerleştirip gitmişim bu yaşta bu bu kadın on

yıl sonra gördüğü halde nasıl hatırlamıştı şaşkın baktım ama tabi çaktırmadım elbette. Bahçedeki ahşap masa etrafındaki ahşap sandalyelere oturup az hal hatır ettik çocuklar ise; kaç nesil görmüş bilinmez ,bizi koyu gölgesinde misafir eden meşe ağacındaki salıncakta sallanırken.

Babasından kalma evi biraz tamir ettirmiş etrafındaki delice zeytinleri ufak meşeleri çalılarını ve makileri kestiriyorlarmış.

Gelin; evi ve bahçeyi düzene koymaları gerek diyormuş çocuklar büyüyor yarın arkadaşları felan olurmuş gelirlermiş beğenmezlermiş felan, böylesi muhabetten sonra dayanamadım sordum.

“- Gülten abla,güzelim deniz güneş varken neden hiç sahile inmiyorsun canın sıkılmıyormu ev de dedim.

“- aa hiç canım sıkılırmı Aliye zaman kalmıyor inan öyle yoğunum ki sorma dedi.

“- hayırdır ablam bu yaşta sana iş yaptırmıyordur gelin umarım.

“- yok yok ev işi felan yapmıyorum, ben doğru yolumu buldum Aliye kadiri tarikatına girdim, vakit namazlarım saat ondörtte derslerim kuran okumam tespih çekmem namazın farzı sünnetleri zikir çekiyorum gece ona kadar her gün ibadetimdeyim şükür. Ehlibeytim ben derken altın madeni bulmuş madenci gibi heyecandan gözleri parlıyor, gözbebekleri; benim gözlerimde sivrisinek yakalarcasına tek noktaya bakıyordu.Bende saygıdan çit çıkardan dinledim bayaağl..

“- İyi de ablam Allah kabul etsin de, bir tarikata girmeden müslüman olunmuyor mu hani Allah kul arasında illa biri mi olmalı?.

Tekrar ediyor “namaz şart Aliye namaz hemde beş vakit ehlibeytim şükür ben artık” ağzına yine birkaç arapça duamı söz mü bilmedim.

“- Ne yani Gülten abla sen şimdi güneş tuzlu su deniz şifa lazım iken terk mi ettin dünya nimetlerini?.

“- Bu dünya nimetleri bitti benim için öbür dünya lazım bize.

Senin tarikatın yokmu bir liderin Aliye zamanın gelmiş yaşın başın tamamdır bir tarikata bağlan tez elden, geç kalma bu dünya yalan Aliye yalan.

“- Gülten abla ne tarikatı Allah’la kul arasında kimse olmamalı ben kendini bilme tarikatındayım bakşa bilmiyorum.

“- o ne kız? o tarikat kime bağlı nerdeymiş ben niye duymadım kız?

Bu arada en az üç dört kez kolundaki saate bakıyor Gülten ablam...

- O tarikat sadece insanın kendisi, kendi vicdanı ablam herkesin vicdanı kendine rehber kendine ağır geleni karşındaki ne yapmama düsturuyla yol almak yaşamda, elinle koymadığını alma gördüğünü ört, görmediğini söyleme v.s böyle şeyler ablam.

“-Gülten ablam sanırım zamansız geldim senin ibadet saatin başladı saat üç oldu istersen ben kalakayım müsadenle..

“- Aliye sizin üst taraftan bizim bahçeye çöp atıyorlar sanırım ve de yol yapmışlar bahçeden geçiyorlar oralara çit çekeceğiz haberin olsun.

“- tamam ablam hiç çöp atarmıyız biz,sattığınız arsalar evler yapılıyor rüzgarı çok buranın rüzgar inşaat atıklarını indiriyor , düzenli elimde eldiven poşet siz güzden sonra yoksunuz görmüyor olabilirsiniz topluyoruz yanımızdaki komşularla ablam. Tabi sizin bu aşağıya düşenlere inemiyoruz onlardır ..

Kendini bilen hiç çöp atarmı doğa ya ablam. Bu da var bak benim kendini bilme tarikatımda doğaya saygı .

“- siz yokken zaten erkek kardeşiniz geziyor buraları koruyor ateş felan yakanları takip ediyor korkma ablam.

“- o ne neymiş de geziyor benim hakkım olan arazimi o kendi malını dolansın bak sen hele ne geçiyor aklından şeytanın.

“- Gülten ablam deme öyle, dünya malı bu kardeşlerin arasına girmemeli..

“- hadi hoşça kal ablam, ibadetine geç kalırsan igecenin onikisini bulur uykusuz kalırsın sana, kolaylıklar dilerim Allah kabul etsin...

ALİYE UYANIK/ BOZOK KIZI

ÇANAKKALE/DALYAN

24.07.2022 .